

ZAKON

O PORESKOM POSTUPKU I PORESKOJ ADMINISTRACIJI

("Sl. glasnik RS", br. 80/2002, 84/2002 - ispr., 23/2003 - ispr., 70/2003, 55/2004, 61/2005, 85/2005 - dr. zakon, 62/2006 - dr. zakon, 63/2006 - ispr. dr. zakona, 61/2007, 20/2009, 72/2009 - dr. zakon, 53/2010, 101/2011, 2/2012 - ispr., 93/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 105/2014, 91/2015 - autentično tumačenje, 112/2015, 15/2016, 108/2016, 30/2018, 95/2018, 86/2019, 144/2020, 96/2021, 138/2022, 94/2024 i 109/2025)

Deo prvi OSNOVNE ODREDBE

Glava prva PREDMET ZAKONA

Sadržina Zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuju se postupak utvrđivanja, naplate i kontrole javnih prihoda na koje se ovaj zakon primenjuje (u daljem tekstu: poreski postupak), prava i obaveze poreskih obveznika, registracija poreskih obveznika i poreska krivična dela i prekršaji.

Ovim zakonom obrazuje se Poreska uprava, kao organ uprave u sastavu ministarstva nadležnog za poslove finansija i uređuju njena nadležnost i organizacija.

Oblici javnih prihoda

Član 2

Ovaj zakon primenjuje se na sve javne prihode koje naplaćuje Poreska uprava, ako drugim poreskim zakonom nije drukčije uređeno (u daljem tekstu: porez).

Ovaj zakon primenjuje se i na kamate po osnovu dospelog, a neplaćenog poreza i troškove postupka prinudne naplate poreza (u daljem tekstu: sporedna poreska davanja).

Član 2a

Ovaj zakon primenjuje se i na izvorne javne prihode jedinica lokalne samouprave koje te jedinice utvrđuju, naplaćuju i kontrolišu u javnopravnom odnosu, kao i na sporedna poreska davanja po tim osnovama, uključujući i izvorne javne prihode koje jedinice lokalne samouprave utvrđuju, naplaćuju i kontrolišu u postupcima u kojima donose poreske akte, poreske upravne akte, kao i druge akte u upravnom postupku.

Kod utvrđivanja, naplate i kontrole javnih prihoda i sporednih poreskih davanja iz stava 1. ovog člana, izdavanja prekršajnog naloga, kao i kod podnošenja zahteva za pokretanje prekršajnog postupka za poreske prekršaje nadležnom prekršajnom sudu, nadležni organ jedinice lokalne samouprave ima prava i obaveze koje po ovom zakonu ima Poreska uprava, osim prava i obaveza koje se odnose na:

- 1) identifikaciju i registraciju poreskih obveznika;
- 2) procenu poreske osnovice metodom parifikacije i metodom unakrsne procene;
- 3) otkrivanje poreskih krivičnih dela;
- 4) *(brisana)*
- 4a) *(brisana)*
- 5) *(brisana)*
- 6) ostala prava i obaveze Poreske uprave sadržane u odredbama člana 160. tač. 3a), 9), 11), 11a), 11v), 12) i 15), čl. 161, 162a, 164. i 167-171. ovog zakona.

Član 2b

Odredbe ovog zakona kojima su uređena ovlašćenja Poreske uprave, prava i obaveze poreskih obveznika, ovlašćenja poreskih inspektora i poreskih izvršitelja Poreske uprave, shodno se primenjuju i na ovlašćenja jedinice lokalne samouprave, odnosno na prava i obaveze obveznika izvornih javnih prihoda iz člana 2a stav 1. ovog zakona, na ovlašćenja poreskih inspektora jedinice lokalne samouprave i poreskih izvršitelja jedinice lokalne samouprave, u postupku utvrđivanja, naplate i kontrole izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave na koje se primenjuje ovaj zakon.

Odredbe ovog zakona kojima se uređuje prenos prava svojine na pokretnim i nepokretnim stvarima na Republiku Srbiju u postupku prinudne naplate javnih prihoda koji pripadaju budžetu Republike Srbije, shodno se primenjuju i na prenos prava svojine na pokretnim i nepokretnim stvarima na jedinicu lokalne samouprave u postupku prinudne naplate izvornih javnih prihoda jedinice lokalne samouprave.

Odnos prema drugim zakonima

Član 3

Ako je drugim zakonom pitanje iz oblasti koju uređuje ovaj zakon uređeno na drukčiji način, primenjuju se odredbe ovog zakona.

Ako ovim zakonom nije drukčije propisano, poreski postupak se sprovodi po načelima i u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak, odnosno u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje inspeksijski nadzor.

Glava druga NAČELA PORESKOG POSTUPKA

Načelo zakonitosti

Član 4

Poreska uprava je dužna da ostvaruje sva prava i obaveze iz poreskoprogovnog odnosa u skladu sa zakonom.

U slučajevima kada je Poreska uprava ovlašćena da deluje na osnovu diskrecionih ovlašćenja, dužna je da deluje u skladu sa svrhom tih ovlašćenja i u okviru zakona.

Poreska uprava je dužna da utvrđuje sve činjenice koje su bitne za donošenje zakonite i pravilne odluke, posvećujući jednaku pažnju činjenicama koje idu u prilog i na štetu poreskom obvezniku.

Načelo vremenskog važenja poreskih propisa

Član 5

Poreska obaveza utvrđuje se na osnovu propisa koji su bili na snazi u vreme njenog nastanka, osim ako je, u skladu s ustavom i zakonom, za pojedine odredbe zakona predviđeno da imaju povratno dejstvo.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, poreska obaveza po osnovu poreza na imovinu za kalendarske godine koje slede godini u kojoj je nastala poreska obaveza, utvrđuje se na osnovu zakona kojim se uređuju porezi na imovinu koji je na snazi na dan 1. januara kalendarske godine za koju se poreska obaveza utvrđuje, osim ako je, u skladu s ustavom i zakonom, za pojedine odredbe zakona predviđeno da imaju povratno dejstvo.

Radnje u poreskom postupku regulisane su propisima koji su na snazi u vreme kada se preduzimaju.

Načelo omogućavanja uvida u činjenice

Član 6

Pre donošenja akta kojim se utvrđuju obaveze i prava poreskog obveznika, Poreska uprava je dužna da, na njegov zahtev, omogući poreskom obvezniku uvid u pravnu i činjeničnu osnovu za donošenje akta.

Načelo čuvanja tajnog podatka u poreskom postupku

Član 7

Tajnim podatkom u poreskom postupku (u daljem tekstu: tajni podatak), u smislu ovog zakona, smatra se i čuva kao tajni podatak:

- 1) svaki dokument, informacija, podatak ili druga činjenica o poreskom obvezniku do kojih su službena lica i sva druga lica koja učestvuju u poreskom postupku došla u poreskom, prekršajnom, predistražnom ili sudskom postupku;
- 2) podaci o tehničkim pronalascima ili patentima, kao i svi drugi podaci o tehnološkim postupcima koje primenjuje poreski obveznik, do kojih su službena lica i sva druga lica koja učestvuju u poreskom postupku došla u poreskom, prekršajnom, predistražnom ili sudskom postupku.

Povreda tajnog podatka ugrožava interes poreskih obveznika i javni interes Republike, koji pretežu nad interesom za pristup informacijama od javnog značaja koje predstavljaju tajni podatak, a zbog čijeg bi odavanja mogle nastupiti teške pravne ili druge posledice po interese zaštićene ovim zakonom.

Tajni podatak dužna su da čuvaju sva službena lica i druga lica koja učestvuju u poreskom, prekršajnom, predistražnom i sudskom postupku.

Obaveza čuvanja tajnog podatka odnosi se i na lica iz stava 1. ovog člana kada im prestane radni odnos, odnosno svojstvo u kojem su došli do saznanja o dokumentima, činjenicama, odnosno podacima iz stava 1. ovog člana.

Obaveza čuvanja tajnog podatka je povređena ako se dokumenti, činjenice, odnosno podaci iz stava 1. ovog člana neovlašćeno koriste ili objave.

Obaveza čuvanja tajnog podatka nije povređena:

- 1) radnjom sa kojom se poreski obveznik pismeno saglasi;
- 2) ako se određeni dokument, činjenica, odnosno podatak ne mogu povezati sa određenim poreskim obveznikom;
- 3) ako se određeni dokument, činjenica, odnosno podatak iznose tokom poreskog, prekršajnog, predistražnog ili sudskog postupka;
- 4) ako se radi o poreskom identifikacionom broju (u daljem tekstu: PIB) poreskog obveznika;
- 5) ako se određeni dokument, činjenica, odnosno podatak koriste od strane nadležnog organa u postupku otkrivanja krivičnih dela ili prekršaja;
- 6) ako se određeni dokument, činjenica, odnosno podatak, u skladu sa odredbama člana 157. ovog zakona, dostavljaju ovlašćenom licu poreskog organa strane države u postupku razmene informacija i pružanja pravne pomoći;
- 7) ako se poreskom jemcu omogući uvid u podatke o poreskom obvezniku, bitne za regulisanje obaveza koje proističu iz njegovog odnosa prema poreskom obvezniku;
- 8) ako se određeni dokument, činjenica, odnosno podatak u vezi sa postojanjem poreskog duga, pružaju u skladu sa odredbama posebnog zakona, osim ukoliko pružanje dokumenta, činjenica, odnosno podataka po svom obimu predstavlja velike troškove, odnosno zahteva prekomerno angažovanje zaposlenih u Poreskoj upravi, što poreski organ opredeljuje u svakom konkretnom slučaju;
- 9) ako se određeni dokument, činjenica, odnosno podatak, pružaju ovlašćenom licu drugog državnog organa i organizacije, organa teritorijalne autonomije i lokalne samouprave u postupku razmene informacija neophodnih za preduzimanje aktivnosti iz delokruga nadležnosti tih organa.

Poreska uprava najmanje jednom godišnje, sa presekom stanja na poslednji dan kalendarskog meseca koji prethodi danu objavljivanja, objavljuje na svojoj internet strani naziv, odnosno ime i prezime, PIB i iznos poreskog duga poreskih dužnika, i to pravnih lica sa poreskim dugom u iznosu od 20.000.000 dinara i višem i preduzetnika sa poreskim dugom u iznosu od 5.000.000 dinara i višem, čime obaveza čuvanja tajnog podatka nije povređena.

U pogledu zaštite tajnih podataka, u svemu ostalom što nije propisano ovim zakonom, Poreska uprava je dužna da postupa u skladu sa zakonom koji uređuje tajnost podataka, odnosno zakonom koji uređuje zaštitu podataka o ličnosti.

Načelo postupanja u dobroj veri

Član 8

Strane u poreskom postupku dužne su da postupaju u dobroj veri.

Učestalost i trajanje poreske kontrole ograničavaju se na nužnu meru.

Načelo fakticiteta

Član 9

Poreske činjenice utvrđuju se prema njihovoj ekonomskoj suštini.

Ako se simulovanim pravnim poslom prikriva neki drugi pravni posao, za utvrđivanje poreske obaveze osnovu čini disimulovani pravni posao.

Kada su na propisima suprotan način ostvareni prihodi, odnosno stečena imovina, Poreska uprava će utvrditi poresku obavezu u skladu sa zakonom kojim se uređuje odgovarajuća vrsta poreza.

Glava treća

STRANKE U PORESKOM POSTUPKU

Sadržina poreskopravnog odnosa

Član 10

Poreskopravni odnos je odnos javnog prava koji obuhvata prava i obaveze u poreskom postupku Poreske uprave s jedne i fizičkog, odnosno pravnog lica, kao i otvorenog investicionog fonda, odnosno alternativnog investicionog fonda koji nema svojstvo pravnog lica, a koji je upisan u odgovarajući registar u skladu sa zakonom (u daljem tekstu: fond), s druge strane, kojim se uređuje:

- 1) obaveza plaćanja poreza, obaveza obezbeđenja poreske obaveze i obaveza plaćanja sporednih poreskih davanja od strane fizičkog, odnosno pravnog lica, kao i fonda i pravo Poreske uprave da zahteva ispunjenje ovih obaveza;
- 2) obaveza fizičkog, odnosno pravnog lica, kao i fonda da, u skladu sa zakonom, utvrdi porez, odnosno, po odbitku, naplati porez u ime poreskog obveznika, vodi propisano računovodstvo, podnosi poreske prijave, dostavlja Poreskoj upravi traženu dokumentaciju i podatke, ne obavlja plaćanja na način drukčiji od propisanog, dozvoli pregled svog poslovanja službenom licu Poreske uprave i druge zakonom utvrđene obaveze činjenja, nečinjenja ili trpljenja, u cilju blagovremenog i pravilnog plaćanja poreza, kao i pravo Poreske uprave da zahteva ispunjenje ovih obaveza.

U poreskopravnom odnosu iz stava 1. ovog člana, fizičko, odnosno pravno lice, kao i fond ima pravo:

- 1) na povraćaj više ili pogrešno plaćenog poreza, odnosno sporednih poreskih davanja (u daljem tekstu: preplata), kao i na povraćaj poreza kada je to drugim poreskim zakonom predviđeno;

- 2) na poresku refakciju, odnosno na refundaciju poreza u skladu sa poreskim zakonom;
- 3) da koristi poreski kredit u odnosu na poresku obavezu, odnosno obavezu po osnovu sporednih poreskih davanja;
- 4) da koristi preplatu za namirenje dospelih obaveza po drugom osnovu, putem preknjižavanja.

Ako se lice iz stava 2. ovog člana opredeli za povraćaj preplate, kao i za refakciju, odnosno refundaciju poreza, odnosno za namirenje dospelih obaveza po drugom osnovu putem preknjižavanja poreza, Poreska uprava ima obavezu da po zahtevu donese rešenje bez odlaganja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema zahteva, ako poreskim zakonom nije drukčije uređeno.

Uz zahtev za povraćaj preplate doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje poreski obveznik - fizičko lice podnosi i rešenje Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje o utvrđenom pravu na povraćaj doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje.

Poreski kredit je iznos za koji se umanjuje poreska obaveza.

Zahtev iz stava 3. ovog člana poreski obveznik može podneti u elektronskom obliku preko portala Poreske uprave ili u pismenom obliku - neposredno ili putem pošte.

Druga prava fizičkog, odnosno pravnog lica i obaveze Poreske uprave iz poreskopravnog odnosa uređeni su ovim zakonom.

Ako poreski obveznik predaje dokument na jeziku i pismu koji kod poreskog organa nisu u službenoj upotrebi u skladu sa zakonom kojim se uređuju službena upotreba jezika i pisama, poreski organ će odrediti rok koji ne može biti kraći od pet dana u kojem će poreski obveznik dostaviti overeni prevod na srpski jezik.

Ako poreski obveznik u ostavljenom roku ne dostavi overeni prevod iz stava 6. ovog člana, smatra se da dokument nije ni podnet.

Poreska uprava u poreskom postupku

Član 11

Poreska uprava, u okviru poslova državne uprave, vodi prvostepeni poreski postupak, jedinstveni registar poreskih obveznika i poresko računovodstvo, procenjuje tržišnu vrednost nepokretnosti u skladu sa zakonom, otkriva poreska krivična dela i prekršaje i njihove izvršioce, nadležnom prekršajnom sudu podnosi zahteve za pokretanje prekršajnog postupka za poreske prekršaje, prekršaje propisane zakonom koji uređuje fiskalne kase i elektronske fiskalne uređaje, izdaje prekršajne naloge za ove prekršaje i obavlja druge poslove određene ovim zakonom.

Poreska uprava samostalno izvršava poslove iz stava 1. ovog člana na celokupnoj teritoriji Republike Srbije (u daljem tekstu: Republika) i organizuje se tako da obezbeđuje funkcionalno jedinstvo u sprovođenju poreskih propisa.

U cilju obezbeđenja jedinstvenog sprovođenja propisa iz nadležnosti ministarstva nadležnog za poslove finansija, akti (objašnjenja, mišljenja, instrukcije, uputstva i sl.) o primeni tih propisa koje daje ministar nadležan za poslove finansija, odnosno lice koje on ovlasti, obavezujući su za postupanje Poreske uprave.

Akti iz stava 3. ovog člana objavljuju se na internet stranama ministarstva nadležnog za poslove finansija i Poreske uprave.

Nadležnost organizacionih jedinica Poreske uprave određuje se aktom o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Poreskoj upravi i objavljuje na internet stranama Poreske uprave, u delu u kome se uređuje predmetna nadležnost.

Poreski obveznici i drugi poreski dužnici

Član 12

Poreski dužnik je fizičko ili pravno lice, kao i fond koje duguje određenu radnju iz poreskopravnog odnosa iz člana 10. ovog zakona.

Poreski obveznik je poreski dužnik koji je obavezan da plati porez, odnosno sporedno poresko davanje.

Drugi poreski dužnici su:

- 1) poreski jemac koji odgovara za plaćanje obveznikovog poreskog duga, za slučaj da poreski obveznik taj dug ne plati o dospelosti;
- 2) isplatilac prihoda poreskom obvezniku (u daljem tekstu: poreski platac) koji je dužan da obračuna i po odbitku plati propisani porez na taj prihod, u ime i za račun poreskog obveznika, na odgovarajući uplatni račun;
- 3) poreski posrednik koji je dužan da sa računa poreskog dužnika (poreskog obveznika ili poreskog placa) na osnovu njihovog naloga za prenos sredstava obustavi i po odbitku uplati utvrđeni porez, u svoje ime, a za račun poreskog obveznika, odnosno poreskog placa, na odgovarajući uplatni račun;
- 4) ostala pravna i fizička lica, kao i fond koja duguju kakvu radnju iz poreskopravnog odnosa iz člana 10. ovog zakona.

Poreski obveznici i drugi poreski dužnici (u daljem tekstu: poreski obveznici) stranke su u poreskom postupku.

Opšte odredbe o zastupanju

Član 13

Poreski obveznik može učestvovati u poreskopravnom odnosu preko svog punomoćnika ili zakonskog zastupnika, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Ako poreski obveznik lično učestvuje u poreskopravnom odnosu, može da ima i punomoćnika, a ako punomoćnik u njegovo ime učestvuje u poreskopravnom odnosu, može i lično da učestvuje.

Poreski punomoćnik

Član 14

Punomoćnik poreskog obveznika (u daljem tekstu: poreski punomoćnik) je fizičko, odnosno pravno lice - rezident Republike koje u granicama dobijenog punomoćja, u ime i za račun poreskog obveznika izvršava poslove u vezi sa poreskim obavezama obveznika (prima poreske akte, podnosi poreske prijave, plaća porez i dr.).

Poreski obveznik fizičko, odnosno pravno lice - nerezident Republike (u daljem tekstu: nerezident) koji nema stalnu poslovnu jedinicu na teritoriji Republike, odnosno koji ostvaruje prihode ili stiče imovinu na teritoriji Republike van poslovanja svoje stalne poslovne jedinice, dužan je da u roku od deset dana od dana početka ostvarivanja prihoda, odnosno sticanja imovine podložne oporezivanju na teritoriji Republike, obavesti Poresku upravu u sedištu o licu koje je njegov poreski punomoćnik.

Ako nerezident ostvaruje prihode koji se oporezuju po odbitku, za koje poreski obveznik nije dužan da podnese poresku prijavu, neće postojati obaveza određivanja punomoćnika.

Zakonski zastupnik, poslovođa preduzetnika i privremeni staralac zaostavštine

Član 15

Zakonski zastupnici fizičkih lica (roditelji maloletnog lica, staralac poslovno nesposobnog štićenika i dr.) i pravnih lica (fizičko lice koje je kao takvo upisano u propisani registar), kao i poslovođa preduzetnika i privremeni staralac zaostavštine, ispunjavaju poreske obaveze lica koja zastupaju.

Ako preduzetnik nema poslovođu, odnosno ako nije postavljen privremeni staralac na zaostavštini, poreske obaveze iz stava 1. ovog člana ispunjava preduzetnik, odnosno naslednici kao solidarni poreski dužnici.

Poreske obaveze fonda koji se prema odredbama ovog zakona smatra poreskim obveznikom ispunjava društvo za upravljanje fondom iz imovine fonda.

Društvo za upravljanje fondom u ime i za račun fonda izvršava poslove u vezi sa poreskim obavezama fonda (podnosi prijavu za registraciju, podnosi poreske prijave, prima poreske i poresko upravne akte, vodi poslovne knjige i evidencije radi oporezivanja, vrši ispunjenje, odnosno plaćanje poreske obaveze fonda i dr.).

Zastupnik po službenoj dužnosti

Član 16

Poreska uprava, po službenoj dužnosti, iz reda poreskih savetnika ili advokata postavlja zastupnika:

- 1) poreskom obvezniku čije se sedište ne nalazi u mestu i na adresi navedenoj u prijavi za registraciju propisanoj aktom iz člana 27. stav 5. ovog zakona ili u evidencionalnoj prijavi za PDV, koja je uređena propisima o porezu na dodatu vrednost;
- 2) nerezidentu koji nije u roku iz člana 14. stav 2. ovog zakona obavestio Poresku upravu o svom poreskom punomoćniku;
- 3) nepoznatom vlasniku imovine koja je predmet poreskog postupka;
- 4) poreskom obvezniku koji očigledno izbegava da učestvuje u poreskom postupku, ako je njegovo učešće obavezno.
- 5) *(brisana)*

Ako je poreski obveznik fizičko lice koje nije poslovno sposobno, a nema zakonskog zastupnika, Poreska uprava postavlja zastupnika po službenoj dužnosti iz reda lica iz stava 1. ovog člana i o tome odmah obaveštava organ starateljstva.

Zaključak o postavljenju zastupnika po službenoj dužnosti dostavlja se zastupniku i objavljuje na internet strani Poreske uprave i oglasnoj tabli Poreske uprave.

Protiv zaključka iz stava 3. ovog člana žalba nije dozvoljena.

Nagradu i nadoknadu troškova zastupnika po službenoj dužnosti isplaćuje Poreska uprava, prema tarifi koju propisuje ministar nadležan za poslove finansija (u daljem tekstu: ministar).

Poreska uprava ima pravo na povraćaj sredstava iz stava 5. ovog člana od poreskog obveznika.

Branilac po službenoj dužnosti

Član 16a

Poreska uprava - Poreska policija u predistražnom postupku, osumnjičenom koji nije obezbedio branioca, postavlja branioca po službenoj dužnosti prilikom saslušanja zbog postojanja osnova sumnje da je učinio poresko krivično delo za koje je propisana kazna zatvora od osam godina ili teža kazna, u skladu sa zakonikom kojim je uređen krivični postupak.

Rešenje o postavljanju branioca po službenoj dužnosti dostavlja se braniocu.

Protiv rešenja iz stava 2. ovog člana žalba nije dozvoljena.

Poreska uprava isplaćuje nagradu i nužne izdatke branioca postavljenog po službenoj dužnosti u skladu sa zakonikom kojim je uređen krivični postupak.

Poreski savetnik

Član 17

Poreski savetnik je lice koje obavlja poslove poreskog savetovanja poreskog obveznika u poreskom postupku.

Ako poreski savetnik nastupa i kao poreski punomoćnik poreskog obveznika, mora imati punomoćje za obavljanje poslova iz člana 14. ovog zakona.

Obavljanje delatnosti poreskog savetovanja uređuje se posebnim zakonom.

Glava četvrta PORESKA OBAVEZA

Pojam i nastanak poreske obaveze

Član 18

Obaveza plaćanja poreza iz člana 10. stav 1. tačka 1) ovog zakona (u daljem tekstu: poreska obaveza) predstavlja dužnost poreskog obveznika da plati utvrđeni porez, pod uslovima propisanim ovim zakonom ili drugim poreskim zakonom.

Poreski obveznik odgovara za ispunjenje poreske obaveze od momenta kada su nastale činjenice za koje je poreskim zakonom propisano da stvaraju poresku obavezu.

Odredbe o poreskoj obavezi primenjuju se i na obavezu plaćanja sporednih poreskih davanja, osim ako je ovim zakonom drukčije propisano.

Iznos utvrđenog poreza iz stava 1. ovog člana smatra se dugovanim porezom.

Ispunjenje poreske obaveze

Član 19

Ispunjenje poreske obaveze sastoji se u plaćanju, o dospelosti, dugovanog iznosa poreza.

Poresku obavezu:

- 1) ispunjava poreski obveznik neposredno;
- 2) ispunjava drugo lice, kada je ovim zakonom ili drugim poreskim zakonom propisano da je odgovorno za ispunjenje poreske obaveze poreskog obveznika;
- 3) može da ispuni drugo lice koje prema poreskom zakonu nije odgovorno za ispunjenje poreske obaveze.

Poreski obveznici - pravna lica, preduzetnici ili fizička lica, kao i fond koja obavljaju delatnost, čiji su računi u trenutku plaćanja blokirani radi izvršenja prinudne naplate kod organizacije nadležne za prinudnu naplatu, mogu međusobne novčane obaveze izmirivati i ugovaranjem promene poverioca, odnosno dužnika u određenom obligacionom odnosu (asignacija, cesija i dr.), isključivo radi ispunjenja obaveza po osnovu javnih prihoda na koje se primenjuje ovaj zakon.

Ispunjenje poreske obaveze u slučaju likvidacije ili stečaja

Član 20

Poresku obavezu pravnog lica u likvidaciji ispunjava likvidacioni upravnik iz novčanih sredstava pravnog lica, uključujući prihode od prodaje imovine.

Poresku obavezu poslovne jedinice pravnog lica u likvidaciji neposredno ispunjava pravno lice čiji je deo ta jedinica, a ako je u likvidaciji i pravno lice, poresku obavezu ispunjava likvidacioni upravnik.

Ako pravno lice u likvidaciji nema dovoljno novčanih sredstava da ispuni poresku obavezu u celosti, uključujući i prihode od prodaje imovine, preostali poreski dug platiće osnivači, odnosno članovi pravnog lica, ako su, u skladu sa zakonom, statutom ili osnivačkim aktom pravnog lica solidarno odgovorni za obaveze pravnog lica.

Ispunjenje poreske obaveze u slučaju stečaja poreskog obveznika koji se sprovodi bankrotstvom uređeno je zakonom kojim se uređuje stečaj.

U slučaju stečaja poreskog obveznika koji se sprovodi reorganizacijom, način namirenja poreskog potraživanja i mere realizacije plana reorganizacije, odnosno unapred pripremljenog plana reorganizacije, ne mogu biti predviđeni suprotno odredbama ovog zakona i drugih poreskih propisa.

Poresku obavezu u slučaju raspuštanja, odnosno prestanka postojanja fonda ispunjava društvo za upravljanje fondom.

Ispunjenje poreske obaveze u slučaju statusnih promena

Član 21

Poresku obavezu pravnog lica koje prestaje da postoji u statusnoj promeni ispunjava pravni sledbenik, bez obzira da li je pre okončanja postupka statusne promene znao da pravni prethodnik nije ispunio, delimično ili u potpunosti, svoju poresku obavezu.

Sporedna poreska davanja u vezi sa neispunjenom poreskom obavezom pravnog lica koje prestaje da postoji u statusnoj promeni padaju na teret pravnog sledbenika.

Rok za ispunjenje poreske obaveze pravnog lica koje prestaje da postoji u statusnoj promeni ne menja se ako je ispunjenje te obaveze prešlo na pravnog sledbenika.

Pravni sledbenik na kojeg je prešla poreska obaveza jednog ili više pravnih lica koja prestaju da postoje u statusnoj promeni je:

- 1) u slučaju spajanja - pravno lice koje je nastalo spajanjem dva ili više pravnih lica, poreskih obveznika;
- 2) u slučaju pripajanja - pravno lice kome se jedno ili više pravnih lica, poreskih obveznika pripojilo;
- 3) u slučaju podele - pravna lica nastala deobom poreskog obveznika.

Ako postoji više pravnih sledbenika, svi su oni neograničeno solidarno odgovorni za poresku obavezu pravnog prethodnika.

Promena organizacionog ili svojinskog oblika pravnog lica ne utiče na ispunjenje poreske obaveze.

U slučaju pravnog lica koje prestaje da postoji u statusnoj promeni, poresku prijavu propisanu drugim poreskim zakonom, a čiji rok za podnošenje nastupa nakon izvršenog brisanja pravnog lica, podnosi zakonski zastupnik pravnog sledbenika ili drugo lice u skladu sa zakonom.

U slučaju statusne promene fonda i ispunjenja poreske obaveze od strane društva za upravljanje fondom, shodno se primenjuju odredbe ovog člana.

Ispunjenje poreske obaveze u slučaju smrti fizičkog lica, poslovne nesposobnosti ili proglašenja fizičkog lica za nestalo

Član 22

Poresku obavezu preminulog lica ispunjavaju naslednici, u okviru vrednosti nasledene imovine i u srazmeri sa udelom pojedinog naslednika, u momentu prihvatanja nasledstva.

Odredba stava 1. ovog člana ne primenjuje se na Republiku kao poslednjeg zakonskog naslednika u smislu zakona koji uređuje nasleđivanje.

Poresku obavezu poslovno nesposobnog fizičkog lica ili odsutnog fizičkog lica kome se ne zna prebivalište ispunjava zastupnik iz imovine poreskog obveznika.

Prestanak poreske obaveze

Član 23

Poreska obaveza prestaje:

- 1) naplatom poreza;
- 2) zastarelošću poreza, izuzev poreskih obaveza iz stava 2. ovog člana;
- 3) otpustom poreza;
- 4) nastupanjem trajne nenaplativosti poreza.

Istekom roka zastarelosti, neplaćeni porez i sporedna poreska davanja obezbeđeni zalogom ili hipotekom mogu se namiriti samo iz opterećene stvari, ako je zaloga ili hipoteka upisana u nadležni registar.

U slučaju iz stava 1. tač. 2) i 4) ovog člana Poreska uprava donosi rešenje o prestanku poreske obaveze zbog zastarelosti, odnosno usled nenaplativosti poreske obaveze.

Glava peta PRAVA I OBAVEZE PORESKIH OBVEZNIKA

Prava poreskih obveznika

Član 24

Poreski obveznik, u skladu sa ovim zakonom, ima pravo da:

- 1) od Poreske uprave besplatno dobije informacije o poreskim propisima iz kojih proizlazi njegova poreska obaveza, a ako je neuk i osnovnu pravnu pomoć, što omogućuje da prijavi i plati porez i obračuna i plati sporedna poreska davanja, u skladu sa propisima;

- 2) u pismenom obliku dobije odgovor na pitanje koje je u takvom obliku postavio Poreskoj upravi, a tiče se njegove poreske situacije;
- 3) zahteva da se Poreska uprava i njeni službenici ophode prema njemu sa poštovanjem i uvažavanjem;
- 4) se o njemu prikupljeni podaci u poreskom postupku od strane Poreske uprave čuvaju kao tajni podatak i koriste, odnosno čine dostupnim drugim licima, odnosno organima ili organizacijama, na način uređen u članu 7. ovog zakona;
- 5) Poreska uprava poštuje njegovu privatnost;
- 6) ostvari uvid u podatke o utvrđivanju i naplati poreza koji se o njemu vode kod Poreske uprave i zahteva izmenu nepotpunih ili netačnih podataka;
- 7) zastupa vlastite interese pred Poreskom upravom neposredno ili putem punomoćnika;
- 8) na propisan način koristi poreske olakšice;
- 9) na propisan način i u propisanim rokovima dobije refakciju, refundaciju, odnosno povraćaj preplate;
- 10) prisustvuje tokom poreske kontrole;
- 11) dobije obrazloženje akata donetih u postupku poreske kontrole;
- 12) daje obaveštenja poreskim organima u poreskom postupku;
- 13) koristi pravna sredstva u poreskom postupku;
- 14) koristi i druga prava utvrđena ovim zakonom i drugim poreskim zakonima.

Poreski obveznik čija su prava iz stava 1. ovog člana povređena ima pravo na sudsku zaštitu.

Ako sud utvrdi da su prava poreskog obveznika povređena, naknada pretrpljene štete i sudski troškovi padaju na teret budžeta Republike, odnosno na teret budžeta jedinica lokalne samouprave.

Obaveze poreskog obveznika

Član 25

Poreski obveznik, u skladu sa ovim zakonom, obavezan je da:

- 1) u propisanom roku podnese prijavu za registraciju Poreskoj upravi, osim obveznika za čiju je registraciju, odnosno upis u registar, nadležna Agencija za privredne registre i prijavi sve kasnije izmene podataka u prijavi koji se ne prijavljuju Agenciji za privredne registre, uključujući i podatke o svim poslovnim prostorima i poslovnim prostorijama u kojima skladišti, odnosno smešta dobra, kao i o prostorima i prostorijama u kojima obavlja delatnost koju prijavljuje Poreskoj upravi, osim ako su u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima ovi podaci već dostavljeni Poreskoj upravi;
- 2) podnese poresku prijavu Poreskoj upravi na propisanom obrascu, u roku i na način uređen poreskim propisima;
- 3) podnese dokumentaciju i pruži informacije koje zahteva Poreska uprava, u skladu sa poreskim propisima;
- 4) vodi propisane poslovne knjige i evidencije radi oporezivanja;
- 5) u zakonskim rokovima tačno obračunava porez, kada je po zakonu dužan da to sam čini;
- 6) plaća porez na način, pod uslovima i u roku propisanom zakonom;
- 7) ne ometa i ne sprečava službena lica koja učestvuju u poreskom postupku u obavljanju zakonom utvrđene dužnosti;
- 8) obavesti Poresku upravu o otvaranju ili zatvaranju računa kod banke, druge finansijske organizacije, poštanske štedionice ili druge organizacije koja obavlja platni promet (u daljem tekstu: banka) u Autonomnoj pokrajini Kosovo i Metohija ili u inostranstvu - u roku od 15 dana od dana otvaranja, odnosno zatvaranja računa;
- 9) bude prisutan tokom poreske kontrole;
- 10) izvršava druge obaveze utvrđene ovim zakonom i drugim poreskim zakonima.

Obaveza podnošenja poreskih prijava iz stava 1. tačka 2) ovog člana, odnosi se i na likvidacionog, odnosno stečajnog upravnika, koji je dužan da u postupku likvidacije, odnosno stečaja podnosi poreske prijave u skladu sa poreskim propisima, uključujući i poresku prijavu za poreski period za koji je rok za podnošenje prijave datum posle datuma otvaranja postupka likvidacije, odnosno stečaja.

Akt kojim se uređuju postupak, način, rokovi, sadržaj i oblik prijave kojom poreski obveznik prijavljuje poslovni prostor i poslovne prostorije, odnosno prostor i prostorije iz stava 1. tačka 1) ovog člana, donosi ministar, na predlog direktora Poreske uprave.

Glava šesta

IDENTIFIKACIJA I REGISTRACIJA PORESKIH OBVEZNIKA

Poreski identifikacioni broj

Član 26

U cilju identifikacije poreskih obveznika, Poreska uprava dodeljuje PIB fizičkim licima, preduzetnicima, pravnim licima i stalnim poslovnim jedinicama nerezidentnog pravnog lica, kao i fondovima.

Ne može se dodeliti PIB:

- 1) pravnom licu čiji osnivač, odnosno član (u daljem tekstu: osnivač) - pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice ima dospele, a neizmirene obaveze po osnovu javnih prihoda nastale u vezi sa obavljanjem delatnosti, odnosno ako je pravnom licu ili preduzetniku privremeno oduzet PIB u skladu sa ovim zakonom. Ne može se dodeliti PIB ni pravnom licu čiji je osnivač - pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice istovremeno osnivač lica kome je privremeno oduzet PIB, u skladu sa ovim zakonom;
- 2) pravnom licu čiji je osnivač fizičko lice koje je istovremeno osnivač i drugog privrednog subjekta koji ima neizmirenih obaveza po osnovu javnih prihoda u vezi sa obavljanjem delatnosti;
- 3) pravnom licu nastalom statusnom promenom izdvajanja uz osnivanje, odnosno mešovito izdvajanja u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva, odnosno statusne promene posebnih oblika organizovanja, ako pravno lice, kao i fond koje je predmet podele ima neizmirene obaveze po osnovu javnih prihoda, odnosno ako mu je privremeno oduzet PIB u skladu sa ovim zakonom;
- 4) preduzetniku koji ima dospele, a neizmirene obaveze po osnovu javnih prihoda, nastale u vezi sa obavljanjem delatnosti u drugim privrednim subjektima u kojima je istovremeno osnivač sa udelom većim od 5%, odnosno ako mu je privremeno oduzet PIB u skladu sa ovim zakonom.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, Poreska uprava dodeliće PIB:

- 1) ako su dospele, a neizmirene obaveze po osnovu javnih prihoda do 100.000 dinara i ukoliko ove obaveze budu izmirene u roku od osam dana od dana podnošenja zahteva za dodelu PIB, odnosno u tom roku bude pružena neopoziva bankarska garancija ili menica avalirana od strane poslovne banke, ili
- 2) ako su dospele, a neizmirene obaveze po osnovu javnih prihoda nastale u vezi sa obavljanjem delatnosti, obaveze privrednih subjekata koji su brisani iz propisanih registara pravosnažnom odlukom nadležnog organa u postupku stečaja.

Pravnim licima, preduzetnicima i drugim subjektima za čiju registraciju je nadležna Agencija za privredne registre, PIB se dodeljuje preko te Agencije, u roku propisanom zakonom kojim se uređuje registracija privrednih subjekata. Licima za čiju registraciju je nadležan organ jedinica lokalne samouprave, PIB se dodeljuje preko tog organa, u roku propisanom zakonom.

Za subjekte iz stava 4. ovog člana registraciona prijava za dodelu PIB podnosi se preko Agencije za privredne registre, u okviru registracione prijave osnivanja, odnosno preko drugog nadležnog organa u skladu sa zakonom.

Prilikom odlučivanja po zahtevu za dodelu PIB iz stava 4. ovog člana neće se utvrđivati postojanje smetnji za dodelu PIB iz stava 2. ovog člana. Ako je pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice osnivač zadruge, fonda, fondacije, udruženja, privredne komore, drugog pravnog lica, kao i privrednog društva sa udelom manjim od 5%, odnosno ako je osnivač privrednog društva ili pravnog lica istovremeno osnivač zadruge, fonda, fondacije, udruženja, privredne komore, drugog pravnog lica, kao i privrednog društva sa udelom manjim od 5%, Poreska uprava dodeliće PIB bez utvrđivanja dospelih a neizmirenih poreskih obaveza po osnovu javnih prihoda tih lica.

Ukoliko Poreska uprava u roku iz stava 4. ovog člana, na osnovu podataka iz svoje evidencije i evidencije drugih nadležnih organa utvrdi da prijava sadrži podatke koji nisu verodostojni ili su protiv osnivača subjekta iz tog stava izrečene zaštitne mere, odnosno mere bezbednosti zabrane vršenja delatnosti u prekršajnom ili krivičnom postupku, doneće u tom roku rešenje o odbijanju zahteva za dodelu PIB.

Ako Poreska uprava u postupku kontrole, odnosno u postupku provere na osnovu podataka iz službene evidencije, utvrdi da su u vreme dodele PIB postojale smetnje za dodelu PIB iz st. 2. i 7. ovog člana, Poreska uprava će rešenjem privremeno oduzeti dodeljeni PIB - do otklanjanja tih smetnji, a primerak rešenja dostaviće banci i organizaciji nadležnoj za prinudnu naplatu iz novčanih sredstava na računu obveznika.

Ministar, u sporazumu sa ministrom nadležnim za poslove privrede, bliže će urediti sadržinu registracione prijave iz stava 5. ovog člana, kao i rok, način i postupak odlučivanja po zahtevu za dodelu PIB subjektima iz stava 4. ovog člana.

U svemu ostalom što nije uređeno odredbama ovog člana u pogledu dodele i oduzimanja PIB subjektima iz stava 4. ovog člana, primenjujuće se odredbe ovog zakona kojim je uređena dodela i oduzimanje PIB ostalim subjektima.

PIB je jedinstveni i jedini broj fizičkog lica, preduzetnika i pravnog lica, kao i fonda, za sve javne prihode i zadržava se do prestanka postojanja, odnosno smrti tog lica.

PIB se koristi u poreskom postupku i obavezno se unosi u:

- 1) akt koji poreski obveznik podnosi Poreskoj upravi, organizacijama obaveznog socijalnog osiguranja, drugim državnim organima i organizacijama i organima teritorijalne autonomije i lokalne samouprave;
- 2) akt koji Poreska uprava dostavlja poreskom obvezniku;
- 3) dokument kojim poreski obveznik plaća porez i sporedna poreska davanja;
- 4) nalog kojim se banci nalaže plaćanje poreza i sporednih poreskih davanja;
- 5) akt koji poreski obveznik podnosi organima i organizacijama nadležnim za vođenje registra i računa, u smislu čl. 29. i 30. ovog zakona.

Ako poreski obveznik ne prijavi sve kasnije izmene podataka u prijavi za registraciju, odnosno ne podnese dokumentaciju i pruži informacije koje zahteva Poreska uprava u roku od pet dana od dana nastanka izmene podataka, odnosno od dana prijema zahteva za dostavljanje dokumentacije i informacija, Poreska uprava rešenjem oduzima poreskom obvezniku dodeljeni PIB do ispunjenja obaveze iz člana 25. tač.

- 1) i 3) ovog zakona, a primerak rešenja dostavlja banci i organizaciji nadležnoj za prinudnu naplatu iz novčanih sredstava na računu

obveznika. Poreska uprava rešenjem oduzima dodeljeni PIB i u slučajevima kada je poreskom obvezniku naložena zabrana raspolaganja novčanim sredstvima preko računa poreskog obveznika otvorenog kod banke shodno čl. 66. i 87. ovog zakona i kada ta zabrana traje duže od godinu dana.

U slučaju iz stava 13. ovog člana, kao i u drugim slučajevima oduzimanja PIB, banka je dužna da obustavi izvršenje naloga poreskog obveznika za prenos sredstava sa računa obveznika od momenta prijema rešenja, osim u svrhu izmirivanja obaveza po osnovu poreza i sporednih poreskih davanja.

Pri osnivanju privrednih subjekata u postupku statusne promene kod koje privredni subjekt nastavlja da postoji primenjuju se odredbe st. 2. i 3. ovog člana.

Odredbe stava 2. tač. 1) i 2) ovog člana shodno se primenjuju i na dodelu PIB fondovima.

PIB su dužni da koriste i organi i organizacije koji, u skladu sa propisom, vode evidenciju o pravnim i fizičkim licima i na osnovu te evidencije izdaju javne isprave.

Ministar je ovlašćen da propiše i druge akte od značaja za poreski postupak u koje se unosi PIB.

U slučaju iz stava 13. ovog člana, poreskim obveznicima prema kojima je otvoren postupak stečaja, na zahtev stečajnog sudije Poreska uprava može vratiti privremeno oduzeti PIB, za vreme trajanja postupka stečaja.

U slučajevima privremenog oduzimanja PIB, Poreska uprava može rešenjem izreći privremenu meru zabrane registrovanja sticanja udela ili akcija u privrednim subjektima, odnosno osnivanja novih privrednih subjekata, osnivačima sa udelom većim od 5% u privrednim subjektima kojima je privremeno oduzet PIB, za vreme dok traje privremeno oduzimanje PIB, a primerak rešenja dostavlja Agenciji za privredne registre i Centralnom registru, depou i kliringu hartija od vrednosti.

Upis privremene mere iz stava 20. ovog člana u Agenciji za privredne registre, vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje centralna evidencija privremenih ograničenja prava lica registrovanih u Agenciji za privredne registre.

Opšte odredbe o registraciji

Član 27

Registracija poreskih obveznika vrši se kod Poreske uprave.

PIB su dužni da imaju:

- 1) rezidentno pravno lice;
- 2) državni organ i organizacija, organ i organizacija teritorijalne autonomije ili lokalne samouprave, bez svojstva pravnog lica;
- 3) rezidentni preduzetnik, preduzetnik paušalac, preduzetnik poljoprivrednik i preduzetnik drugo lice definisani odredbama zakona koji uređuje porez na dohodak građana;
- 4) rezidentno fizičko lice;
- 5) stalna poslovna jedinica nerezidentnog pravnog lica;
- 6) nerezidentno pravno lice koje određuje punomoćnika u skladu sa odredbom člana 14. stav 2. ovog zakona;
- 7) nerezidentno fizičko lice koje određuje punomoćnika u skladu sa odredbom člana 14. stav 2. ovog zakona;
- 8) fond.

Pod stalnom poslovnom jedinicom nerezidentnog pravnog lica iz stava 2. tačka 5) ovog člana, smatra se stalna poslovna jedinica nerezidentnog pravnog lica definisana odredbama zakona koji uređuje porez na dobit pravnih lica.

Na stalnu poslovnu jedinicu iz stava 3. ovog člana primenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na pravna lica, ako ovim zakonom nije drukčije uređeno.

Postupak, način i rokovi određivanja PIB-a, sadržaj i način vođenja jedinstvenog registra poreskih obveznika, kao i sadržaj i oblik prijave za registraciju i dokaza o izvršenoj registraciji uređuju se aktom ministra.

Mesto i vreme registracije

Član 28

Prijavu za registraciju Poreskoj upravi podnose:

- 1) rezidentno pravno lice za čiju registraciju, odnosno upis u registar, nije nadležna Agencija za privredne registre i organ ili organizacija iz člana 27. stav 2. tačka 2) ovog zakona;
- 2) stalna poslovna jedinica nerezidentnog pravnog lica;
- 3) rezidentni preduzetnik za čiju registraciju nije nadležna Agencija za privredne registre.

Nerezidentno pravno lice i nerezidentno fizičko lice iz člana 27. stav 2. tač. 6) i 7) ovog zakona podnose prijavu za registraciju sedištu Poreske uprave.

Pravna lica koja su svrstana u velike poreske obveznike (u daljem tekstu: veliki poreski obveznici), vode se u registru organizacione jedinice Poreske uprave nadležne za velike poreske obveznike.

Kriterijume za određivanje velikih poreskih obveznika, na osnovu kojih Poreska uprava vrši identifikaciju i određuje status velikih poreskih obveznika, kao i vrste poreza za koje organizaciona jedinica iz stava 3. ovog člana izvršava poslove iz nadležnosti Poreske uprave, na predlog direktora Poreske uprave, propisuje ministar.

Pravno lice, stalna poslovna jedinica nerezidentnog pravnog lica i preduzetnik, podnose prijavu za registraciju u roku od pet dana od dana upisa u sudski ili drugi registar.

Fond preko društva za upravljanje fondom podnosi prijavu za registraciju sedištu Poreske uprave, u roku od pet dana od dana upisa u propisani registar u skladu sa zakonom.

Po izvršenoj registraciji, Poreska uprava izdaje poreskom obvezniku dokaz o izvršenoj registraciji.

Ako poreski obveznik ne podnese prijavu za registraciju, Poreska uprava će po službenoj dužnosti dodeliti PIB, na osnovu raspoloživih podataka, odnosno faktičkih okolnosti.

Evidencija fizičkih lica

Član 28a

Evidencija fizičkih lica je elektronska baza podataka o fizičkim licima:

- 1) državljanima Republike sa prebivalištem u Republici;
- 2) državljanima Republike bez prijavljenog prebivališta na teritoriji Republike;
- 3) strancima sa odobrenim privremenim boravkom ili odobrenim stalnim nastanjenjem u Republici;
- 4) strancima koji nemaju dozvolu za stalno nastanjenje ili privremeni boravak u Republici, a imaju stečenu imovinu ili prava i obaveze po osnovu penzijskog i invalidskog osiguranja ili svojstvo poreskog obveznika;
- 5) izbeglicama u skladu sa zakonom koji uređuje izbeglice i posebnim propisima kojima se reguliše položaj izbeglica;
- 6) tražiocima azila, strancima kojima je odobreno utočište ili supsidijarna zaštita i privremena zaštita u skladu sa zakonom.

Cilj uspostavljanja evidencije fizičkih lica

Član 28b

Cilj uspostavljanja evidencije fizičkih lica je obezbeđivanje skupa podataka o fizičkim licima neophodnih Poreskoj upravi za zakonito, pouzdano, ekonomično i efikasno sprovođenje postupaka provere ispunjenosti uslova za ostvarivanje prava i proveru poštovanja poreskih propisa, radi delotvornog obezbeđivanja izvora finansiranja nadležnosti Republike u skladu sa Ustavom Republike Srbije, kao opšteg javnog interesa.

Svrha obrade podataka

Član 28v

Podaci iz evidencije fizičkih lica obrađuju se sa svrhom utvrđivanja činjenica od značaja za ostvarivanje prava i ustanovljavanje obaveza iz poreskopavnog odnosa, na način propisan zakonima koji uređuju oblast oporezivanja.

Sadržina evidencije

Član 28g

Evidencija fizičkih lica uspostavlja se na osnovu skupa podataka nužnih za ostvarivanje propisane svrhe obrade, a preuzetih iz Centralnog registra stanovništva, Jedinstvenog registra vozila i evidencije oružja u legalnom posedu ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove, kao i podataka koje Poreska uprava pribavlja u okviru poreskog postupka iz Centralnog registra obaveznog socijalnog osiguranja i od poreskog obveznika.

Iz Centralnog registra stanovništva, preuzimaju se sledeći podaci o fizičkim licima:

- 1) za državljane Republike:
 - iz evidencije o matičnim brojevima građana: jedinstveni matični broj građana;
 - iz registra matičnih knjiga: lično ime, lično ime roditelja, datum, mesto, opština/grad rođenja; bračni status (neoženjen/neudata, u braku/razveden-a, udovac/udovica); datum smrti i životni status (u životu/preminuo);
 - iz evidencije prebivališta, boravišta i privremenog boravka u inostranstvu: grad, opština, naseljeno mesto, ulica, kućni broj, sprat i broj stana kod adrese prebivališta i boravišta, odnosno država kod privremenog boravka u inostranstvu;
 - iz evidencije o ličnim kartama: registarski broj lične karte i datum isteka roka na koji je lična karta izdata;
 - iz evidencije o putnim ispravama: činjenica da li građanin poseduje važeću putnu ispravu, registarski broj i datum isteka roka važenja na koji je putna isprava izdata;

- iz evidencije poreskih obveznika (jedinica lokalne samouprave): imovinski status (poseduje/ne poseduje nepokretnost) i procenjena vrednost nepokretnosti,

2) za strance kojima je odobren privremeni boravak ili stalno nastanjenje:

- evidencijski broj stranca;
- lično ime;
- ime roditelja,
- državljanstvo;
- vrsta, broj i rok važenja strane putne isprave;
- adresa stanovanja ili prebivalište;
- osnov privremenog boravka i broj i datum rešenja o odobrenom stalnom nastanjenju u Republici,

3) za strance koji nemaju dozvolu za stalno nastanjenje ili privremeni boravak u Republici, a imaju stečenu imovinu ili prava i obaveze po osnovu penzijskog i invalidskog osiguranja ili svojstvo poreskog obveznika:

- evidencijski broj stranca;
- lično ime;
- datum rođenja;
- državljanstvo;
- podaci o imovini, pravu ili obavezi,

4) za lica izbegla iz bivših jugoslovenskih republika:

- lično ime;
- datum prijavljivanja u Republici;
- mesto u kome lice boravi u Republici;
- adresa stana,

5) za tražioce azila, strance kojima je odobreno utočište ili supsidijarna zaštita i privremena zaštita u skladu sa zakonom:

- evidencijski broj stranca;
- lično ime;
- ime roditelja;
- državljanstvo;
- vrsta, broj i rok važenja strane putne isprave;
- adresa stanovanja.

Iz Jedinstvenog registra vozila preuzimaju se podaci:

- o vrsti, tipu i godini proizvodnje vozila;
- o vlasniku vozila (ime i prezime, jedinstveni matični broj građana, prebivalište i adresa, odnosno naziv-firma, matični broj, sedište i adresa);
- o korisniku vozila (ime i prezime, jedinstveni matični broj građana, prebivalište i adresa, odnosno naziv-firma, matični broj, sedište i adresa, naziv i mesto poslovanja ogranka privrednog društva, filijale organizacije, preduzetničke radnje i sl.);
- o ograničenju vlasničkih prava - prava zalogodavca i zalogoprimalca na vozilu.

Iz evidencije oružja u legalnom posedu preuzimaju se podaci o vrsti oružja i vrsti oružnog lista.

Podaci o fizičkim licima koje Poreska uprava pribavlja u okviru poreskog postupka su:

- 1) jedinstveni broj koji dodeljuje Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja osiguranicima, osiguranim licima i obveznicima doprinosa;
- 2) osnov obaveznog socijalnog osiguranja;
- 3) poslovna sposobnost (puna, ograničena ili oduzeta);
- 4) rezidentnost;
- 5) posedovanje digitalnog sertifikata;
- 6) broj članova domaćinstva;

- 7) osnovi ostvarivanja prihoda;
- 8) izdržavano lice;
- 9) ovlašćenja za izvršavanje poslova u vezi sa poreskim obavezama i pravima drugih lica;
- 10) broj, oznaka i vrsta platnog računa;
- 11) podatke za kontakt sa Poreskom upravom.

Podatke iz stava 5. tač. 1) i 2) ovog člana Poreskoj upravi dostavlja Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja iz Jedinstvene baze podataka osiguranika, osiguranih lica i evidencije obveznika doprinosa koju vodi, elektronskim putem u skladu sa tehničkim protokolom zaključenim između Centralnog registra obaveznog socijalnog osiguranja i Poreske uprave.

Podatke iz stava 5. tač. 3) do 11) ovog člana dostavlja poreski obveznik u poreskom postupku.

Upis podataka u evidenciju fizičkih lica vrši se na osnovu jedinstvenog matičnog broja građana ili evidencijskog broja stranca.

Ministarstvo nadležno za poslove državne uprave i posebna organizacija nadležna za razvoj i primenu standarda i mera u uvođenju informaciono-komunikacionih tehnologija u organima državne uprave i službama Vlade omogućava Poreskoj upravi preuzimanje podataka Centralnog registra stanovništva iz stava 2. ovog člana.

Postupak preuzimanja podataka u elektronskom obliku iz stava 3. ovog člana Poreska uprava će sporazumno bliže urediti tehničkim protokolom sa ministarstvom nadležnim za unutrašnje poslove.

Tehničkim protokolima iz st. 6. i 10. ovog člana bliže se uređuju pravila razmene i format podataka, vreme i rokovi njihovog preuzimanja, kao i postupanje u slučaju informatičkih bezbednosnih događaja.

Način provere podataka iz stava 5. tačka 10) ovog člana Poreska uprava će bliže urediti tehničkim protokolom sa Narodnom bankom Srbije.

Nadležnost za vođenje evidencije

Član 28d

Evidenciju uspostavlja i vodi Poreska uprava.

Obrada podataka o ličnosti

Član 28đ

Obrada podataka iz evidencije fizičkih lica obuhvata sledeće radnje:

- 1) elektronsko preuzimanje podataka iz Centralnog registra obaveznog socijalnog osiguranja, Centralnog registra stanovništva, Narodne banke Srbije i ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove, automatsko uparivanje sa podacima pribavljenim u okviru poreskog postupka i njihovo beleženje, pohranjivanje i čuvanje u elektronskom obliku;
- 2) automatizovano i periodično ažuriranje, kao i ažuriranje po saznanju o postojanju greške u cilju obezbeđivanja njihove tačnosti u momentu preuzimanja i tokom vremena;
- 3) grupisanje i razvrstavanje po poreskom statusu fizičkog lica, odnosno prema tome da li je fizičko lice poreski obveznik i ako jeste za koji poreski oblik, na način propisan zakonima koji uređuju oblast oporezivanja;
- 4) uvid i upotrebu u okviru sprovođenja poreskog postupka;
- 5) automatsko brisanje po isteku roka za čuvanje podataka.

Obrada podataka sprovodi se u skladu sa merama ograničenja pristupa zaposlenih u Poreskoj upravi prema kriterijumu nadležnosti i odgovornosti ovlašćenih lica za zakonitost postupaka koje sprovode u okviru nadležnosti Poreske uprave, a koje su utvrđene internim aktima Poreske uprave.

Čuvanje podataka

Član 28e

U evidenciji fizičkih lica podaci se čuvaju od dana upisa i brišu se u roku od:

- 1) pet godina od dana smrti lica;
- 2) 10 godina od dana objave prebivališta lica koja su se trajno iselila iz Republike, odnosno od trenutka obrade poslednjeg podatka stranca na odobrenom privremenom boravku.

Član 28ž

Poreska uprava je odgovorna za zaštitu, integritet i obezbeđenje podataka o ličnosti.

Poreska uprava preduzima mere protiv neovlašćenog ili slučajnog pristupa podacima o fizičkim licima, menjanja, uništavanja ili gubitka podataka, neovlašćenog prenosa, drugih oblika nezakonite obrade podataka, kao i mere protiv zloupotrebe ličnih podataka, u skladu sa propisima koji uređuju zaštitu elektronskog dokumenta i zaštitu podataka o ličnosti.

Procedure čuvanja, zaštite i sigurnosti podataka, kao i postupanje u slučaju njihove povrede bliže uređuje ministar.

Obaveze organa i organizacija nadležnih za upis u registar

Član 29

Agencija za privredne registre dostavlja obaveštenje Poreskoj upravi o izvršenom upisu u Registar privrednih subjekata (osnivanje, povezivanje i prestanak privrednog subjekta, statusne promene i promene oblika organizovanja tog subjekta, podaci o privrednom subjektu od značaja za pravni promet, podaci u vezi sa stečajnim postupkom i drugi podaci određeni zakonom), kao i o svakom drugom rešenju kojim se vrše promene osnivača, oblika organizovanja, naziva, delatnosti, visine osnovnog uloga i mesta sedišta, ili kojim se vrši bilo koja druga promena od značaja za utvrđivanje poreza.

Sud, organ lokalne samouprave, advokatska komora, profesionalna udruženja, kao i drugi organ ili organizacija nadležni za upis u odgovarajući registar lica koja obavljaju određenu delatnost dužni su da, u roku od pet dana od dana izvršenog upisa, Poreskoj upravi dostave obaveštenje o upisu, poništavanju upisa i brisanju iz registra, kao i o svakom drugom rešenju kojim se vrši promena od značaja za utvrđivanje poreza.

Podaci st. 1. i 2. ovog člana dostavljaju se u elektronskom obliku.

Organ, organizacija ili drugo lice nadležno za upis u propisani registar lica koja obavljaju delatnost ne može brisati lice iz propisanog registra bez dokaza o prestanku poreskih obaveza, odnosno brisanju iz evidencije propisane poreskim zakonom koji izdaje Poreska uprava, odnosno poreski organ nadležne jedinice lokalne samouprave, ne starijeg od pet dana u momentu podnošenja zahteva za brisanje iz propisanog registra.

Organ, organizacija ili drugo lice nadležno za upis u propisani registar lica koja obavljaju delatnost, može brisati poreskog obveznika preduzetnika iz propisanog registra, pod uslovima propisanim u stavu 4. ovog člana, pa i u slučaju nepostojanja dokaza o prestanku obaveza po osnovu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje ukoliko su ta lica stekla pravo na penziju shodno odredbama zakona kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje.

Agencija za privredne registre ne može izvršiti brisanje pravnog lica ili preduzetnika iz propisanog registra, registrovati statusne promene i vršiti promene podataka koji se odnose na osnivača, odnosno člana, naziv, sedište, ulog i oblik organizovanja, prekid ili druge promene podataka u vezi obavljanja delatnosti preduzetnika, u periodu od dobijanja obaveštenja Poreske uprave da će se kod pravnog lica ili preduzetnika vršiti poreska kontrola, do dobijanja obaveštenja da je poreska kontrola završena, kao i u periodu od dobijanja obaveštenja da je pravnom licu ili preduzetniku, u skladu sa ovim zakonom, privremeno oduzet PIB, do dobijanja obaveštenja da je tom subjektu vraćen PIB. Agencija za privredne registre može vršiti promene podataka u vezi obavljanja delatnosti preduzetnika u slučajevima određivanja, odnosno promene poslovođe preduzetnika, u skladu sa zakonom.

Agencija za privredne registre ne može izvršiti registrovanje sticanja udela ili akcija u privrednim subjektima, odnosno osnivanje novih privrednih subjekata, u slučajevima kada se kao osnivač upisuje pravno lice ili preduzetnik nad kojim je uspostavljena mera iz stava 6. ovog člana.

Akt kojim se uređuju način i postupak dostavljanja i sadržina obaveštenja iz stava 6. ovog člana donosi ministar, na predlog direktora Poreske uprave.

U pogledu zaštite podataka o ličnosti Poreska uprava dužna je da postupa na isti način kao i organ koji joj je te podatke dostavio, odnosno u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Obaveze banaka prilikom otvaranja računa

Član 30

Banka može otvoriti račun pravnom licu, preduzetniku i fizičkom licu, kao i fondu, pod uslovom da, uz zahtev za otvaranje računa, podnesu dokaz o izvršenoj registraciji.

Za otvaranje privremenog računa, koji se koristi u postupku osnivanja pravnog lica, dokaz o izvršenoj registraciji se ne traži.

Banka dužna je da, radi povezivanja privremenog računa sa kasnije otvorenim računom iz stava 1. ovog člana, vodi evidenciju privremenih računa u elektronskoj formi, koju propisuje ministar.

Član 30a

Banka će dozvoliti isplatu zarada, naknada zarada, kao i drugih prihoda fizičkih lica po osnovu kojih postoji obaveza plaćanja poreza po odbitku samo ako nalog kojim se banci nalaže isplata tih prihoda, kao i plaćanje poreza po odbitku sadrži poziv na broj odobrenja za plaćanje ukupne obaveze po tom osnovu, koji dodeljuje Poreska uprava, na način iz člana 41. ovog zakona.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, banka kao isplatilac prihoda može izvršiti isplatu kamate, uključujući i pripisivanje kamate (u daljem tekstu: isplata kamate) na štedne uloge svojim deponentima bez poziva na broj odobrenja iz stava 1. ovog člana.

Član 30b

Banka je dužna da Poreskoj upravi dostavi u elektronskom obliku podatke o:

- 1) izvršenim platnim nalogima za isplatu, odnosno nalogima za prenos po isplatiocima prihoda i šiframa plaćanja do 5-og u mesecu za prethodni mesec;
- 2) uplaćenim novčanim sredstvima na devizne račune fizičkih lica, u roku od 30 dana od dana uplate;

3) o uplatama na račun obveznika poreza na dohodak građana po osnovu prihoda od samostalnih delatnosti u kalendarskom mesecu, u roku od 15 dana po isteku kalendarskog meseca.

Banka je dužna da na zahtev Poreske uprave i u razumnom roku koji ona odredi, u elektronskom obliku dostavi podatke o stanju i prometu na tekućim računima i štednim ulozima poreskih obveznika - pravnih lica, preduzetnika i fizičkih lica, depozitima poreskih obveznika - pravnih lica, odnosno o brojevima tekućih računa i štednih uloga poreskih obveznika - fizičkih lica i nazivu banaka koje ih vode.

Vrste šifri plaćanja za koje se dostavljaju podaci iz stava 1. tačka 1) ovog člana i način i postupak dostavljanja podataka iz stava 1. ovog člana bliže uređuje ministar.

U pogledu zaštite podataka o ličnosti Poreska uprava dužna je da postupa na isti način kao i organ koji joj je te podatke dostavio, odnosno u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Glava sedma

OSTALE OSNOVNE ODREDBE

Sekundarna poreska obaveza

Član 31

Sekundarna poreska obaveza nastaje kada je neko lice odgovorno za dospelu poresku obavezu drugog poreskog obveznika ili za dospelu sekundarnu poresku obavezu drugog poreskog obveznika.

Sekundarna poreska obaveza odnosi se na:

- 1) zakonske zastupnike koji su svesno ili bez dužne pažnje propustili da ispune svoju obavezu da realizuju plaćanje poreza za poreskog obveznika, iako je ovaj bio u mogućnosti da to uradi - za iznos neplaćenog poreza;
- 2) lica koja doprinose ili pomažu u izbegavanju plaćanja poreza drugog lica - za poreski dug tog drugog lica čije je plaćanje izbegnuto;
- 3) lica odgovorna za obračunavanje i plaćanje poreza - za iznos tog poreza koji nije plaćen, u slučajevima kada se utvrdi da to lice nije postupalo sa dužnom pažnjom;
- 4) fizičko lice koje je odgovorno lice u pravnom licu, koje obračunava i plaća porez i propusti da uplati porez - za iznos tog poreza koji nije plaćen, u slučajevima kada se utvrdi da to lice nije postupalo sa dužnom pažnjom;
- 5) lice koje je primilo novčana sredstva, stvari ili prava iz imovine poreskog obveznika (u daljem tekstu: imovina) putem transakcije bez naknade ili uz naknadu koja je niža od cene koja bi se mogla postići na tržištu, u periodu od pet godina pre dospelosti poreske obaveze koja nije plaćena za poreskog obveznika - za iznos neplaćenog poreza, a najviše do vrednosti primljene imovine, umanjene za iznos koji je to lice za nju platilo;
- 6) društvo za upravljanje fondom.

Odredba iz stava 2. tačka 5) ovog člana primenjuje se u slučaju kada je lice primilo imovinu od poreskog obveznika - pravnog lica samo ako posredno ili neposredno učešće tog lica u kapitalu poreskog obveznika iznosi ili je iznosilo najmanje 10%.

Ukoliko drukčije nije propisano, sekundarna poreska obaveza obuhvata i kamatu i troškove prinudne naplate.

Konverzija iznosa iz strane valute u dinar

Član 32

Transakcije u stranoj valuti iz kojih proizlazi oporezivanje konvertuju se u dinar:

- 1) po zvaničnom srednjem kursu Narodne banke Srbije, na dan kada je transakcija obavljena, osim ako je poreskim zakonom drukčije uređeno;
- 2) po tržišnom kursu zasnovanom na objavljenim podacima o odnosu strane valute i američkog dolara, na dan kada je transakcija obavljena, ako Narodna banka Srbije ne raspolaže srednjim kursom te valute prema dinaru.

Deo drugi

OPŠTE O PORESKOM POSTUPKU I PRVOSTEPENI POSTUPAK UTVRĐIVANJA I NAPLATE POREZA

Glava prva

OPŠTE O PORESKOM POSTUPKU

Pokretanje poreskog postupka

Član 33

Poreski postupak pokreće Poreska uprava po službenoj dužnosti, a izuzetno po zahtevu stranke.

Poreski postupak se pokreće kad Poreska uprava izvrši ma koju radnju u cilju vođenja postupka.

Ako Poreska uprava po zahtevu stranke utvrdi da nema uslova za pokretanje poreskog postupka, u skladu sa zakonom, doneće o tome zaključak, protiv kojeg je žalba dopuštena.

Poreski akt i poreski upravni akt

Član 34

Poreski akt je poresko rešenje, zaključak, nalog za poresku kontrolu, poziv za poresku kontrolu, zapisnik o poreskoj kontroli i drugi akt kojim se pokreće, dopunjuje, menja ili dovršava neka radnja u poreskom postupku.

Poreski upravni akt, kojim Poreska uprava rešava o pojedinačnim pravima i obavezama poreskog dužnika iz poreskopravnog odnosa, je poresko rešenje i zaključak.

Protiv poreskog rešenja donetog u prvostepenom poreskom postupku dopuštena je žalba.

Protiv zaključka dopuštena je žalba, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Svako je dužan da poštuje pravosnažni i izvršni akt Poreske uprave.

Oblik i sadržaj poreskog akta

Član 35

Poreski upravni akt donosi se u pismenom obliku, odnosno u obliku elektronskog dokumenta u smislu propisa kojima se uređuje elektronski dokument.

Ostali poreski akti donose se u pismenom obliku kada je to propisano ovim zakonom ili na zahtev poreskog obveznika, odnosno u obliku elektronskog dokumenta u smislu propisa kojima se uređuje elektronski dokument.

Izuzetno, ovlašćeno lice Poreske uprave može doneti poreski akt, koji se donosi u pismenom obliku, u usmenom obliku i narediti njegovo izvršenje bez odlaganja, ako je ugrožen postupak naplate ili kontrole poreza.

Usmeni poreski akt iz stava 3. ovog člana mora se izdati u pismenom obliku najkasnije u roku od tri dana od dana njegovog donošenja.

Dostavljanje

Član 36

Poreski akt iz člana 34. ovog zakona, kao i akta iz člana 2a ovog zakona dostavljaju se poreskom obvezniku slanjem preporučene pošiljke, obične pošiljke ili preko službenog lica poreskog organa, odnosno na adresu elektronske pošte poreskog obveznika, preko portala Poreske uprave, na način propisan ovim zakonom, odnosno preko jedinstvenog elektronskog sandučića.

Poreski akt smatra se dostavljenim poreskom obvezniku kada se uruči poreskom obvezniku, njegovom zakonskom zastupniku, njegovom punomoćniku, njegovom poreskom punomoćniku ili njegovom zastupniku po službenoj dužnosti.

Ako se dostavljanje poreskog akta vrši slanjem preporučene pošiljke, poreski akt smatra se dostavljenim danom uručenja, a ako uručenje nije bilo moguće, ponoviće se slanjem poreskog akta preporučenom pošiljkom, a poreski akt smatra se dostavljenim 15-og dana od dana predaje poreskog akta pošti, bez obzira da li je bilo moguće uručenje poreskom obvezniku.

Ako se dostavljanje poreskog akta vrši slanjem obične pošiljke, poreski akt smatra se dostavljenim po isteku roka od 15 dana od dana predaje poreskog akta pošti.

Dostavljanje poreskog akta poreskom obvezniku - pravnom licu i preduzetniku vrši se na adresu njegovog sedišta upisanu u propisanom registru, odnosno na posebnu adresu za prijem pošte koja je registrovana kod Agencije za privredne registre.

Dostavljanje poreskog akta poreskom obvezniku - fizičkom licu vrši se na adresu njegovog prebivališta, odnosno boravišta.

Ako je poreski obveznik pravno lice, poreski akt smatra se dostavljenim i kada se uruči odgovornom licu, odnosno licu zaposlenom kod pravnog lica.

Ako je poreski obveznik fizičko lice, uključujući i preduzetnika, poreski akt smatra se dostavljenim i kada se uruči punoletnom članu njegovog domaćinstva u smislu zakona kojim se uređuje porez na dohodak građana, odnosno licu zaposlenom kod preduzetnika.

Dostavljanje poreskog, odnosno poresko upravnog akta fondu vrši se na adresu sedišta društva za upravljanje fondom upisanu u propisanom registru, odnosno na posebnu adresu za prijem pošte koja je registrovana kod Agencije za privredne registre i poreski akt smatra se dostavljenim kada se uruči odgovornom licu društva za upravljanje fondom, punomoćniku, odnosno poreskom punomoćniku društva za upravljanje fondom, kao i zaposlenom kod društva za upravljanje fondom.

Dostavljanje se, u smislu ovog zakona, smatra urednim i kada lica iz st. 7-9. ovog člana odbiju da prime poreski akt ili odbiju da potpišu prijem poreskog akta, ako lice koje vrši dostavljanje o tome sačini službenu belešku.

Poreskom obvezniku poreski akt se može dostaviti u elektronskom obliku preko portala Poreske uprave, kao i radi informisanja poreskog obveznika preko jedinstvenog elektronskog sandučića u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava.

Poreski akt se može dostaviti u elektronskom obliku fizičkom licu koje poreske prijave podnosi u elektronskom obliku, preko portala Poreske uprave, u kom slučaju nije neophodna dodatna saglasnost fizičkog lica. Fizičkom licu koje poreske prijave, u skladu sa odredbama ovog zakona, podnosi u papirnom obliku, poreski akt se dostavlja u elektronskom obliku, ako se isti saglasi sa tim načinom dostavljanja.

U slučaju dostavljanja poreskog akta u elektronskom obliku preko portala Poreske uprave isti se smatra dostavljenim danom postavljanja na portal Poreske uprave.

Poreski akt koji donosi nadležni organ jedinice lokalne samouprave može se dostaviti u elektronskom obliku preko jedinstvenog elektronskog sandučića kada se poreski obveznik registruje u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava, u kom slučaju nije neophodna dodatna saglasnost poreskog obveznika.

Odredbe ovog člana shodno se primenjuju i na dostavljanje poreskog akta drugom učesniku u poreskom postupku.

Poreska uprava određuje način dostavljanja akata iz st. 1-13. ovog člana.

Postupanje sa elektronskim dokumentima obavlja se u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronski dokument, odnosno zakonom kojim se uređuje elektronska uprava.

Poslovne knjige i evidencije

Član 37

Poreski obveznici - pravna lica, stalne poslovne jedinice nerezidentnih pravnih lica, preduzetnici, kao i fondovi, dužni su da vode poslovne knjige i evidencije radi oporezivanja, u skladu sa poreskim zakonom.

Obaveza iz stava 1. ovog člana obuhvata i stalne poslovne jedinice rezidentnog poreskog obveznika u inostranstvu.

Poreski obveznik - pravno lice, kao i fond dužan je da, na zahtev Poreske uprave i u roku koji ona odredi, dostavi poslovne knjige i evidencije koje u inostranstvu ili Autonomnoj pokrajini Kosovo i Metohija vode lica nad kojima poreski obveznik ima kontrolu ili uticaj, koji mu omogućuju da obezbedi dostavu tih poslovnih knjiga i evidencija.

Ako inostrani propisi ili propisi Autonomne pokrajine Kosovo i Metohija ne dozvoljavaju dostavljanje poslovnih knjiga i evidencija iz stava 3. ovog člana, poreski obveznik iz stava 3. ovog člana dužan je da dostavi overene prepise.

Ako poslovne knjige i evidencije iz stava 3. ovog člana nisu vođene na srpskom jeziku, na zahtev Poreske uprave prilaže se i overeni prevod, čiji trošak snosi poreski obveznik.

Poreski obveznik koji podatke obrađuje sredstvima za automatsku obradu podataka, dužan je da, na zahtev Poreske uprave, obezbedi izvod podataka na mediju koji Poreska uprava naznači, kao i da omogući Poreskoj upravi potpuni uvid u računovodstveni sistem kroz dokumentaciju, a kada je neophodno i kroz pristup hardveru i softveru.

Član 37a

Poreski obveznici - pravna lica, kao i fondovi koji vrše obradu i unos podataka u poslovne knjige na računaru dužni su da na zahtev poreskog organa obezbede:

- 1) izvod podataka iz svojih elektronski vođenih poslovnih knjiga i evidencija, u uređenim strukturiranim kompjuterskim datotekama, u standardnom obliku koji omogućava jednostavnu dalju elektronsku obradu podataka;
- 2) pristup i uvid u podatke u svojim elektronsko vođenim poslovnim knjigama i evidencijama;
- 3) pristup i uvid u softversku i hardversku opremu, kao i bazu podataka koji se koriste u okviru sistema za elektronsko vođenje poslovnih knjiga i evidencija i omoguće test pravilnosti elektronskih programa i elektronske obrade podataka.

Podaci i način uvida u podatke iz stava 1. ovog člana moraju biti obezbeđeni na jedan od sledećih načina:

- 1) na elektronskim medijima;
- 2) upotrebom savremenih telekomunikacijskih usluga;
- 3) neposrednim uključenjem poreskog organa u sistem poreskog obveznika (lokalni priključak);
- 4) posrednim uključenjem poreskog organa u sistem poreskog obveznika preko telekomunikacijskih veza (daljinsko priključenje).

U slučajevima iz stava 2. ovog člana, potrebno je obezbediti odgovarajući stepen zaštite, čuvanja tajnosti i celovitosti podataka.

Obveznici iz stava 1. ovog člana koji elektronski obrađuju podatke dužni su da:

- 1) podatke koji su izrađeni ili primljeni u elektronskoj formi čuvaju u elektronskoj formi i omoguće dostupnost do njih u elektronskoj formi;
- 2) omoguće čitljivost originalnih podataka;
- 3) omoguće uredno čuvanje podataka u zakonom propisanom periodu;
- 4) omoguće pristup do elektronsko vođenih poslovnih knjiga i evidencija, čak i kada su čuvane u elektronskom obliku kod drugih lica ili u drugoj državi;
- 5) čuvaju podatke u odgovarajućem obliku koji omogućava inspekcijski pregled u razumnom vremenu;
- 6) obezbede autentičnost izdatih dokumenata i onoga koji ih je izdao, kao i integritet sadržaja izdatih dokumenata.

Poreski obveznik - pravno lice, kao i fond mora poreskom organu, na njegov zahtev, dati na raspolaganje dokumentaciju iz koje se vidi pun opis elektronskog sistema za vođenje poslovnih knjiga i evidencija. Dokumentacija mora posedovati sledeće opise:

- 1) elektronska rešenja (osnova, građenje i delovanje);
- 2) podsistem i datoteku (sadržaj, struktura, odnosi);
- 3) funkcionalne postupke u okviru elektronskih rešenja;
- 4) kontrolu koja obezbeđuje pravilno i sigurno delovanje elektronskih rešenja;
- 5) kontrolu koja sprečava neovlašćeno dodavanje, promenu ili brisanje unetih elektronskih zapisa.

Svaka promena elektronskih rešenja (elektronskih programa postupaka i datoteka) mora biti dokumentovana po vremenskom nastanku promene, zajedno sa uzrokom, vrstom, posledicom i datumom promene.

Akt za izvršavanje ovog člana doneće ministar.

Glava druga PORESKA PRIJAVA

Pojam poreske prijave

Član 38

Poreska prijava predstavlja izveštaj poreskog obveznika Poreskoj upravi o ostvarenim prihodima, izvršenim rashodima, dobiti, imovini, prometu dobara i usluga i drugim transakcijama od značaja za utvrđivanje poreza.

Poreska prijava podnosi se na obrascu, koji propisuje ministar, uz koji se prilažu odgovarajući dokazi.

Poreski obveznik, poreski punomoćnik ili drugo lice koje je poreski obveznik ovlastio za podnošenje poreske prijave, zakonski zastupnik i zastupnik po službenoj dužnosti dužan je da potpiše poresku prijavu, osim ako je drukčije uređeno poreskim propisom.

Ako je poresku prijavu, odnosno neki njen deo pripremio poreski savetnik, i on je obavezan da potpiše poresku prijavu, uz unošenje svog PIB-a.

Poreska prijava podnosi se Poreskoj upravi u roku od 15 dana od dana nastanka poreske obaveze, osim ako nije drukčije propisano ovim ili drugim poreskim zakonom.

Poreska prijava podnosi se u elektronskom obliku za poreze koji se plaćaju po odbitku u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dohodak građana i zakonom kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje (u daljem tekstu: porez po odbitku), za porez na dodatu vrednost, kao i za:

- 1) porez na dobit pravnih lica, osim poreza na dobit pravnih lica po odbitku - od 1. aprila 2015. godine;
- 2) godišnji porez na dohodak građana - od 1. aprila 2015. godine;
- 3) porez na dobit pravnih lica po odbitku, kao i porez na dobit pravnih lica po rešenju saglasno odgovarajućim odredbama zakona koji uređuje porez na dobit pravnih lica - od 1. marta 2016. godine;
- 4) akcize - od 1. januara 2017. godine;
- 5) porez na prihod od samostalnih delatnosti za preduzetnike koji vode poslovne knjige - od 1. januara 2017. godine;
- 6) porez na premije neživotnog osiguranja - od 1. marta 2016. godine;
- 7) ostale poreske oblike, i to za:
 - (1) poresku prijavu o obračunatim i plaćenim doprinosima za obavezno socijalno osiguranje za osnivače, odnosno članove privrednog društva - od 1. marta 2016. godine;
 - (2) poresku prijavu o obračunatom i plaćenom porezu samooporezivanjem i pripadajućim doprinosima na zaradu, odnosno drugu vrstu prihoda od strane fizičkog lica kao poreskog obveznika - od 1. marta 2016. godine;
 - (3) poresku prijavu za akontaciono - konačno utvrđivanje poreza na prihode od samostalne delatnosti za paušalno oporezivanje - od 1. januara 2018. godine;
 - (4) poresku prijavu za utvrđivanje poreza na kapitalne dobitke (fizičkih lica, uključujući i preduzetnike) - od 1. januara 2018. godine;
 - (5) poresku prijavu za utvrđivanje poreza na nasleđe i poklon - od 1. januara 2018. godine;
 - (6) poresku prijavu za utvrđivanje poreza na prenos apsolutnih prava - od 1. januara 2018. godine;
 - (7) poresku prijavu za porez na imovinu - od 1. januara 2019. godine.

Izuzetno od stava 6. ovog člana, poreski obveznici - fizička lica koja su dužna da podnesu poresku prijavu koja nije u vezi sa obavljanjem delatnosti, mogu tu prijavu da podnesu u elektronskom obliku ili u pismenom obliku - neposredno ili putem pošte, osim poreske prijave za godišnji porez na dohodak građana koju podnose isključivo u elektronskom obliku.

Poresku prijavu podnosi Poreska uprava umesto poreskog obveznika po službenoj dužnosti, odnosno u slučaju kada poreski obveznik propusti da je podnese po nalogu kontrole, kao i u drugim slučajevima propisanim ovim zakonom.

Poreski obveznik može podneti poresku prijavu elektronskim putem ili u pismenom obliku - neposredno ili putem pošte i preko ovlašćenog lica, u skladu sa zakonom, kao i preko javnog beležnika za poreske obaveze po osnovu poreza na imovinu nastale u vezi sa prometom nepokretnosti, u skladu sa zakonom.

Način podnošenja prijave preko javnog beležnika bliže se uređuje aktom koji zajednički donose ministar i ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Način podnošenja poreske prijave u elektronskom obliku bliže uređuje ministar.

Produženje roka za podnošenje poreske prijave

Član 39

Poreska uprava može poreskom obvezniku, na njegov pismeni zahtev, podnet pre isteka roka za podnošenje poreske prijave, da odobri produženje roka podnošenja iz opravdanih razloga (bolest, odsustvovanje iz zemlje, nesrećni slučaj, elementarna nepogoda većih razmera i sl.), dok ti razlozi ne prestanu, a najduže za šest meseci od dana isteka zakonskog roka za podnošenje prijave.

O zahtevu za produženje roka za podnošenje poreske prijave rešava zaključkom Poreska uprava u roku od pet dana od dana prijema zahteva.

Ako je istekao zakonski rok za podnošenje poreske prijave i zahtev iz stava 1. ovog člana je odbijen, poreska prijava se mora podneti u roku od pet dana od dana dostavljanja zaključka o odbijanju.

Protiv zaključka iz stava 2. ovog člana nije dozvoljena žalba.

Izmenjena poreska prijava

Član 40

Ako poreski obveznik ustanovi da poreska prijava, koju je podneo Poreskoj upravi, sadrži grešku koja za posledicu ima pogrešno utvrđenu visinu poreske obaveze, odnosno propust druge vrste, dužan je da odmah, a najkasnije do isteka roka zastarelosti, podnese poresku prijavu u kojoj su greška ili propust otklonjeni (u daljem tekstu: izmenjena poreska prijava).

Prvobitno podneta poreska prijava ne vraća se poreskom obvezniku.

Podnetu poresku prijavu poreski obveznik može da izmeni najviše dva puta podnošenjem izmenjene poreske prijave.

Pod uslovom iz st. 1. i 3. ovog člana, smatraće se da greškom ili propustom u prvobitnoj poreskoj prijavi iz stava 2. ovog člana nije učinjeno krivično delo ili prekršaj iz ovog zakona.

Izuzetno od st. 1. i 3. ovog člana, poreski obveznik ne može podneti izmenjenu poresku prijavu posle pokretanja postupka poreske kontrole za kontrolisani poreski period, odnosno nakon donošenja rešenja o utvrđivanju poreza iz člana 54. stav 2. tačka 2) podtačka (2) ovog zakona, kao i nakon pokretanja radnji poreske policije u cilju otkrivanja poreskih krivičnih dela.

Poreski obveznik ne može podneti izmenjenu poresku prijavu za porez na dodatu vrednost, za poreski period za koji je podneo poresku prijavu, u kome se vrši promena opredeljenja za povraćaj, bez obzira na visinu iznosa za povraćaj.

Poreska prijava za porez po odbitku

Član 41

Poreska prijava za porez po odbitku je izveštaj koji poreski obveznik, odnosno poreski platac, podnosi Poreskoj upravi (u daljem tekstu: pojedinačna poreska prijava).

Pojedinačna poreska prijava sadrži:

- 1) zbirne podatke o obračunatom porezu po odbitku od strane jednog poreskog placa za sve primaooce prihoda;
- 2) pojedinačne podatke o obračunatom porezu po odbitku od strane jednog poreskog placa za svakog primaoca prihoda.

Pojedinačna poreska prijava podnosi se pre svake isplate prihoda na koji se obračunava i plaća porez po odbitku u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dohodak građana, kao i pre svakog plaćanja doprinosa za obavezno socijalno osiguranje kada se ti doprinosi plaćaju bez isplate zarade, odnosno u drugim slučajevima kada postoji obaveza obračunavanja i plaćanja doprinosa za obavezno socijalno osiguranje u skladu sa zakonom kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, kod isplate kamate na štedne uloge svojim deponentima, banka je dužna da podnese pojedinačnu poresku prijavu, obračuna i plati porez po odbitku na dan isplate kamate, a najkasnije prvog narednog dana kada radi platni promet, ako u momentu isplate kamate platni promet nije radio.

Pojedinačna poreska prijava i izmenjena pojedinačna poreska prijava podnose se isključivo u elektronskom obliku.

Ako pojedinačna poreska prijava sadrži nedostatke u pogledu formalne ispravnosti i matematičke tačnosti, Poreska uprava u elektronskom obliku obaveštava podnosioca pojedinačne poreske prijave o tim nedostacima.

Ponovno dostavljanje pojedinačne poreske prijave sa otklonjenim nedostacima iz stava 6. ovog člana, ne smatra se podnošenjem izmenjene poreske prijave.

Pojedinačna poreska prijava smatra se podnetom kada Poreska uprava potvrdi formalnu ispravnost i matematičku tačnost iskazanih podataka, dodeli broj prijave, broj odobrenja za plaćanje ukupnog iznosa obaveze po tom osnovu i u elektronskom obliku dostavi te informacije podnosiocu pojedinačne poreske prijave.

Pojedinačnu poresku prijavu po službenoj dužnosti podnosi Poreska uprava umesto poreskog obveznika, odnosno poreskog placu, u slučaju kada poreski obveznik, odnosno poreski platac propusti da je podnese u roku propisanom zakonom kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje.

Na zahtev Poreske uprave Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja (u daljem tekstu: Centralni registar), u elektronskom obliku dostavlja poreskoj upravi podatke potrebne za utvrđivanje obaveze i podnošenje pojedinačne poreske prijave po službenoj dužnosti iz stava 9. ovog člana, u roku od tri dana od dana dostavljanja zahteva.

Poreski platac iz stava 1. ovog člana dužan je da licu za koje je platio porez po odbitku izda potvrdu koja sadrži podatke o plaćenom porezu po odbitku najkasnije do 31. januara godine koja sledi godini u kojoj je plaćen porez po odbitku.

Poreska uprava je dužna da Centralnom registru u elektronskom obliku dostavlja pojedinačne podatke o obračunatim, odnosno plaćenim doprinosima za obavezno socijalno osiguranje od strane jednog poreskog placu za svakog primaoca prihoda, kao i zbirne podatke po isplaticima, na mesečnom nivou, do kraja tekućeg meseca za prethodni mesec za koji je izvršen obračun, odnosno isplata.

Akt za izvršavanje ovog člana doneće ministar.

Član 41a

Ako je drugim propisom predviđeno podnošenje izveštaja sa podacima o porezu po odbitku uređeno na drukčiji način, primenjuju se odredbe ovog zakona.

Ako se poreskim zakonom promeni oporezivanje prihoda porezom po odbitku, do usklađivanja sa članom 41. ovog zakona, način utvrđivanja, plaćanje i podnošenje poreske prijave za porez po odbitku bliže će urediti ministar.

Poreska prijava o obračunatim doprinosima za obavezno socijalno osiguranje za osnivače, odnosno članove privrednog društva

Član 41b

Poresku prijavu o obračunatim doprinosima za obavezno socijalno osiguranje za osnivače, odnosno članove privrednog društva, po službenoj dužnosti podnosi Poreska uprava umesto poreskog obveznika, odnosno poreskog placu, u slučaju kada poreski obveznik, odnosno poreski platac propusti da je podnese u roku propisanim zakonom kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje.

Informativna poreska prijava

Član 42

Informativna poreska prijava je izveštaj koji sadrži podatke od značaja za utvrđivanje poreske obaveze podnosioca te prijave.

Podacima iz stava 1. ovog člana smatraju se naročito podaci o imovini u vrednosti većoj od 35.000.000 dinara, o statusnim promenama, poslovnim aktivnostima i novčanim transakcijama lica koje podnosi informativnu poresku prijavu.

Podatke iz stava 2. ovog člana, lica koja su dužna da dostavljaju podatke, kao i način i rokove podnošenja informativne poreske prijave, utvrđuje ministar.

Glava treća UTVRĐIVANJE ČINJENICA

Izvođenje i ocena dokaza

Član 43

Činjenice u poreskom postupku utvrđuju se na osnovu dokaza.

Kao dokaz u poreskom postupku mogu se upotrebiti poreska prijava, poreski bilans, poslovne knjige i evidencije, računovodstveni iskazi, poslovna dokumentacija i druge isprave i informacije kojima raspolaže Poreska uprava, prikupljene od poreskog obveznika ili trećih lica, iskaz svedoka, nalaz veštaka, uviđaj i svako drugo sredstvo kojim se činjenice mogu utvrditi.

Utvrđivanje činjenica u postupku poreske kontrole vrši se i prema odredbama čl. 117-139. ovog zakona.

Dostavljanje na uvid i proveru isprava

Član 44

Poreska uprava može zahtevati od poreskog obveznika i trećih lica da, u roku koji ona odredi, dostave na uvid i proveru poslovne knjige i evidencije, računovodstvene iskaze, poslovnu dokumentaciju i druge isprave i dokaze, radi utvrđivanja činjeničnog stanja.

Poreska uprava odlučuje da li će se isprave iz stava 1. ovog člana dostaviti na uvid i proveru u njenim službenim prostorijama, odnosno elektronskim putem, ili će se uvid i provera obaviti kod lica koje je dužno da ih dostavi.

Davanje informacija

Član 45

Poreski obveznik dužan je da, na zahtev Poreske uprave i u razumnom roku koji ona odredi, pruži sve raspoložive informacije, neophodne za utvrđivanje činjeničnog stanja od značaja za oporezivanje. Poreska uprava može da zahteva od drugih lica, privrednih subjekata, banaka, državnih organa i organizacija, organa teritorijalne autonomije i lokalne samouprave da, u razumnom roku koji ona odredi, pruže raspoložive informacije, kao i podatke od značaja za preduzimanje aktivnosti iz delokruga nadležnosti Poreske uprave.

U zahtevu za davanje informacija navodi se na koga se i na šta se one odnose, kao i upozorenje na posledice uskraćivanja davanja informacija, odnosno davanja neistinitih informacija.

Zahtev za davanje informacija Poreska uprava je, na traženje poreskog obveznika, odnosno drugog lica iz stava 1. ovog člana, dužna da dostavi u pismenom obliku.

Poreski obveznik i drugo lice iz stava 1. ovog člana dužni su da daju informacije u pismenom obliku.

Izuzetno, Poreska uprava će narediti licu dužnom da ispuni obavezu iz stava 1. ovog člana da to učini usmeno, na službenom mestu, ako informacija nije data kada je zahtevana ili je data u pismenom obliku, a nije razjasnila činjenično stanje.

O usmenoj informaciji, datoj na službenom mestu, sastavlja se zapisnik.

Zapisnik iz stava 6. ovog člana sadrži imena prisutnih lica, mesto, datum i sadržinu informacije, a potpisuju ga službeno lice Poreske uprave i lice koje je dalo informaciju.

Licu koje je dalo usmenu informaciju izdaje se, na lični zahtev, kopija zapisnika.

Dostavljanje informacija i podataka iz stava 1. ovog člana, Poreska uprava neće zahtevati ako su dostupne putem službenih evidencija i registara.

Uskraćivanje informacija

Član 46

Informacije o činjenicama od značaja za oporezivanje mogu uskratiti:

- 1) članovi porodice poreskog obveznika, u smislu zakona kojim se uređuje porez na dohodak građana;
- 2) sveštenik, advokat, poreski savetnik, revizor i lekar, o onome što im je poreski obveznik poverio ili su u tom svojstvu saznali, a odnosi se na poresku obavezu poreskog obveznika.

Informacije o činjenicama od značaja za oporezivanje mogu uskratiti i pomoćnici lica iz stava 1. tačka 2) ovog člana, kao i lica koja učestvuju u profesionalnoj delatnosti radi pripreme za zvanje.

O pravu na uskraćivanje informacija odlučuju lica iz stava 1. ovog člana.

Uskraćivanje davanja stručnog mišljenja i predočavanja isprava

Član 47

Slučajevi i uslovi pod kojima se može uskratiti davanje informacija, u skladu sa ovim zakonom, odnose se i na uskraćivanje stručnih mišljenja i predočavanje isprava ili stvari.

Lice koje u ime poreskog obveznika čuva isprave, poslovne knjige, ostale evidencije i druge stvari, ne može uskratiti njihovo predočavanje, ako bi poreski obveznik bio dužan da ih predloži da ih sam čuva.

Veštačenje

Član 48

Poreska uprava odlučuje o potrebi veštačenja.

Ako ne postoji opasnost od odlaganja, Poreska uprava će obavestiti stranke u poreskom postupku o licu koje će imenovati za veštaka.

Veštaci se imenuju iz reda poreskih savetnika a, po potrebi, iz reda sudskih veštaka odgovarajuće struke.

Za veštaka u određenom poreskom postupku ne može biti imenovano lice koje je, u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dohodak građana, odnosno zakonom kojim se uređuje porez na dobit pravnih lica, povezano sa poreskim obveznikom.

Stranke u poreskom postupku mogu tražiti izuzeće veštaka ako postoji opravdana sumnja u njegovu nepristrasnost ili ako bi zbog njegovog veštačenja moglo doći do povrede poslovne tajne ili štete za poslovnu delatnost stranke.

Obrazložen zahtev za izuzeće veštaka podnosi se Poreskoj upravi u roku od tri dana od dana prijema obaveštenja o imenovanju veštaka.

Poreska uprava odlučuje o izuzeću veštaka.

O veštačenju se sastavlja nalaz u pismenom obliku.

Veštak može biti pozvan da usmeno obrazloži svoj nalaz.

Nalaz veštaka prilaže se spisu.

Uviđaj

Član 49

Uviđaj se obavlja kada je za utvrđivanje ili razjašnjenje činjenica od značaja za oporezivanje potrebno neposredno opažanje službenog lica Poreske uprave.

Poreski obveznik može prisustvovati uviđaju.

Uviđaj se obavlja bez prisustva poreskog obveznika, ako bi odlaganje uviđaja moglo da ugrozi utvrđivanje činjenica ili bi za posledicu imalo uništenje dokaza od značaja za oporezivanje.

Uviđaj se može obaviti i uz učestvovanje veštaka.

Nalazi utvrđeni uviđajem unose se u zapisnik o obavljenom uviđaju, koji potpisuju učesnici.

U zapisnik iz stava 5. ovog člana obavezno se unose i primedbe poreskog obveznika, odnosno drugog poreskog dužnika, kao i razlozi odbijanja potpisivanja zapisnika.

Zapisnik o uviđaju prilaže se spisu.

Ulazak na zemljište i u prostorije

Član 50

Vlasnik ili držalac stvari, prostorija ili zemljišta koje je predmet uviđaja, kao i vlasnik ili držalac prostorija ili zemljišta, na kojima se nalaze predmeti uviđaja, odnosno kroz koje je ili preko kojih je potrebno preći, dužan je da omogući da se obavi uviđaj i druge radnje u poreskom postupku, u skladu sa odredbom člana 125. ovog zakona.

Dokazivanje u poreskom postupku

Član 51

U poreskom postupku teret dokaza snosi:

- 1) Poreska uprava - za činjenice na kojima se zasniva postojanje poreske obaveze;
- 2) poreski obveznik - za činjenice od uticaja na smanjenje ili ukidanje poreza.

Stav 1. tačka 1) ovog člana ne odnosi se na postupak uređen čl. 58-60. ovog zakona.

Sumnja koja proistekne zbog uskraćivanja informacija, odnosno nedostavljanja dokaza od strane poreskog obveznika koji je, u skladu sa ovim zakonom, dužan da ih dostavi Poreskoj upravi, može u postupku utvrđivanja poreske obaveze biti na njegovu štetu.

Dokazivanje da se stvar drži u svojstvu založnog poverioca

Član 52

Ko tvrdi da prava koja glase na njegovo ime ili stvari koje se nalaze u njegovoj državi poseduje ili drži samo kao zastupnik drugog lica, založni poverilac ili fiducijar, dužan je da u poreskom postupku dokaže ko je vlasnik tih prava, odnosno stvari ili će se smatrati da su njegovo vlasništvo.

Povraćaj u pređašnje stanje

Član 53

Ako je poreski obveznik iz opravdanih razloga propustio da izvrši neku radnju u zakonskom roku ili u roku koji je odredila Poreska uprava i zbog propuštanja trpi posledicu, na njegov zahtev dozvoliće se povraćaj u pređašnje stanje.

Propuštanje roka od strane poreskog zastupnika ide na teret poreskog obveznika.

Zahtev za povraćaj u pređašnje stanje podnosi se u roku od osam dana od dana kada je prestao razlog koji je prouzrokovao propuštanje, odnosno od dana kada je poreski obveznik saznao za uzrok.

Razlozi kojima se obrazlaže zahtev iz stava 3. ovog člana moraju biti opravdani.

O zahtevu za povraćaj u pređašnje stanje Poreska uprava odlučuje zaključkom.

Protiv zaključka iz stava 5. ovog člana nije dopuštena žalba, osim ako je zahtev za povraćaj u pređašnje stanje podnet zbog propuštenog roka za žalbu na poresko rešenje.

Po proteku roka od tri meseca od propuštenog roka, poreski obveznik ne može da podnese zahtev za povraćaj u pređašnje stanje.

Izuzetno od odredbe stava 7. ovog člana, poreski obveznik može podneti zahtev za povraćaj u pređašnje stanje i izvršiti propuštenu radnju i po proteku tri meseca od propuštenog roka, ako zahtev nije mogao da podnese blagovremeno zbog više sile.

Glava četvrta

UTVRĐIVANJE POREZA

Pojam utvrđivanja poreza

Član 54

Utvrdjivanje poreza je delatnost Poreske uprave, odnosno poreskog obveznika, koja se sastoji u izdavanju upravnih akata, odnosno u preduzimanju zakonom propisanih radnji, kojima se ustanovljava postojanje pojedinačne poreske obaveze i određuju poreski obveznik, poreska osnovica i iznos poreske obaveze.

Utvrdjivanje poreza obavlja:

1) sam poreski obveznik (samooporezivanje);

2) Poreska uprava, donošenjem poreskog rešenja, i to:

(1) u postupku poreske kontrole - ako poreski obveznik, suprotno zakonu, ne obavi utvrđivanje poreske obaveze ili ga izvrši netačno ili nepotpuno;

(2) u slučajevima kada je zakonom propisano da se ne sprovodi samooporezivanje ili kada je zakonom propisano da se, uprkos samooporezivanju, poresko rešenje mora doneti.

Poresko rešenje o utvrđivanju poreza iz stava 2. tačka 2) ovog člana, pored elemenata uređenih zakonom, sadrži nalog poreskom obvezniku da porez plati u propisanom roku na propisane uplatne račune javnih prihoda.

Odredbe o utvrđivanju poreza primenjuju se i na utvrđivanje sporednih poreskih davanja, osim ako je ovim zakonom drukčije propisano.

Način donošenja poreskog rešenja o utvrđivanju poreza

Član 55

Poresko rešenje o utvrđivanju poreza iz člana 54. stav 2. tačka 2) podtačka (1) ovog zakona Poreska uprava donosi na osnovu podataka iz poslovnih knjiga i evidencija poreskog obveznika, i činjeničnog stanja utvrđenog u postupku kontrole, u skladu sa odredbom člana 129. ovog zakona.

Poresko rešenje o utvrđivanju poreza iz člana 54. stav 2. tačka 2) podtačka (2) ovog zakona Poreska uprava donosi na osnovu podataka iz evidencija nadležnih organa, podataka iz poreske prijave, odnosno izmenjene poreske prijave a, po potrebi, i na osnovu podataka iz poslovnih knjiga i evidencija poreskog obveznika.

Ako poreski obveznik ne podnese poresku prijavu, poresko rešenje o utvrđivanju poreza doneće se na osnovu podataka iz poslovnih knjiga i evidencija poreskog obveznika i činjeničnog stanja utvrđenog u postupku kontrole.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, ako poreski obveznik ne podnese poresku prijavu, poresko rešenje o utvrđivanju poreza iz člana 54. stav 2. tačka 2) podtačka 2) ovog zakona, Poreska uprava donosi bez prethodnog izjašnjenja obveznika o činjenicama koje su od značaja za odlučivanje, kada se utvrđivanje poreza vrši na osnovu podataka iz evidencija nadležnih organa, odnosno dokumentacije izdate od strane nadležnih organa i javnih beležnika.

Ako se u postupku donošenja rešenja iz st. 1-3. ovog člana utvrdi da podaci iz poreske prijave, poslovnih knjiga i evidencija ne odgovaraju stvarnom stanju, poresko rešenje o utvrđivanju poreza doneće se na osnovu procene poreske osnovice, na način uređen u odredbama čl. 58-60. ovog zakona.

Izuzetno, rešenje o utvrđivanju poreza Poreska uprava može doneti neposrednim odlučivanjem, kada je osnov za utvrđivanje poreza uvid u podatke iz evidencija nadležnih organa, bez prethodnog izjašnjavanja obveznika o činjenicama koje su od značaja za odlučivanje.

Nedonošenje rešenja o utvrđivanju poreza u slučaju revalorizacije poreske obaveze

Član 56

Izuzetno, na predlog Vlade Republike Srbije (u daljem tekstu: Vlada), Narodna skupština Republike Srbije može odlučiti da se za pojedine vrste poreza utvrđeni iznosi iz prethodne godine za tekuću godinu zadrže na istom nivou ili revalorizuju na višem ili nižem nivou, primenom odgovarajuće formule, u skladu sa propisom.

Na način iz stava 1. ovog člana, na predlog opštinskog, odnosno gradskog veća, može postupiti i skupština jedinice lokalne samouprave, u vezi javnog prihoda za čije je uvođenje zakonom ovlašćena.

U slučaju iz st. 1. i 2. ovog člana, Poreska uprava ne donosi rešenje o utvrđivanju poreza, već javnim oglasom i objavljivanjem na internet strani Poreske uprave, obaveštava poreske obveznike o indeksu revalorizacije i danu kada, u skladu sa zakonom, porez dospeva i evidentira revalorizovane iznose, u skladu s odredbom člana 62 ovog zakona.

Slučaj neisplativosti donošenja poreskog rešenja

Član 57

U slučaju kada je porez pogrešno utvrđen u manjem iznosu, neće se donositi novo poresko rešenje ako bi povećani iznos poreza bio nesrazmeran troškovima postupka izmene rešenja.

Metode procene poreske osnovice**Član 58**

Procena poreske osnovice može se utvrditi primenom jednog od sledećih metoda:

- 1) metodom parifikacije;
- 2) metodom unakrsne procene.

Procena poreske osnovice metodom parifikacije**Član 58a**

Procena poreske osnovice metodom parifikacije vrši se na jedan od sledećih načina:

- 1) procenom na bazi raspoložive uredne poslovne dokumentacije o poslovanju u određenom periodu kraćem od perioda oporezivanja (dnevnom, nedeljnom ili mesečnom), tako što se na osnovu podataka o tom delu poslovanja procenjuje poreska osnovica za period za koji se utvrđuje porez;
- 2) procenom na bazi podataka i činjenica o ostvarenom prometu (dnevnom, nedeljnom ili mesečnom) utvrđenim uviđajem ili kontrolom, tako što se na osnovu tih podataka i činjenica procenjuje poreska osnovica za period za koji se utvrđuje porez;
- 3) upoređivanjem sa podacima drugih poreskih obveznika koji obavljaju istu ili sličnu delatnost na istoj ili sličnoj lokaciji, pod približno jednakim uslovima.

Unakrsna procena poreske osnovice**Član 59**

Metoda unakrsne procene poreske osnovice koristi se za utvrđivanje osnovice poreza na dohodak građana.

Osnovica poreza iz stava 1. ovog člana utvrđuje se kao razlika između vrednosti imovine na kraju i na početku kalendarske godine umanjena za iznos prijavljenog dohotka i za vrednost imovine pribavljene sredstvima stečenim nasleđem, poklonom ili na drugi zakonit besteretan način, kao i za iznos prihoda koji podležu oporezivanju porezom na dohodak građana a koji ne ulaze u oporezivanje godišnjim porezom na dohodak građana, za koju to poreski obveznik, odnosno drugo lice ističe i o tome pruži odgovarajuće materijalne dokaze.

Imovinu, u smislu stava 2. ovog člana, čine:

- 1) nepokretnosti (stan, kuća, poslovna zgrada i prostorije, garaža, zemljište i dr.);
- 2) akcije i udeli u pravnom licu;
- 3) oprema za obavljanje samostalne delatnosti;
- 4) motorna vozila, plovni objekti i vazduhoplovi;
- 5) štedni ulozi i gotov novac;
- 6) druga imovinska prava.

Vrednost imovine na početku kalendarske godine čini zbir ukupne vrednosti imovine iz stava 3. ovog člana sa stanjem na dan 1. januara kalendarske godine.

Vrednost imovine na kraju kalendarske godine čini zbir ukupne vrednosti imovine iz stava 3. ovog člana sa stanjem na dan 31. decembra kalendarske godine, uvećana za vrednost imovine koja je u kalendarskoj godini stečena teretno i otuđena teretno ili besteretno, kao i za sredstva koja je poreski obveznik upotrebio za kupovinu imovine iz stava 3. ovog člana na ime trećih lica u kalendarskoj godini.

Ukoliko poreski obveznik, odnosno drugo lice ističe da su određena imovina, odnosno sredstva stečena nasleđem, poklonom ili na drugi zakonit besteretan način, dužni su da o tome pruže odgovarajuće materijalne dokaze.

Poreska osnovica utvrđena na način iz st. 2-6. ovog člana jeste neprijavljeni prihod.

Neprijavljeni prihod iz stava 7. ovog člana oporezuje se kao drugi prihod, u smislu zakona kojim se uređuje porez na dohodak građana, bez priznavanja normiranih troškova.

Izbor metode procene poreske osnovice**Član 60**

Poreska uprava odlučuje koje će metode i načine iz čl. 58, 58a i 59. ovog zakona koristiti za procenu poreske osnovice.

Ministar bliže uređuje način i postupak procene poreske osnovice.

Indicijarna metoda za utvrđivanje minimalnog poreza na dohodak građana

Član 61

Porez na dohodak građana ne može biti manji od iznosa izračunatog na osnovu formule po kojoj se određeni indeksi primenjuju na faktore koji predstavljaju indicije luksuznog životnog stila poreskog obveznika.

Vlada, na predlog ministra, bliže uređuje primenu metode iz stava 1. ovog člana.

Evidentiranje iznosa poreske obaveze

Član 62

Ako je porez utvrđen na način iz člana 54. stav 2. ovog zakona, Poreska uprava evidentira iznos poreske obaveze za svakog poreskog obveznika.

Poreska uprava evidentira iznos utvrđenog poreza na osnovu:

1) podnete poreske prijave, uključujući i izmenjenu poresku prijavu, odnosno poreske prijave podnete po nalazu kontrole ili po službenoj dužnosti;

2) dostavljenog rešenja o utvrđivanju poreza u slučaju:

(1) kada je izvršeno usklađivanje iznosa poreske obaveze iskazane u nepotpunoj ili netačno popunjenoj poreskoj prijavi i kada poreska prijava nije podneta;

(2) kada je zakonom propisano da se ne sprovedi samooporezivanje ili kada je zakonom propisano da se, i pored samooporezivanja, poresko rešenje mora doneti;

3) javnog oglasa iz člana 56. stav 3. ovog zakona.

Ako se u postupku kontrole pokrenutom po zahtevu poreskog obveznika, odnosno po službenoj dužnosti utvrdi da je greškom evidentiran netačan iznos poreza i sporednih poreskih davanja, Poreska uprava vrši ispravku u svojim evidencijama.

Način i postupak ispravke iz stava 3. ovog člana bliže uređuje ministar.

Privremeno utvrđivanje poreza

Član 63

Ako Poreska uprava, do isteka zakonskog roka za donošenje poreskog rešenja, ne može da utvrdi porez na osnovu potpuno utvrđenog činjeničnog stanja doneće privremeno poresko rešenje, na osnovu do tada utvrđenog činjeničnog stanja.

Rešenje kojim se konačno utvrđuje porez ukida rešenje iz stava 1. ovog člana.

Krajnji rok za donošenje rešenja kojim se konačno utvrđuje porez je tri godine od dana donošenja privremenog rešenja.

Glava peta NAPLATA POREZA

Poglavlje prvo **OPŠTE O NAPLATI POREZA**

Vrste naplate poreza

Član 64

Naplatom poreza smatra se svako plaćanje, odnosno namirenje poreza u skladu sa članom 67. ovog zakona, kao i naplata poreza sprovedena na svim predmetima prinudne naplate u postupku prinudne naplate.

Naplata poreza je, u smislu ovog zakona, redovna ili prinudna.

Redovna naplata poreza vrši se o dospelosti poreske obaveze.

Prinudna naplata preduzima se kad dospelila poreska obaveza nije namirena do isteka roka iz stava 3. ovog člana.

Odredbe o naplati poreza primenjuju se i na naplatu sporednih poreskih davanja, osim ako je ovim zakonom drukčije propisano.

Dospelost

Član 65

Porez utvrđen na način iz člana 54. stav 2. ovog zakona dospeva za plaćanje u roku propisanom zakonom.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, porez po odbitku dospeva za plaćanje na dan koji je u pojedinačnoj poreskoj prijavi naveden kao datum plaćanja ako je taj dan raniji od roka propisanog zakonom.

Obaveza plaćanja novčane kazne dospeva u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti rešenja o izricanju novčane kazne.

Pravo na povraćaj preplate, na poresku refakciju, odnosno na refundaciju poreza, kao i na namirenje dospelih obaveza po drugom osnovu putem preknjižavanja poreza, dospeva istekom roka iz člana 75. st. 8-11. ovog zakona, ako poreskim zakonom nije drukčije uređeno.

Privremene mere obezbeđenja naplate poreza

Član 66

Radi obezbeđenja naplate poreza koji nije dospeo za naplatu ili koji nije utvrđen, ali je pokrenut postupak utvrđivanja ili kontrole, a postoji opasnost da poreski obveznik osujeti, onemogućiti, odnosno učini neefikasnom njegovu naplatu, Poreska uprava može rešenjem ustanoviti privremene mere za obezbeđenje naplate.

Rešenje iz stava 1. ovog člana sadrži i obrazloženje zbog čega Poreska uprava smatra da postoji opasnost da poreski obveznik osujeti, odnosno onemogućiti naplatu nedospelog poreza, a isto se istovremeno dostavlja poreskom obvezniku i nadležnim registrima, čime postaje izvršno.

Privremene mere su, u smislu ovog zakona, založna prava na pokretnim stvarima, nepokretnostima, novčanim sredstvima i potraživanjima poreskog dužnika.

Postupak ustanovljavanja založnih prava iz stava 3. ovog člana sprovodi se shodnom primenom člana 87. ovog zakona.

Privremene mere traju do naplate poreza radi čijeg su obezbeđenja ustanovljene ili do momenta kada poreski obveznik pruži odgovarajuće obezbeđenje poreske obaveze, u smislu člana 74. stav 2. ovog zakona.

Kada je, radi obezbeđenja naplate poreza i sporednih poreskih davanja iz stava 1. ovog člana, ustanovljena privremena mera zabrane prenosa novčanih sredstava preko računa poreskog obveznika i upisana u registru blokiranih računa koji vodi nadležna organizacija, banka je dužna da porez i sporedna poreska davanja po tom osnovu, na osnovu poreskog rešenja prenese sa računa poreskog obveznika, do visine raspoloživih sredstava na tom računu, na propisani uplatni račun javnih prihoda.

Radi obezbeđenja naplate poreza Poreska uprava može rešenjem ustanoviti prethodnu meru obezbeđenja naplate poreza, i to: zabranu raspolaganja i opterećenja na novčanim sredstvima na poslovnim računima poreskog obveznika, novčanim i nenovčanim potraživanjima, zabranu raspolaganja i opterećenja sredstava na tekućim računima i štednim ulozima, zabranu raspolaganja, otuđenja i opterećenja pokretnih stvari, zabranu raspolaganja, otuđenja i opterećenja nepokretnosti ili stvarnih prava na nepokretnosti upisanih u javnu knjigu.

Rešenje o ustanovljavanju prethodne mere obezbeđenja naplate poreza istovremeno se dostavlja poreskom obvezniku i nadležnim registrima, čime postaje izvršno.

Prethodna mera obezbeđenja naplate poreza traje do upisa založnog prava u registar pokretnih stvari, odnosno registar nepokretnosti, odnosno do naplate poreza u celosti.

Protiv rešenja iz st. 1. i 7. ovog člana poreski obveznik može izjaviti žalbu.

Žalba iz stava 10. ovog člana ne odlaže izvršenje.

Poglavlje drugo **REDOVNA NAPLATA POREZA**

Oblici redovne naplate poreza

Član 67

Naplata poreza vrši se, po pravilu, plaćanjem novčanog iznosa u dinarima o dospelosti poreza na propisane uplatne račune javnih prihoda, u rokovima propisanim zakonom.

Ministar može propisati plaćanje pojedinih poreza preko poreske blagajne.

Porez se može platiti i kupovinom vrednosnog papira (taksene marke, doplatne poštanske marke, fiskalne akcizne markice i sl.) u slučajevima propisanim zakonom.

Izuzetno od odredbi st. 1-3. ovog člana, poreska obaveza se može namiriti:

- 1) putem kompenzacije, na način i pod uslovima koje, u skladu sa poreskim zakonom, bliže uređuje ministar;
- 2) (*brisana*);
- 3) konverzijom potraživanja po osnovu poreza u trajni ulog Republike u kapitalu poreskog obveznika, na način i pod uslovima koje propiše Vlada;
- 3a) davanjem umesto plaćanja, odnosno zamenom ispunjenja, kada je poreska obaveza veća od 50.000.000 dinara, na način i pod uslovima koje utvrdi Vlada odlukom, i to samo u slučajevima kada postoji interes Republike za sticanje predmetne imovine.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, nerezident može izvršiti plaćanje poreza u stranoj valuti na devizni račun za uplatu poreza.

Način plaćanja poreza u stranoj valuti bliže uređuje ministar.

Dan plaćanja poreza

Član 68

Dan plaćanja poreza je dan kada je:

- 1) dugovani iznos poreza i sporednih poreskih davanja poreskog dužnika prenet na propisani uplatni račun javnih prihoda;
- 2) (*brisana*);
- 3) dugovani iznos poreza za koji je poreski obveznik - fizičko lice, a koji se utvrđuje samooporezivanjem, odnosno po rešenju, osim po osnovu prihoda od samostalne delatnosti, uplaćen na poreskoj blagajni;
- 4) na propisani način poništen, odnosno kupljen vrednosni papir iz člana 67. stav 3. ovog zakona;
- 5) zapljenjeni novac i prihod od prodaje pokretnih stvari i nepokretnosti prenet na odgovarajući račun javnih prihoda;
- 6) doneto rešenje Poreske uprave o prenosu stvari u svojinu Republike u skladu sa članom 104. stav 18. ovog zakona;
- 7) doneto rešenje Poreske uprave o prenosu nepokretnosti u svojinu Republike u skladu sa članom 110. stav 5. ovog zakona;
- 8) iznos ostvaren prodajom pokretnih stvari i nepokretnosti u postupku prinudne naplate poreza i sporednih poreskih davanja uplaćen na propisani uplatni račun javnih prihoda.

Danom namirenja poreske obaveze putem kompenzacije smatra se dan kada je dokument o kompenzaciji realizovan na način i pod uslovima iz člana 67. stav 4. tačka 1) ovog zakona.

Danom namirenja poreske obaveze putem konverzije poreskog potraživanja u trajni ulog Republike u kapitalu poreskog obveznika smatra se dan kada je Vlada donela akt o konverziji.

Ako poreski obveznik podnese zahtev za plaćanje poreza putem preknjižavanja, danom plaćanja poreza smatra se:

- 1) dan na koji je dospeo porez koji se plaća putem preknjižavanja, ako na taj dan postoji više plaćeni porez po drugom osnovu, ili
- 2) dan na koji je porez po drugom osnovu plaćen u iznosu većem od dugovanog, ako je porez koji se plaća putem preknjižavanja ranije dospeo.

Dan plaćanja poreza iz stava 4. ovog člana određuje se na osnovu činjeničnog stanja na dan odlučivanja po zahtevu.

Dan na koji je porez na dodatu vrednost plaćen u iznosu većem od dugovanog u smislu stava 4. ovog člana je dan na koji poreski obveznik ima pravo da podnese zahtev za povraćaj neiskorišćenog iznosa poreskog kredita u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dodatu vrednost.

Danom namirenja poreske obaveze putem davanja umesto plaćanja, odnosno zamenom ispunjenja, smatra se dan overe sporazuma kojim je realizovana odluka Vlade iz člana 67. stav 4. tačka 3a) ovog zakona.

Član 69

(*Brisano*)

Redosled namirenja

Član 70

Poreski obveznik određuje prilikom uplate vrstu dugovanog poreza koje plaća.

Raspored uplaćenog iznosa vrši se po sledećem redosledu:

- 1) iznos glavne poreske obaveze;
- 2) kamata;
- 3) troškovi naplate.

Ako poreski obveznik duguje plaćanje više vrsta poreza, a uplaćeni iznos nije dovoljan za plaćanje ukupnog poreskog duga, pojedine vrste poreza naplaćuju se po redosledu njihovog dospevanja.

Kod poreza iz stava 3. ovog člana koji dospevaju istovremeno, naplata se vrši srazmerno učešću pojedinog poreza u ukupno dospelom poreskom dugu.

Ako je iznos uplate po osnovu poreza veći od dugovanog iznosa, iznos preplate može da se koristi za namirenje obaveza po istom osnovu koje kasnije dospevaju.

U slučaju iz stava 5. ovog člana, na zahtev poreskog obveznika:

- 1) namiruje se dugovani porez po drugom osnovu;
- 2) vrši se povraćaj, ako nema dospelih obaveza po drugom osnovu.

Zahtevom iz stava 6. ovog člana ne smatra se opredeljenje poreskog obveznika da mu se izvrši povraćaj poreza na dodatu vrednost iz poreske prijave za porez na dodatu vrednost.

U slučaju kada se u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dodatu vrednost vrši povraćaj poreza, poreskom obvezniku se vrši povraćaj umanjen za iznos dugovanog poreza dospelog po drugom osnovu.

Opomena za plaćanje poreza

Član 71

Poreska uprava može, pre dospelosti poreske obaveze, odnosno pre izdavanja opomene, poreskom obvezniku da pošalje podsetnik pisanim ili elektronskim putem, kao i sms porukom, odnosno na drugi način, kada je to moguće, da poresku obavezu plati o dospelosti, odnosno da dospelu, a neplaćenu poresku obavezu, sa kamatom obračunatom u skladu sa zakonom, plati u roku od pet dana od dana dostavljanja podsetnika za dospelu poresku obavezu.

Poreska uprava će poreskom obvezniku koji, u celosti ili delimično, nije o dospelosti platio porez, odnosno sporedno poresko davanje, kao i u roku iz stava 1. ovog člana osim u slučaju iz člana 74. stav 7. tačka 1) ovog zakona, poslati opomenu o vrsti i iznosu poreza, odnosno sporednih poreskih davanja dospelih za naplatu, u roku od 30 dana od dana dospelosti, kojom mu nalaže da dospeli iznos plati odmah, a najkasnije u roku od pet dana od dana prijema opomene, sa obračunatom kamatom od dana izdavanja opomene do dana uplate dospelog poreza, odnosno sporednih poreskih davanja.

Opomena iz stava 2. ovog člana sadrži i pouku poreskom obvezniku da u roku od pet dana može sa Poreskom upravom da raspravi sporna pitanja u vezi vrste i iznosa poreza, odnosno sporednih poreskih davanja dospelih za naplatu.

Opomena iz stava 2. ovog člana dostavlja se na način iz člana 36. ovog zakona, a u cilju efikasnosti šalje se, kada je moguće, i elektronskom poštom, telefaksom, telefonom ili po kuriru.

Ako se opomena za plaćanje poreza šalje telefonom, službeno lice Poreske uprave o tome sastavlja službenu belešku i ulaže je u spise predmeta.

Ustanovljavanje zaloge pre prinudne naplate poreza i sporednih poreskih davanja

Član 72

Poreska uprava može, odmah po dospelosti poreza i sporednih poreskih davanja, upisati založno pravo u registre založnih prava iz člana 87. stav 5. ovog zakona.

Odlaganje plaćanja dugovanog poreza

Član 73

Poreska uprava, na obrazloženi zahtev poreskog obveznika, u celosti ili delimično, odlaže plaćanje dugovanog poreza, osim godišnjeg poreza na dohodak građana, pod uslovom da plaćanje dugovanog poreza:

- 1) za poreskog obveznika predstavlja neprimereno veliko opterećenje;
- 2) nanosi bitnu ekonomsku štetu poreskom obvezniku.

Uslove iz stava 1. ovog člana bliže uređuje Vlada.

O odlaganju plaćanja dugovanog poreza, po ispunjenju uslova iz st. 1. i 2. ovog člana, odlučuje:

- 1) ministar ili lice koje on ovlasti na osnovu pismenog predloga Poreske uprave, osim za izvorne javne prihode jedinica lokalne samouprave;
- 2) gradonačelnik, odnosno predsednik opštine, odnosno lice koje on ovlasti, jedinice lokalne samouprave kojoj pripadaju izvorni javni prihodi čija naplata se odlaže u skladu sa ovim zakonom.

Odlukom iz stava 3. ovog člana može se odobriti odlaganje plaćanja dugovanog poreza na rate, ali najduže do 60 meseci, uz mogućnost korišćenja odloženog plaćanja do 12 meseci.

Odluka iz stava 3. ovog člana mora da sadrži obrazložene razloge zbog kojih se odlaganje odobrava.

Odlaganje plaćanja dugovanog poreza iz st. 1. do 3. ovog člana vrši se potpisivanjem sporazuma između Poreske uprave i poreskog obveznika, odnosno rešenjem Poreske uprave.

Izuzetno, ako podnosilac zahteva za odlaganje plaćanja dugovanog poreza, koji ne ispunjava uslove iz st. 1. i 2. ovog člana, kao sredstvo obezbeđenja naplate ponudi neopozivu bankarsku garanciju ili menicu avaliranu od strane poslovne banke, na iznos koji ne može biti manji od visine dugovanog poreza čije se plaćanje odlaže, lice iz stava 3. ovog člana može odlučiti da se poreskom obvezniku odobri odlaganje plaćanja dugovanog poreza na način iz stava 4. ovog člana.

Zahtev iz stava 1. ovog člana poreski obveznik može podneti u elektronskom obliku preko portala Poreske uprave ili u pismenom obliku - neposredno ili putem pošte.

Ako poreski obveznik zahtev iz stava 8. ovog člana podnese u elektronskom obliku preko portala Poreske uprave, Poreska uprava akt iz stava 6. ovog člana donet u elektronskom obliku, može da dostavi na adresu elektronske pošte poreskog obveznika.

Izuzetno, u cilju ublažavanja ekonomskih posledica prouzrokovanih pandemijom, višom silom, odnosno drugim vanrednim događajem nastalim u toku kalendarske godine, odlaganje plaćanja dugovanog poreza, odnosno nedospelih poreskih obaveza odobrava se na način i pod uslovima koje utvrdi Vlada.

Obezbeđenje naplate dugovanog poreza

Član 74

U postupku odlučivanja o odlaganju plaćanja dugovanog poreza iz člana 73. stav 3. ovog zakona, od poreskog obveznika se zahteva davanje sredstava obezbeđenja naplate, koja ne mogu biti manja od visine dugovanog poreza čije se plaćanje odlaže.

Sredstva obezbeđenja naplate iz stava 1. ovog člana su:

- 1) hipoteka na nepokretnosti poreskog obveznika;
- 2) zaloga na pokretnim stvarima poreskog obveznika;
- 3) neopoziva bankarska garancija;
- 4) jemstvo drugog lica koje je vlasnik imovine;
- 5) trasirana menica, akceptirana od strane dva žiranta, iz čijih se zarada, na kojima se ustanovljava administrativna zabrana, poreski dug može naplatiti;
- 6) menica avalirana od strane poslovne banke.

Ako se dugovani porez obezbeđuje sredstvima iz stava 2. tač. 1), 2) i 4) ovog člana, sredstva obezbeđenja ne mogu biti manja od 120% visine dugovanog poreza čija se naplata obezbeđuje.

U postupku odlučivanja o odlaganju plaćanja dugovanog poreza iz člana 73. stav 3. ovog zakona, Poreska uprava odlučuje iz kojih od predloženih, odnosno od drugih, poreskom obvezniku dostupnih sredstava obezbeđenja, iz stava 2. ovog člana, će se najefikasnije naplatiti dugovani porez i o tome obaveštava poreskog obveznika.

Dokaz da je obezbedio sredstva obezbeđenja iz stava 4. ovog člana poreski obveznik dostavlja Poreskoj upravi kao uslov za potpisivanje sporazuma, odnosno donošenje rešenja iz člana 73. stav 6. ovog zakona.

Izuzetno od st. 1-5. ovog člana, od poreskog obveznika ne zahteva se ispunjenje uslova koje je propisala Vlada aktom iz člana 73. stav 2. ovog zakona, kao ni davanje sredstava obezbeđenja naplate - ako dugovani porez iz člana 73. stav 3. ovog zakona, po osnovu svih javnih prihoda koje naplaćuje Poreska uprava, na dan podnošenja zahteva za odlaganje njegovog plaćanja, iznosi, i to:

- 1) za pravno lice, preduzetnika i fond - do 1.500.000 dinara;
- 2) za fizičko lice - do 200.000 dinara.

Ako se poreski obveznik ne pridržava rokova iz sporazuma, odnosno rešenja o odlaganju plaćanja dugovanog poreza, ili ukoliko u periodu za koji je odloženo plaćanje dugovanog poreza ne izmiri tekuću obavezu, osim u slučaju ako je podneo zahtev za odlaganje plaćanja te tekuće obaveze, Poreska uprava će po službenoj dužnosti poništiti sporazum, odnosno ukinuti rešenje i dospeli, a neplaćeni poreski dug, vodeći računa o efikasnosti naplate, naplatiti:

- 1) iz sredstava obezbeđenja;
- 2) u postupku prinudne naplate poreskog duga.

Ako se dospeli, a neplaćeni poreski dug u slučaju iz stava 7. ovog člana, naplaćuje iz sredstava obezbeđenja, Poreska uprava ne donosi rešenje o prinudnoj naplati, već samo obaveštava poreskog obveznika da će pristupiti prinudnoj naplati dospelog, a neplaćenog duga iz datih sredstava obezbeđenja naplate u skladu sa zakonom.

Ako se poreski obveznik iz stava 6. ovog člana ne pridržava rokova iz sporazuma, odnosno rešenja o odlaganju plaćanja dugovanog poreza, ili ukoliko u periodu za koji je odloženo plaćanje dugovanog poreza ne izmiri tekuću obavezu, osim u slučaju ako je podneo zahtev za odlaganje plaćanja te tekuće obaveze, Poreska uprava će po službenoj dužnosti poništiti sporazum, odnosno ukinuti rešenje i dospeli, a neplaćeni dugovani porez naplatiti u postupku prinudne naplate nad obveznikom.

Poreski obveznik za koga je Poreska uprava po službenoj dužnosti poništila sporazum, odnosno ukinula rešenje iz st. 7. i 9. ovog člana, nema pravo da ponovo podnese zahtev za odlaganje plaćanja tog dugovanog poreza.

Izuzetno od stava 10. ovog člana, poreski obveznik koji svoje poreske obaveze izmiri u iznosu jednakom ili većem od zbira iznosa glavne poreske obaveze koja je bila predmet odlaganja i iznosa glavne poreske obaveze po drugim osnovama dospelih do dana plaćanja, može u roku od pet dana od dana plaćanja, podneti zahtev za odlaganje plaćanja preostale kamate koja se odnosi na izmirene obaveze, u skladu sa odredbama ovog zakona.

Zahtev za odlaganje plaćanja tekuće obaveze iz st. 7. i 9. ovog člana, poreski obveznik može da podnese najkasnije u roku od dva dana od dana dospelosti te tekuće obaveze.

Kada Poreska uprava u postupku odlučivanja ne prihvati zahtev za odlaganje plaćanja tekuće obaveze iz st. 7, 9. i 12. ovog člana, poreski obveznik je dužan da tu tekuću obavezu, sa pripadajućom kamatom obračunatom u skladu sa ovim zakonom, plati u roku od pet dana od dana dostavljanja akta kojim Poreska uprava odbija navedeni zahtev. Ako poreski obveznik u naloženom roku ne plati tekuću obavezu, sa pripadajućom kamatom obračunatom u skladu sa ovim zakonom, smatra se da su ispunjeni uslovi za primenu st. 7. i 9. ovog člana.

Izuzetno od odredaba ovog zakona, na zahtev poreskog obveznika kome je odobreno odlaganje plaćanja dugovanog poreza, Poreska uprava može izvršiti zamenu sredstva obezbeđenja naplate u tom postupku, ako je novo sredstvo obezbeđenja iste vrste i veće vrednosti od postojećeg sredstva obezbeđenja i ako ispunjava uslove propisane odredbama ovog člana.

U slučaju iz stava 14. ovog člana, nakon pribavljanja dokaza da je obezbedio novo sredstvo obezbeđenja, u visini dugovanog poreza koji je predmet odlaganja plaćanja, Poreska uprava u propisanom postupku dozvoljava brisanje postojećeg sredstva obezbeđenja iz propisanog registra, odnosno vraća poreskom obvezniku dato sredstvo obezbeđenja.

Član 74a

Izuzetno od člana 73. stav 4. ovog zakona, nadležni organ može, na zahtev poreskog obveznika za davanje saglasnosti na predloženi plan reorganizacije u smislu zakona kojim se uređuje stečaj, dati saglasnost za odlaganje plaćanja dugovanog poreza, čije je izmirivanje sastavni deo tog plana, u jednakim ratama do 60 meseci, uz mogućnost korišćenja odloženog plaćanja za prvih 24 meseca.

Saglasnost za odlaganje plaćanja dugovanog poreza u skladu sa stavom 1. ovog člana daje lice iz člana 73. stav 3. ovog zakona.

Član 74b

Izuzetno od člana 73. stav 4. ovog zakona, nadležni organ može, na pismeni i obrazloženi zahtev poreskog obveznika koji je zaključio ugovor o finansijskom restrukturiranju, u skladu sa zakonom kojim se uređuje sporazumno finansijsko restrukturiranje privrednih društava, odobriti odlaganje plaćanja dugovanog poreza u jednakim ratama do 60 meseci, uz mogućnost korišćenja odloženog plaćanja za prvih 24 meseca.

U postupku odlučivanja o odlaganju plaćanja dugovanog poreza obveznika koji je zaključio ugovor o finansijskom restrukturiranju, u skladu sa zakonom kojim se uređuje sporazumno finansijsko restrukturiranje privrednih društava, ne zahteva se davanje sredstava obezbeđenja naplate kada je iznos duga čije se plaćanje odlaže do visine iz člana 74. stav 6. ovog zakona.

O odlaganju plaćanja dugovanog poreza u skladu sa st. 1. i 2. ovog člana odlučuje lice iz člana 73. stav 3. ovog zakona.

Poglavlje treće KAMATA

Opšte odredbe o kamati

Član 75

Na iznos manje ili više plaćenog poreza i sporednih poreskih davanja, osim kamate, obračunava se i plaća kamata po stopi jednako godišnjoj referentnoj stopi Narodne banke Srbije, uvećanoj za deset procentnih poena, primenom prostog interesnog računa od sto.

Na dugovani porez i sporedna poreska davanja, osim kamate, kamata se obračunava počev od narednog dana od dana dospelosti.

Kamata se obračunava za kalendarski broj dana perioda docnje u izmirenju obaveza u odnosu na kalendarski broj dana u godini (365, odnosno 366 dana) dekurzivnim načinom obračuna, bez pripisa kamate glavnici istekom obračunskog perioda.

Kamata se u smislu stava 3. ovog člana obračunava za sve kalendarske dane u obračunskom periodu.

Pod obračunskim periodom podrazumeva se period od prvog dana docnje, odnosno promene iznosa duga i/ili promene stope iz stava 1. ovog člana i/ili isteka svake kalendarske godine u periodu docnje za koji se vrši obračun.

Ukupan iznos kamate predstavlja zbir obračunate kamate za pojedine obračunske periode iz stava 5. ovog člana.

Ako se u toku kontrole utvrdi razlika poreske obaveze, kamata se obračunava od dana kada je poresku obavezu poreski obveznik bio dužan da plati.

Na iznos više plaćenog poreza i sporednih poreskih davanja, osim kamate, kamata se obračunava po isteku roka od 30 dana od dana prijema zahteva za povraćaj.

Ako je osnov za povraćaj poništeno ili izmenjeno rešenje ili drugi akt o zaduženju, kamata se obračunava od dana uplate poreza.

Ako se obvezniku poreza na dodatu vrednost, u roku propisanom zakonom kojim se uređuje porez na dodatu vrednost, ne izvrši povraćaj tog poreza, kamata se obračunava od narednog dana od dana isteka tog roka.

Obvezniku koji je podneo zahtev za refakciju, odnosno za refundaciju poreza, kamata se obračunava po isteku roka od 30 dana od dana donošenja rešenja kojim mu je utvrđeno pravo na refakciju, odnosno za refundaciju.

Kamata na poreski dug čija je naplata odložena

Član 76

Ako je, u skladu sa članom 147. stav 2. ovog zakona naplata dugovanog poreza privremeno odložena zbog obustave izvršenja konačnog poreskog akta (u toku upravnog spora i sl.), kamata se obračunava i za vreme dok traje odlaganje, odnosno obustava, po stopi iz člana 75. stav 1. ovog zakona.

Ako je, u skladu sa odredbama čl. 73, 74, 74a i 74b ovog zakona, plaćanje dugovanog poreza odloženo, kamata se obračunava i za vreme dok traje odlaganje, po stopi jednako godišnjoj referentnoj stopi Narodne banke Srbije.

Poreskom obvezniku kome je u skladu sa odredbama čl. 73, 74, 74a i 74b ovog zakona, plaćanje dugovanog poreza odloženo, a koji redovno izmiruje rate dospelih obaveza koje su odložene, uključujući i tekuće obaveze u skladu sa zakonom, otpisuje se 50% kamate koja se odnosi na taj dug plaćen u tom periodu, po isteku svakih 12 meseci, do izmirenja tog duga u potpunosti. Pravo na otpis 50% kamate se ne ostvaruje za odlaganje plaćanja dugovanog poreza, kada je obaveza utvrđena rešenjem u postupku poreske kontrole, kao i u slučaju iz člana 74. stav 11. ovog zakona.

Kada poreski obveznik i pre isteka roka plaćanja dugovanog poreza na rate u skladu sa ovim zakonom isplati dugovani porez u potpunosti, poreskom obvezniku se otpisuje 50% kamate na taj dug.

Poglavlje četvrto **PRINUDNA NAPLATA POREZA**

I OPŠTE O PRINUDNOJ NAPLATI POREZA

Početak postupka prinudne naplate poreza

Član 77

Poreska uprava može, poreskom obvezniku koji nije platio porez, a koji je dospeo za plaćanje, odnosno sporedno poresko davanje u roku iz opomene, da pošalje upozorenje pisanim ili elektronskim putem, kao i sms porukom, odnosno na drugi način, kada je to moguće, da dospelu a neplaćenu poresku obavezu, sa kamatom obračunatom u skladu sa zakonom, plati u roku od pet dana od dana dostavljanja upozorenja.

Ako poreski obveznik nije platio porez, odnosno sporedno poresko davanje, u roku iz člana 71. stav 2. ovog zakona, odnosno u roku iz stava 1. ovog člana, Poreska uprava počinje postupak prinudne naplate poreza, odnosno sporednih poreskih davanja, donošenjem rešenja o prinudnoj naplati poreza.

U rešenju iz stava 2. ovog člana navodi se osnov poreskog duga, njegov preostali neplaćeni iznos iz opomene iz člana 71. ovog zakona dostavljene poreskom obvezniku, sa obračunatom kamatom od dana izdavanja opomene do dana donošenja rešenja, a poreski obveznik se obaveštava o svojim pravima u postupku prinudne naplate.

Rešenje iz stava 2. ovog člana istovremeno se dostavlja poreskom obvezniku i organizaciji nadležnoj za prinudnu naplatu, odnosno drugim registrima, čime postaje izvršno.

Protiv rešenja o prinudnoj naplati poreza može se izjaviti žalba u roku od osam dana od dana dostavljanja rešenja.

Pravne posledice početka postupka prinudne naplate poreza

Član 78

Pokretanje postupka prinudne naplate poreza ima za posledicu:

- 1) naplatu iz celokupne imovine poreskog obveznika, osim iz dela određenog u članu 82. ovog zakona;
- 2) plaćanje troškova iz člana 83. ovog zakona;
- 3) uvećanje poreskog duga, koji u sebi ne sadrži kamatu i koji je predmet prinudne naplate za 5% na dan početka postupka prinudne naplate na koji se obračunava kamata (u daljem tekstu: uvećanje poreskog duga).

Iznos uvećanja poreskog duga je prihod budžeta Republike, osim iznosa uvećanja poreskog duga koji je pravna posledica prinudne naplate izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave, koji pripada budžetu jedinice lokalne samouprave.

Prekid postupka prinudne naplate poreza

Član 79

Postupak prinudne naplate prekida se:

- 1) ako Poreska uprava pokrene stečajni postupak protiv poreskog obveznika u smislu člana 112. ovog zakona;
- 2) ako Poreska uprava odobri odlaganje plaćanja poreza iz člana 73, odnosno člana 74b ovog zakona;
- 3) ako se utvrdi postojanje greške kod obračuna poreske obaveze koja ima za rezultat niži porez, do ispravke utvrđivanja;
- 4) u slučaju iz člana 147. st. 2. i 6. ovog zakona.

Postupak prinudne naplate može se prekinuti ako, po isteku roka iz člana 71. stav 2. ovog zakona, poreski obveznik podnese zahtev za odlaganje naplate, pod uslovima iz člana 73, odnosno člana 74b ovog zakona.

U slučaju iz st. 1. i 2. ovog člana, Poreska uprava donosi zaključak o prekidu postupka prinudne naplate, koji se dostavlja i organizaciji koja sprovodi prinudnu naplatu sa računa.

Prekid iz st. 1. i 2. ovog člana ne utiče na založno pravo, ni na uvećanje poreskog duga.

Obustava postupka prinudne naplate

Član 80

Postupak prinudne naplate obustavlja se:

- 1) ako je poreska obaveza poništena;

2) ako poreski obveznik naknadno plati dugovanu obavezu, uključujući nastale troškove i iznos uvećanja poreskog duga.

U slučaju iz stava 1. ovog člana založno pravo prestaje, u skladu sa ovim zakonom, mere unovčavanja se ukidaju i imovina vraća poreskom obvezniku.

U slučaju iz stava 1. ovog člana Poreska uprava izdaje rešenje o obustavi postupka prinudne naplate, koje se dostavlja i organizaciji koja sprovodi prinudnu naplatu sa računa.

Načela postupka prinudne naplate poreza

Član 81

U postupku prinudne naplate poreza Poreska uprava primenjuje radnje uređene ovim zakonom, vodeći računa o ekonomičnosti postupka.

Postupak prinudne naplate neće biti pokrenut ako je očigledno da poreski obveznik nema imovinu iz koje naplata može da bude izvršena, što ne isključuje mogućnost prinudne naplate od drugih poreskih obveznika ili poreskih dužnika.

Naplata se ne vrši iz predmeta prinudne naplate ako su troškovi prinudne naplate veći od vrednosti predmeta prinudne naplate.

Prinudna naplata se vrši u onoj meri u kojoj se pokriva dugovani iznos poreza i sporedna poreska davanja.

U izvršavanju prinudne naplate poreza Poreska uprava je obavezna da poštuje dostojanstvo poreskog obveznika.

Izuzimanje od prinudne naplate

Član 82

Predmet prinudne naplate ne mogu biti imovina i prihodi poreskog obveznika koji su zakonom izuzeti od izvršenja.

Troškovi postupka prinudne naplate poreza

Član 83

Troškovi prinudne naplate padaju na teret poreskog obveznika.

Visinu troškova prinudne naplate iz stava 1. ovog zakona propisuje Vlada, na predlog ministra.

Ako poreski obveznik plati poresku obavezu po otpočinjanju postupka prinudne naplate, ne oslobađa se plaćanja nastalih troškova prinudne naplate iz stava 1. ovog člana.

Troškovi, u smislu stava 1. ovog člana, ne uključuju troškove nastale greškom Poreske uprave.

Predmeti prinudne naplate

Član 84

Naplata poreza i sporednih poreskih davanja, u postupku prinudne naplate, sprovodi se na:

1) novčanim sredstvima poreskog obveznika;

2) novčanim potraživanjima poreskog obveznika;

2a) zaradi, odnosno naknadi zarade, odnosno penziji, kao i na drugim vrstama prihoda na tekućim računima fizičkih lica, u delu koji nije izuzet od izvršenja prema zakonu kojim se uređuje izvršenje i obezbeđenje;

3) nenovčanim potraživanjima i drugim pravima poreskog obveznika;

4) gotovom novcu i hartijama od vrednosti;

4a) štednim ulozima;

5) pokretnim stvarima;

6) nepokretnostima.

Prinudna naplata se može sprovesti na jednom ili više predmeta u isto vreme.

Predmeti prinudne naplate određuju se rešenjem.

Prava trećih lica

Član 85

Treće lice, osim člana domaćinstva poreskog obveznika, koje tvrdi da ima pravo na stvari koja je predmet postupka prinudne naplate a koje bi sprečilo prodaju imovine, može podneti nadležnom sudu izlučnu tužbu.

Sud može da naloži prekid ili obustavljanje sprovođenja određene mere u toku postupka prinudne naplate na stvari iz stava 1 ovog člana.

Ako lice iz stava 1. ovog člana pruži dokaz da ima pravo na stvari koja je predmet prinudne naplate, Poreska uprava može da prekine, odnosno obustavi primenu mera prinudne naplate nad tim predmetom.

Član 85a

Radi obezbeđenja naplate poreza koji je dospelo za naplatu, Poreska uprava može rešenjem ustanoviti prethodnu meru obezbeđenja naplate poreza, i to: zabranu raspolaganja novčanim sredstvima, zabranu raspolaganja i opterećenja na novčanim sredstvima na poslovnim računima poreskog obveznika, novčanim i nenovčanim potraživanjima, zabranu raspolaganja i opterećenja sredstava na tekućim računima i štednim ulozima, zabranu raspolaganja, otuđenja i opterećenja pokretnih stvari, zabranu raspolaganja, otuđenja i opterećenja nepokretnosti ili stvarnih prava na nepokretnosti upisanih u javnu knjigu, kao i zabranu izvršenja od strane trećih lica.

Rešenje o ustanovljavanju prethodne mere obezbeđenja naplate poreza istovremeno se dostavlja poreskom obvezniku i nadležnim registrima, čime postaje izvršno.

Prethodna mera obezbeđenja naplate poreza traje do donošenja rešenja o prinudnoj naplati iz novčanih sredstva poreskog obveznika i upisa u registar blokiranih računa koji vodi nadležna organizacija, upisa založnog prava u registar pokretnih stvari, odnosno registar nepokretnosti, odnosno do naplate poreza u celosti.

Protiv rešenja iz stava 1. ovog člana poreski obveznik može izjaviti žalbu, koja ne odlaže izvršenje.

II ZALOGA

Obezbeđenje poreskog potraživanja u prinudnoj naplati

Član 86

Radi obezbeđenja poreskog potraživanja u prinudnoj naplati poreza na stvarima, odnosno imovinskim pravima poreskog obveznika, ustanovljava se zakonsko založno pravo u korist poreskog poverioca.

Poreski poverilac je, u smislu ovog zakona, Republika, odnosno jedinica lokalne samouprave - za izvorne javne prihode koje utvrđuje, naplaćuje i kontroliše u javnopravnom odnosu.

Zaloga traje do namirenja poreskog duga ili poništenja poreskog rešenja.

Postupak ustanovljavanja zaloge

Član 87

Poreska uprava rešenjem nalaže:

- 1) popis pokretnih stvari;
- 2) popis nepokretnosti;
- 3) zabranu prenosa novčanih sredstava preko računa poreskog obveznika otvorenog kod banke, osim u svrhu izmirenja obaveza po osnovu poreza i upis zabrane u registar blokiranih računa koji vodi nadležna organizacija;
- 3a) zabranu isplate ili prenosa drugih vrsta prihoda sa tekućih računa fizičkih lica do prenosa sredstava u svrhu izmirenja obaveze po osnovu poreza;
- 3b) zabranu isplate štednog uloga do prenosa sredstava u svrhu izmirenja obaveze po osnovu poreza;
- 4) zabranu dužnicima poreskog obveznika da poreskom obvezniku plate gotovinske dugove i upis zabrane u odgovarajući registar;
- 5) zabranu dužnicima poreskog obveznika da ispune druge obaveze prema njemu i upis zabrane u registar pokretnih stvari.

Rešenje iz stava 1. ovog člana istovremeno se dostavlja poreskom obvezniku i odgovarajućim registrima, dužnicima poreskog obveznika, odnosno banci, čime postaje izvršno.

Po izvršenom popisu pokretnih stvari ili nepokretnosti, Poreska uprava rešenjem nalaže odgovarajućem organu da izvrši upis založnog prava u registar pokretnih stvari, odnosno nepokretnosti.

Uz rešenje iz stava 3. ovog člana, Poreska uprava dostavlja zapisnik o popisu pokretnih stvari ili nepokretnosti iz čl. 89. i 90. ovog zakona.

Rešenje iz stava 1. tač. 3), 4) i 5) i stava 3. ovog člana upisuje se odmah po dostavljanju, kod nadležnog organa, u založni registar pokretnih stvari, u registar nepokretnosti, odnosno u registar blokiranih računa, sa datumom i tačnim vremenom prijema.

Zakonsko založno pravo u korist Republike ustanovljava se upisom u odgovarajući registar.

Član 87a

(Brisano)

Pravni efekti zaloge

Član 88

Posle dostavljanja rešenja iz člana 87. stav 1. tač. 1) i 2) ovog zakona, poreskom obvezniku nije dozvoljeno da raspolaže predmetima prinudne naplate na kojima je zaloga, odnosno hipoteka uspostavljena.

Rešenjem o prinudnoj naplati poreza iz novčanih sredstava poreskog obveznika obustavljaju se sve finansijske transakcije preko računa poreskog obveznika, osim transakcija koje se odnose na namirivanje poreza.

Rešenjem iz člana 87. stav 1. tač. 4) i 5) ovog zakona zabranjuje se dužnicima da namiruju svoje obaveze prema poreskom obvezniku, od dana dostavljanja tog rešenja.

Republika stiče založno pravo na stvarima, kojim se obezbeđuje i potraživanje u odnosu na sporedna poreska davanja, čiji se prioritet određuje u skladu sa vremenom upisa u registar ili vremenom obaveštenja dužnika.

Popis pokretnih stvari

Član 89

Službenik Poreske uprave ovlašćen za sprovođenje prinudne naplate (u daljem tekstu: poreski izvršitelj) ima pravo da, radi sastavljanja popisa, uđe na zemljište i u prostorije u kojima poreski obveznik obavlja svoju poslovnu delatnost.

Ako poreski izvršitelj treba da uđe u stan ili drugu prostoriju radi vršenja popisa, procene i zaplene pokretnih stvari koje se nalaze u stanu ili drugoj prostoriji ili popisa i procene stana ili druge prostorije koje su predmet obezbeđenja naplate poreske obaveze ili prinudne naplate poreske obaveze u postupku ustanovljavanja privremene mere obezbeđenja naplate poreza, založnog prava ili u postupku prinudne naplate poreske obaveze, a njihov držalac ne dozvoljava ulazak u stan ili druge prostorije, Poreska uprava podnosi zahtev nadležnom sudu za donošenje rešenja kojim se poreskom izvršitelju dozvoljava ulazak u stan ili druge prostorije protiv volje njihovog držaoca, radi izvršenja radnji u postupku ustanovljavanja privremene mere obezbeđenja naplate poreske obaveze, založnog prava i drugih radnji u postupku prinudne naplate poreske obaveze u skladu sa ovim zakonom. Uz zahtev se prilaže izvršno rešenje Poreske uprave iz čl. 66, 77. i 87. ovog zakona.

Sud je dužan da rešenje po zahtevu iz stava 2. ovog člana donese najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema urednog zahteva.

Pre pristupanja popisu, poreski izvršitelj će pokazati dokumente kojima potvrđuje svoja ovlašćenja i rešenje o prinudnoj naplati i pozvati poreskog obveznika da plati dugovani iznos poreza i sporednih poreskih davanja.

Popis pokretnih stvari iz stava 1. ovog člana sprovodi se u prisustvu dva punoletna svedoka.

Ako u toku popisa poreski obveznik istakne da je na pokretnoj stvari ustanovljeno založno pravo i upisano u registar založnih prava u korist privatnopravnog poverioca, poreski izvršitelj to uzima u obzir pri utvrđivanju prihoda koji se mogu realizovati.

Poreski izvršitelj može da, ako proceni da su osnovane tvrdnje poreskog obveznika ili drugih lica da na određenim stvarima postoje prava koja bi mogla sprečiti izvršenje, ne utvrdi prioritet prilikom popisa stvari.

Prvenstvo u popisu imaju stvari koje se najlakše mogu unovčiti.

Poreski izvršitelj je ovlašćen da udalji lice koje ometa sprovođenje prinudne naplate, kao i da zatraži pomoć policije ako se ometanje nastavi ili ako lice koje poseduje stvari odbije da ih učini dostupnim za potrebe sprovođenja prinudne naplate.

U slučaju iz stava 9. ovog člana, policija je dužna da pruži zatraženu pomoć u najkraćem roku od prijema poziva.

Popis nepokretnosti

Član 90

Poreska uprava pribavlja, po službenoj dužnosti, dokaz o nepokretnostima koje su svojina poreskog obveznika, od organa nadležnog za vođenje registra nepokretnosti.

Organ nadležan za vođenje registra nepokretnosti dužan je da, u roku od tri dana od dana prijema zahteva iz stava 1. ovog člana, dostavi Poreskoj upravi tražene dokaze.

Radi sastavljanja popisa, poreski izvršitelji imaju pravo da uđu na zemljište i u prostorije u kojima poreski obveznik obavlja svoju poslovnu delatnost, a na osnovu sudskog rešenja iz člana 89. stav 2. ovog zakona i u stan poreskog obveznika ili člana porodice sa kojim poreski obveznik živi u domaćinstvu.

Prestanak zaloge

Član 91

Poreska uprava, u roku od dva dana od dana namirenja poreske obaveze, podnosi zahtev za brisanje zaloge, odnosno hipoteke i obaveštava banku i dužnika poreskog obveznika o prestanku važenja rešenja iz člana 87. stav 1. tač. 3)-5) i stav 3. ovog zakona.

U roku iz stava 1. ovog člana Poreska uprava obaveštava i poreskog obveznika o prestanku važenja rešenja o prinudnoj naplati poreza.

III UNOVČAVANJE

Sredstva prinudne naplate

Član 92

Prinudna naplata sprovodi se na:

- 1) novčanim sredstvima poreskog obveznika - prenosom sredstava sa računa poreskog obveznika, uključujući i sredstva na deviznom računu, na uplatni račun javnih prihoda;
- 2) novčanim potraživanjima poreskog obveznika - prenosom potraživanja na uplatni račun javnih prihoda;
- 2a) zaradi, odnosno naknadi zarade, odnosno penziji, kao i na drugim vrstama prihoda na tekućim računima fizičkih lica - zaplenom na određenom delu tog primanja i nalogom isplatiocu, odnosno banci, da novčani iznos za koji je određeno izvršenje, obustavlja i uplaćuje, odnosno prenosi na propisani uplatni račun javnih prihoda do potpune isplate;
- 3) nenovčanim potraživanjima poreskog obveznika - zabranom, prenosom potraživanja i popisom sa procenom, zaplenom i prodajom predmeta potraživanja;
- 4) gotovom novcu i hartijama od vrednosti - popisom i zaplenom;
- 4a) štednim ulozima - plenidbom i prenosom sredstava na uplatni račun javnih prihoda;
- 5) pokretnim stvarima - zaplenom i prodajom;
- 6) nepokretnostima - zaplenom, utvrđivanjem početne vrednosti i prodajom.

Poreska uprava može na osnovu rešenja, po bilo kojem redosledu, primenjivati jedno ili više sredstava prinudne naplate iz stava 1. ovog člana.

Rešenje iz stava 2. ovog člana dostavlja se poreskom obvezniku i njegovim dužnicima, odnosno organizaciji nadležnoj za prinudnu naplatu, odnosno banci.

Prihodi od unovčavanja

Član 93

Zaplenjeni novac i prihode od prodaje pokretnih stvari i nepokretnosti Poreska uprava uplaćuje na odgovarajući uplatni račun javnih prihoda.

Ako je prodajom ostvarena veća cena od iznosa poreske obaveze, razlika se vraća poreskom obvezniku u roku od 30 dana, a kamata se obračunava u korist poreskog obveznika po isteku tog roka, u skladu sa članom 75. ovog zakona.

U slučaju da je u roku iz stava 2. ovog člana poreskom obvezniku dospela nova poreska obaveza koja nije plaćena, razlika ostvarena prodajom pokretnih stvari, odnosno nepokretnosti po većoj ceni koristi se za namirenje te obaveze.

Prihodi od unovčavanja predmeta prinudne naplate iz člana 84. ovog zakona raspoređuju se rešenjem Poreske uprave prema redosledu namirenja iz člana 70. ovog zakona.

Prihodi od stvari prenetih u imovinu Republike

Član 94

U slučaju da se prodaja realizuje na način iz člana 104. stav 18. i člana 110. stav 5. ovog zakona, smatraće se da procenjena vrednost pokretnih stvari, odnosno trećina utvrđene početne vrednosti nepokretnosti predstavlja cenu koja je uplaćena na odgovarajući uplatni račun javnih prihoda.

Ako na pokretnoj stvari, odnosno nepokretnosti iz stava 1. ovog člana postoji prioritarno založno pravo drugog poverioca koje mora da bude namireno, u okviru iznosa iz stava 1. ovog člana prvo će se namiriti taj poverilac.

Ako je procenjena vrednost pokretnih stvari, odnosno trećina utvrđene početne vrednosti nepokretnosti na kojoj nije postojalo prioritarno založno pravo drugog poverioca iz stava 2. ovog člana, veća od iznosa poreske obaveze, razlika se vraća poreskom obvezniku.

Ako je na pokretnoj stvari, odnosno nepokretnosti, postojalo prioritarno založno pravo drugog poverioca koje je namireno u okviru iznosa iz stava 1. ovog člana, poreskom obvezniku vraća se razlika između procenjene vrednosti pokretne stvari, odnosno trećine utvrđene vrednosti nepokretnosti, i zbira iznosa za koji je namireno prioritarno založno pravo drugog poverioca i iznosa za koji je namirena poreska obaveza.

Način i postupak povraćaja razlike iz st. 3. i 4. ovog člana propisuje ministar.

Prinudna naplata iz novčanih sredstava

Član 95

Prinudna naplata poreza i sporednih poreskih davanja iz novčanih sredstava poreskog obveznika, na osnovu rešenja iz člana 92. stav 2. ovog zakona, je prenos sredstava sa računa poreskog obveznika otvorenog kod banke na odgovarajući uplatni račun javnih prihoda, na osnovu rešenja o prinudnoj naplati poreza.

Rešenje iz stava 1. ovog člana sadrži i nalog organizaciji za poslove prinudne naplate da obračuna kamatu na način propisan ovim zakonom, od dana donošenja rešenja do dana prenosa celokupnog iznosa poreza i sporednih poreskih davanja i da iznos obračunate kamate prenese na odgovarajuće račune javnih prihoda.

Rešenje iz stava 1. ovog člana izvršava se na način uređen zakonom kojim se uređuje platni promet, odnosno na način uređen odredbama drugih zakona, a koje se odnose na prinudnu naplatu sa računa klijenata.

Ako na računu poreskog obveznika privremeno nema dovoljno sredstava, organizacija nadležna za prinudnu naplatu, odnosno banka izvršava rešenje sukcesivno, prema raspoloživim sredstvima na računu, dok se rešenje u celini ne izvrši.

Ako banka ne postupi na način uređen u stavu 2. ovog člana, naplata dugovanog iznosa poreza i sporednih poreskih davanja vrši se neposredno iz sredstava koja se nalaze na računu banke.

Rešenje o prinudnoj naplati poreza iz novčanih sredstava poreskog obveznika proizvodi pravno dejstvo od dana dostavljanja organizaciji nadležnoj za prinudnu naplatu do dana namirenja obaveza, odnosno dana poništenja rešenja.

Rešenjem iz člana 92. stav 2. ovog zakona, radi obezbeđenja naplate poreza i sporednih poreskih davanja posle početka postupka prinudne naplate iz novčanih sredstava poreskog obveznika na njegovim računima, Poreska uprava može da ustanovi i privremenu meru obezbeđenja naplate poreskog potraživanja.

Privremena mera iz stava 7. ovog člana je zabrana poreskom obvezniku da novčane obaveze koje ima prema trećim licima izmiruje ugovaranjem promene poverilaca, odnosno dužnika u određenom obligacionom odnosu (asignacija, cesija i dr.), prebijanjem (kompenzacija) i na drugi način u skladu sa zakonom.

Banka je dužna da po prijemu naloga od strane organizacije nadležne za prinudnu naplatu, izdatog na osnovu rešenja iz stava 2. ovog člana, odmah obustavi izmirenje novčanih obaveza koje poreski obveznik ima prema trećim licima na osnovu ugovora o promeni poverilaca, odnosno dužnika u određenom obligacionom odnosu (asignacija, cesija i dr.), po osnovu prebijanja (kompenzacija) i po drugom osnovu u skladu sa zakonom, osim za plaćanja po osnovu isplata zarada i naknada troškova (za dolazak na rad i odlazak s rada i za vreme provedeno na službenom putu u zemlji i inostranstvu), kao i po osnovu drugih primanja (otpremnina pri odlasku u penziju, solidarna pomoć i pomoć u slučaju smrti zaposlenog ili člana njegove uže porodice) i novčanih naknada iz socijalnog programa za zaposlene kojima prestaje radni odnos u procesu restrukturiranja preduzeća i pripreme za privatizaciju, stečaja i likvidacije.

Prinudna naplata iz novčanih potraživanja

Član 96

Prinudna naplata iz novčanih potraživanja poreskog obveznika izvršava se na osnovu rešenja iz člana 92. stav 2. ovog zakona.

Rešenjem iz stava 1. ovog člana nalaže se dužniku poreskog obveznika da svoj dug namiri uplatom na uplatni račun javnih prihoda po dospelosti potraživanja.

Ako dužnik iz stava 2. ovog člana ne izvrši plaćanje, po dospelosti, Poreska uprava vrši prinudnu naplatu iz novčanih sredstava sa računa dužnika poreskog obveznika, u skladu sa članom 95. ovog zakona.

Član 96a

Prinudna naplata poreza i sporednih poreskih davanja iz zarade, naknade zarade, odnosno penzije, kao i na drugim vrstama prihoda na tekućim računima poreskog obveznika izvršava se na osnovu rešenja iz člana 92. stav 2. ovog zakona.

Rešenjem iz stava 1. ovog člana određuje se zaplena na određenom delu zarade, naknade zarade, odnosno penzije, i nalaže isplatiocu ovih prihoda da prilikom svake isplate tih prihoda, počev od prve naredne isplate od prijema rešenja iz stava 1. ovog člana, pa sve do potpune naplate poreza i sporednih poreskih davanja, vrši obustavu na zaradi, naknadi zarade, odnosno penziji i uplatu obustavljenog iznosa na propisani uplatni račun javnih prihoda.

Isplatilac zarade, naknade zarade, odnosno penzije, je dužan da postupa po nalogu iz rešenja iz stava 2. ovog člana.

Isplatilac zarade, naknade zarade, odnosno penzije, je dužan da obavesti Poresku upravu, odnosno poreski organ nadležne jedinice lokalne samouprave o promenama od uticaja na izvršenje rešenja iz stava 2. ovog člana, najkasnije u roku od pet dana od dana nastanka promene.

Ako isplatilac zarade, naknade zarade, odnosno penzije, ne obustavi i ne uplati iznos zarade, naknade zarade, odnosno penzije, na kome se sprovodi prinudna naplata, na propisani uplatni račun javnih prihoda, u roku iz stava 2. ovog člana, Poreska uprava vrši prinudnu naplatu iz novčanih sredstava sa računa isplatioca, u skladu sa članom 95. ovog zakona.

Prinudna naplata poreza i sporednih poreskih davanja iz drugih prihoda na tekućim računima, na osnovu rešenja iz člana 92. stav 2. ovog zakona, je zaplena i prenos sredstava sa tekućeg računa otvorenog kod banke na odgovarajući uplatni račun javnih prihoda, na osnovu rešenja o prinudnoj naplati.

Rešenje iz stava 1. ovog člana sadrži i nalog banci kod koje se vodi tekući račun da obračuna kamatu na način propisan ovim zakonom, od dana donošenja rešenja do dana prenosa celokupnog iznosa poreza i sporednih poreskih davanja i da iznos obračunate kamate prenese na odgovarajuće uplatne račune javnih prihoda.

Ako na tekućem računu nema dovoljno sredstava, banka izvršava rešenje sukcesivno, prema raspoloživim sredstvima na tekućem računu, dok se rešenje u celini ne izvrši.

Ako banka ne postupi na način uređen u st. 7. i 8. ovog člana, naplata dugovanog iznosa poreza i sporednih poreskih davanja vrši se neposredno iz sredstava koja se nalaze na računu banke.

Rešenje o prinudnoj naplati iz drugih prihoda na tekućim računima proizvodi pravno dejstvo od dana dostavljanja banci.

Ako ovim zakonom nije drukčije propisano, na prinudnu naplatu poreza i sporednih poreskih davanja iz zarade, naknade zarade, odnosno penzije, kao i na drugim vrstama prihoda na tekućim računima poreskog obveznika, shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje izvršenje i obezbeđenje.

Prinudna naplata iz nenovčanih potraživanja

Član 97

Prinudna naplata iz nenovčanih potraživanja poreskog obveznika kada potraživanje glasi na predaju stvari ili prenos prava svojine na poreskog obveznika, izvršava se na osnovu rešenja iz člana 92. stav 2. ovog zakona.

Rešenjem iz stava 1. ovog člana nalaže se dužniku poreskog obveznika da, po dospelosti, preda dugovanu pokretnu stvar ili nepokretnost Poreskoj upravi.

Ako dužnik iz stava 2. ovog člana ne izvrši plaćanje, po dospelosti, Poreska uprava vrši prinudnu naplatu iz nenovčanog potraživanja dužnika poreskog obveznika, u skladu sa čl. 99-111. ovog zakona.

Kada Poreska uprava dođe u posed stvari, njihova prodaja vrši se u skladu sa čl. 99-104, odnosno čl. 105-111. ovog zakona.

Prinudna naplata iz drugih nenovčanih potraživanja vrši se shodnom primenom odredaba st. 2. i 3. ovog člana.

Prinudna naplata iz gotovog novca i hartija od vrednosti**Član 98**

Prinudna naplata poreza i sporednih poreskih davanja iz gotovog novca izvršava se na osnovu rešenja iz člana 92. stav 2. ovog zakona, u skladu sa odredbama čl. 89. i 99. i čl. 101-103. ovog zakona.

Rešenje o prinudnoj naplati iz hartija od vrednosti Poreska uprava dostavlja banci ili drugom pravnom licu kod koga se hartije od vrednosti čuvaju, kao i poreskom obvezniku.

Banka, odnosno drugo pravno lice kod koga se hartije od vrednosti čuvaju, dostavlja Poreskoj upravi podatke o hartijama od vrednosti, uključujući i procenu njihove vrednosti u roku od pet dana od dana prijema rešenja.

U roku od narednih osam dana banka, odnosno drugo pravno lice iz stava 3. ovog člana, dužni su da prodaju hartije od vrednosti pod najboljim uslovima na tržištu.

Ostvarena cena, od koje se odbija provizija i troškovi prodaje, uplaćuje se na račun Poreske uprave i najkasnije narednog radnog dana uplaćuje na odgovarajući uplatni račun javnih prihoda.

Prinudna naplata iz štednih uloga**Član 98a**

Prinudna naplata poreza i sporednih poreskih davanja iz štednih uloga, na osnovu rešenja iz člana 92. stav 2. ovog zakona, je plenidba i prenos sredstava sa štednog uloga otvorenog kod banke na odgovarajući uplatni račun javnih prihoda, na osnovu rešenja o prinudnoj naplati.

Rešenje iz stava 1. ovog člana sadrži i nalog banci kod koje se vodi štedni ulog da obračuna kamatu na način propisan ovim zakonom, od dana donošenja rešenja do dana prenosa celokupnog iznosa poreza i sporednih poreskih davanja i da iznos obračunate kamate prenese na odgovarajuće uplatne račune javnih prihoda.

Ako na štednom ulogu nema dovoljno sredstava, banka izvršava rešenje sukcesivno, prema raspoloživim sredstvima na štednom ulogu, dok se rešenje u celini ne izvrši.

Ako banka ne postupi na način uređen u st. 2. i 3. ovog člana, naplata dugovanog iznosa poreza i sporednih poreskih davanja vrši se neposredno iz sredstava koja se nalaze na računu banke.

Rešenje o prinudnoj naplati iz štednih uloga proizvodi pravno dejstvo od dana dostavljanja banci.

Ako ovim zakonom nije drukčije propisano, na prinudnu naplatu poreza i sporednih poreskih davanja iz štednih uloga, shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje izvršenje i obezbeđenje.

Prinudna naplata iz pokretnih stvari*Popis pokretnih stvari***Član 99**

Pokretne stvari popisuje, procenjuje, pleni i prodaje poreski izvršitelj, na osnovu rešenja iz člana 92. stav 2. ovog zakona.

Ako su pokretne stvari popisane u postupku ustanovljavanja založnog prava u skladu sa ovim zakonom, postupak prinudne naplate počinje procenom popisanih pokretnih stvari.

*Procena pokretnih stvari***Član 100**

Procenu popisanih stvari vrši poreski izvršitelj tokom popisa.

Poreska uprava može odrediti drugo stručno lice kao procenitelja ili pribaviti izveštaj o ceni stvari od stručnih institucija ili organizacija.

O izvršenom popisu i proceni sastavlja se zapisnik.

Zapisnik iz stava 3. ovog člana dostavlja se poreskom obvezniku na način iz člana 36. ovog zakona.

Na procenu popisanih stvari poreski obveznik može izjaviti prigovor u roku od tri dana od dana dostavljanja zapisnika.

Postupak prinudne naplate prekida se do donošenja zaključka po prigovoru.

Zaključak po prigovoru iz stava 6. ovog člana ne može se pobijati pravnim lekom.

Zaplena pokretnih stvari

Član 101

Popisana pokretna stvar, na kojoj je upisana zaloga u korist Republike ili je pokrenut postupak ustanovljavanja založnog prava u korist Republike, ne oduzima se od poreskog obveznika u momentu popisa.

Popisana pokretna stvar oduzima se od poreskog obveznika po isteku roka iz člana 104. st. 4. i 7. ovog zakona, o čemu se sastavlja zapisnik.

Izuzetno, ako postoje osnovi sumnje da će poreski obveznik ugroziti prinudnu naplatu poreza tako što će sakriti, otuđiti, uništiti ili učiniti neupotrebljivom popisanu pokretnu stvar, uključujući i popisanu pokretnu stvar na kojoj je, u skladu sa zakonom, ustanovljeno založno pravo Republike, pre ili u postupku prinudne naplate, stvar će se oduzeti u momentu popisa.

Poreski izvršitelj je dužan da obrazloži postojanje osnova sumnje iz stava 3. ovog člana.

U slučaju iz stava 3. ovog člana, sastavlja se zapisnik o popisu, proceni i zapleni pokretnih stvari.

Obaveštavanje potencijalnih vlasnika

Član 102

Poreski izvršitelj je dužan da o izvršenom popisu obavesti sva lica, izuzev članova domaćinstva poreskog obveznika, za koja je ukazano da im pripadaju popisane stvari i da ih uputi da u roku od osam dana od dana prijema obaveštenja mogu podneti nadležnom sudu izlučnu tužbu.

Obaveštenje iz stava 1. ovog člana daje se usmeno, ako su ta lica prisutna popisu i to se unosi u zapisnik o popisu i proceni pokretnih stvari, koji se dostavlja tim licima, a odsutna lica se obaveštavaju pismeno.

U slučaju prekida iz člana 85. stav 3. ovog zakona, stvar se može ostaviti na čuvanje poreskom obvezniku ili trećem licu.

Poreski obveznik, odnosno treće lice dužni su da stvar iz stava 3. ovog člana sačuvaju u nepromenjenom stanju do okončanja spora po izlučnoj tužbi.

Do prekida prinudne naplate neće doći ako je stvar podložna kvarenju ili ako njeno čuvanje iziskuje velike troškove.

U slučaju iz stava 5. ovog člana, Poreska uprava stvar prodaje neposrednom pogodbom, bez odlaganja.

Ako se po izlučnoj tužbi utvrdi da podnosilac tužbe nije vlasnik popisane stvari, a poreski obveznik je otuđi, uništi ili ošteti i time ugrozi naplatu poreske obaveze, Poreska uprava je dužna da u roku od pet dana od dana saznanja za ovakav postupak poreskog obveznika podnese krivičnu prijavu javnom tužiocu, a prinudna naplata će se bez odlaganja dovršiti primenom sredstava i u odnosu na predmete izvršenja iz člana 92. stav 1. ovog zakona.

Prinudna naplata kada je stvar u posedu drugog lica

Član 103

Ako se određena stvar poreskog obveznika nalazi kod drugog lica, ono je dužno da je, na zahtev poreskog izvršitelja, preda za svrhu prinudne naplate ili da plati poresku obavezu poreskom izvršitelju.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, smatraće se da su radnje drugog lica izvršene po nalogu poreskog obveznika.

Poreski izvršitelj dužan je da licu iz stava 1. ovog člana izda potvrdu o predaji stvari, odnosno o uplati dugovanog poreza.

Prodaja pokretnih stvari

Član 104

Prodaja pokretnih stvari vrši se putem usmenog javnog nadmetanja ili neposrednom pogodbom između kupca i Poreske uprave, o čemu se donosi zaključak.

Usmenim javnim nadmetanjem, u smislu ovog zakona, smatra se usmeno javno nadmetanje na kome učestvuju najmanje dva ponuđača.

Ako na nekom usmenom javnom nadmetanju ne učestvuju najmanje dva ponuđača, usmeno javno nadmetanje se ponovo oglašava u roku od osam dana od dana za koji je bilo oglašeno usmeno javno nadmetanje na kome nije bilo najmanje dva ponuđača.

Ako je pokretna stvar podložna kvarenju ili ako njeno čuvanje iziskuje velike troškove, Poreska uprava tu stvar prodaje neposrednom pogodbom, bez odlaganja.

Prodaja putem usmenog javnog nadmetanja odrediće se kod stvari veće vrednosti, kada se može očekivati da će se prodati po ceni većoj od iznosa koji bi se dobio prodajom putem neposredne pogodbe.

Na usmenom javnom nadmetanju na kome se prodaju pokretne stvari čija je pojedinačna vrednost preko 200.000 dinara, mogu učestvovati samo lica koja polože depozit u visini od 10% od procenjene vrednosti pokretne stvari. U slučaju da kupac pokretne stvari u roku od osam dana od dana kada mu je dostavljen zapisnik o prodaji pokretne stvari ne uplati iznos za koji mu je pokretna stvar prodana, prodaja se u odnosu na tog kupca oglašava nevažećom, a kupac gubi pravo na povraćaj položenog depozita i ne može biti ponuđač u daljem postupku prodaje te stvari.

Prodaji zaplenjenih pokretnih stvari pristupa se po isteku roka od osam dana od dana popisa.

Poreska uprava će, u roku od pet dana od dana zaplene, oglasiti prodaju stvari na internet strani i oglasnoj tabli. Oglašavanje prodaje stvari vrši se i u dnevnom listu koji se prodaje na teritoriji cele Republike, ako je procenjena vrednost pokretnih stvari koje se prodaju putem usmenog javnog nadmetanja veća od 1.000.000 dinara.

Poreski obveznik, lica zaposlena u Poreskoj upravi i sa njima povezana lica ne mogu biti kupci stvari iz stava 1. ovog člana.

Zabrana za lica iz stava 9. ovog člana odnosi se i na preprodaju kupljenih stvari, njihovo davanje u zakup, na poklon ili na korišćenje tim licima, u periodu od godinu dana po izvršenoj prodaji.

Na prvom usmenom javnom nadmetanju, kao i u roku određenom za prodaju neposrednom pogodbom, pokretna stvar se ne može prodati po ceni nižoj od 60% procenjene vrednosti.

Ako se pokretna stvar ne proda na prvom usmenom javnom nadmetanju, zaključkom se određuje i zakazuje drugo, u roku od osam dana od dana održavanja prvog javnog nadmetanja.

Na drugom usmenom javnom nadmetanju pokretna stvar se ne može prodati po ceni nižoj od 30% utvrđene procenjene vrednosti.

Ako pokretna stvar ne bude prodana ni na drugom usmenom javnom nadmetanju, javna nadmetanja se ponavljaju na način iz stava 12. ovog člana, sa najnižom cenom od jedne trećine procenjene vrednosti, sve do prodaje stvari, odnosno isteka roka od tri meseca od dana donošenja zaključka o određivanju prodaje putem usmenog javnog nadmetanja.

Pokretne stvari koje nisu prodane neposrednom pogodbom u roku iz stava 11. ovog člana prodaju se po pravilima koja važe za drugo i naredna usmena javna nadmetanja. Pokretne stvari se mogu prodati na prvom usmenom javnom nadmetanju za iznos koji je manji od 60% od utvrđene početne vrednosti, odnosno po ceni nižoj od 30% utvrđene početne vrednosti, na drugom usmenom javnom nadmetanju, ako se sa tim pismeno saglasi poreski obveznik.

Kada su zaplenjene stvari prodane, Poreska uprava će kupcu, posle izvršene uplate iznosa za koji mu je pokretna stvar prodana izdati dokument o prodaji imovine kojim se kupcu potvrđuje da je na njega preneto pravo svojine i da je pravni osnov sticanja prava svojine kupovina stvari u postupku prinudne naplate poreza.

Postupak prodaje zaplenjenih stvari prekida se kada postignuta cena dostigne visinu dugovanog poreza i sporednih poreskih davanja, a preostale stvari vraćaju se poreskom obvezniku.

Ako prodaja zaplenjenih stvari nije uspela na prvom usmenom javnom nadmetanju, kao i na narednim javnim nadmetanjima, odnosno putem neposredne pogodbe, u roku od tri meseca od dana donošenja zaključka o određivanju prodaje putem usmenog javnog nadmetanja, odnosno neposredne pogodbe, stvari se prenose u svojinu Republike rešenjem Poreske uprave, odnosno u svojinu jedinice lokalne samouprave rešenjem nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, po ceni koja će se utvrditi naknadnom procenom njihove vrednosti.

Organ nadležan za evidenciju pokretnih stvari u državnoj svojini dužan je da, u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti rešenja iz stava 18. ovog člana, pokretne stvari prenete u svojinu Republike preuzme u državinu.

Za materijalne i pravne nedostatke pokretne stvari koji nastanu na pokretnoj stvari nakon dostave rešenja iz stava 18. ovog člana i izvršene zapisničke primopredaje stvari nadležnom organu za evidenciju pokretnih stvari u državnoj svojini, kao i za štetu koja nastane usled istih, odgovara nadležni organ za evidenciju pokretnih stvari u državnoj svojini.

Vlada bliže uređuje način i postupak sa stvarima iz stava 19. ovog člana.

Pokretne stvari na usmenom javnom nadmetanju ili neposrednom pogodbom kupuju se u viđenom stanju.

O izvršenoj prodaji pokretnih stvari sastavlja se zapisnik.

Prinudna naplata iz nepokretnosti

Popis nepokretnosti

Član 105

Nepokretnost se popisuje, određuje njena početna vrednost i prodaje od strane poreskog izvršitelja u postupku prinudne naplate, na osnovu rešenja o prinudnoj naplati iz člana 92. stav 2. ovog zakona.

Od dana popisa nepokretnosti, poreskom obvezniku nije dozvoljeno da raspolaže predmetom prinudne naplate.

Zabrana iz stava 2. ovog člana se upisuje u propisani registar nepokretnosti.

Zaplena nepokretnosti koja nije upisana u odgovarajući registar

Član 106

Zaplenu nepokretnosti koja nije upisana u odgovarajući registar vrši poreski izvršitelj u momentu popisa.

Pre pristupanja zapleni, poreski izvršitelj će pokazati dokument kojim potvrđuje svoja ovlašćenja i rešenje o prinudnoj naplati i pozvati poreskog obveznika da plati dugovani iznos.

Zaplenu nepokretnosti iz stava 1. ovog člana sprovodi se u prisustvu dva punoletna svedoka.

Poreski izvršitelj ovlašćen je da udalji lice koje ometa sprovođenje prinudne naplate, kao i da zatraži pomoć policije ako se ometanje nastavi ili ako lice koje poseduje nepokretnost odbije da je učini dostupnom radi sprovođenja prinudne naplate.

U slučaju iz stava 4. ovog člana, policija je dužna da pruži zatraženu pomoć u najkraćem roku od prijema poziva.

O izvršenoj zapleni nepokretnosti iz stava 1. ovog člana sastavlja se zapisnik.

Utvrđivanje početne vrednosti nepokretnosti

Član 107

U roku od tri dana od konačnosti rešenja o prinudnoj naplati, Poreska uprava utvrđuje početnu vrednost nepokretnosti.

Način utvrđivanja početne vrednosti nepokretnosti uređuje ministar.

Početna vrednost nepokretnosti iz stava 1. ovog člana utvrđuje se rešenjem.

Prilikom utvrđivanja početne vrednosti nepokretnosti vodi se računa i o tome koliko nepokretnost manje vredi zbog toga što na njoj ostaju određena prava i tereti posle prodaje.

Protiv rešenja o utvrđivanju početne vrednosti nepokretnosti poreski obveznik može izjaviti prigovor u roku od tri dana od dana prijema.

Protiv rešenja po prigovoru žalba nije dopuštena.

Opšte o prodaji nepokretnosti

Član 108

Prodaji nepokretnosti pristupa se po isteku roka od osam dana od dana konačnosti rešenja iz člana 107. stav 3, odnosno dostavljanja rešenja donetog po prigovoru iz člana 107. stav 5. ovog zakona, a do prodaje može doći i u kraćem roku, ako poreski obveznik na to pristane.

Poreska uprava, narednog dana po isteku roka iz stava 1. ovog člana, donosi zaključak o određivanju prodaje nepokretnosti putem usmenog javnog nadmetanja.

Oglas o prodaji nepokretnosti objavljuje se na oglasnoj tabli organizacione jedinice koja je nadležna za teritoriju na kojoj se nalazi nepokretnost ili internet strani Poreske uprave, odnosno internet strani nadležne jedinice lokalne samouprave i istovremeno se dostavlja, radi oglašavanja, dnevnom listu koji pokriva celu teritoriju Republike, kao i poreskom obvezniku, založnim poveriocima i licima koja imaju zakonsko pravo preče kupovine na toj nepokretnosti.

Oglas o određivanju prodaje nepokretnosti sadrži naročito:

- 1) opis i adresu zaplenjene nepokretnosti koja se prodaje;
- 2) utvrđenu početnu vrednost nepokretnosti;
- 3) naznačenje službenosti i tereta koje preuzima kupac;
- 4) način, mesto, datum i sat prodaje;
- 5) iznos depozita koji polažu lica koja učestvuju na usmenom javnom nadmetanju;
- 6) rok u kojem je kupac nepokretnosti dužan da uplati iznos za koji mu je nepokretnost prodana.

Na nepokretnosti prodatoj javnim nadmetanjem ili na drugi način ne postoji pravo reklamacije.

Prodaja nepokretnosti putem usmenog javnog nadmetanja

Član 109

Prodaja nepokretnosti vrši se u sedištu organizacione jedinice Poreske uprave koja tu prodaju sprovodi.

Na usmenom javnom nadmetanju mogu učestvovati samo lica koja su položila depozit.

Depozit iz stava 2. ovog člana polaže se na račun Poreske uprave u visini od 5% utvrđene početne vrednosti nepokretnosti.

Ponuđačima čija ponuda nije prihvaćena depozit se vraća odmah po zaključenju javnog nadmetanja.

Zainteresovani ponuđači imaju pravo da najkasnije do dana održavanja javne prodaje razgledaju nepokretnost koja je predmet javne prodaje.

Na prvom usmenom javnom nadmetanju nepokretnost se ne može prodati po ceni nižoj od 75% utvrđene početne vrednosti.

Ako se nepokretnost ne proda na prvom usmenom javnom nadmetanju, zaključkom se određuje i zakazuje drugo u roku od osam dana od dana održavanja prvog javnog nadmetanja.

Na drugom usmenom javnom nadmetanju nepokretnost se ne može prodati po ceni nižoj od 50% utvrđene početne vrednosti.

Ako nepokretnost ne bude prodana ni na drugom usmenom javnom nadmetanju, javna nadmetanja se ponavljaju na način iz stava 7. ovog člana, sa najnižom cenom od jedne trećine utvrđene početne vrednosti, sve do prodaje nepokretnosti, odnosno isteka roka iz člana 110. stav 1. ovog zakona.

Nepokretnost se može prodati na prvom usmenom javnom nadmetanju za iznos manji od 75% od utvrđene početne vrednosti, odnosno po ceni nižoj od 50% od utvrđene početne vrednosti, na drugom usmenom javnom nadmetanju, ako se sa tim pismeno saglasi poreski obveznik.

O toku usmenog javnog nadmetanja sastavlja se zapisnik.

Po okončanju prodaje nepokretnosti putem usmenog javnog nadmetanja, Poreska uprava donosi rešenje o prodaji nepokretnosti.

Lice koje ima zakonsko pravo preče kupovine nepokretnosti koja je predmet prinudne naplate poreza ima prvenstvo nad najpovoljnijim ponuđačem na usmenom javnom nadmetanju, ako po zaključenju usmenog javnog nadmetanja izjavi na zapisnik o prodaji nepokretnosti da nepokretnost kupuje pod istim uslovima.

Prodaja nepokretnosti neposrednom pogodbom

Član 110

Ako nepokretnost ne bude prodata po pravilima o usmenom javnom nadmetanju u roku od tri meseca od dana donošenja zaključka o određivanju javne prodaje usmenim javnim nadmetanjem, direktor Poreske uprave ili lice u Poreskoj upravi koje on za to ovlasti, gradonačelnik, odnosno predsednik opštine, odnosno lice koje on ovlasti nadležne jedinice lokalne samouprave, zaključkom određuje prodaju nepokretnosti neposrednom pogodbom.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, nepokretnost se ne može prodati po ceni nižoj od jedne trećine utvrđene početne vrednosti.

O toku neposredne pogodbe sastavlja se zapisnik.

Po okončanju prodaje nepokretnosti neposrednom pogodbom, Poreska uprava donosi rešenje o prodaji nepokretnosti.

Ako se nepokretnost ne može prodati ni putem neposredne pogodbe u roku od šest meseci od dana donošenja zaključka iz člana 108. stav 2. ovog zakona, Poreska uprava će doneti rešenje kojim nepokretnost prenosi u svojinu Republike, odnosno nadležni organ jedinice lokalne samouprave će doneti rešenje kojim nepokretnost prenosi u svojinu jedinice lokalne samouprave, u vrednosti jedne trećine utvrđene početne vrednosti.

Rešenje iz stava 5. ovog člana dostavlja se poreskom obvezniku i organu nadležnom za registar nepokretnosti.

Poreska uprava namiruje prioriteto hipotekarno potraživanje do jedne trećine utvrđene početne vrednosti nepokretnosti.

Po namirenju potraživanja prioriternih poverilaca, Poreska uprava dostavlja dokaz o namirenju organu nadležnom za vođenje registra, sa nalogom da se hipoteka briše.

Kupci ne mogu biti, po osnovu javnog nadmetanja ili po osnovu neposredne pogodbe, poreski obveznik i lica zaposlena u Poreskoj upravi, kao ni sa njima povezana lica.

Zabrana za lica iz stava 9. ovog člana odnosi se i na preprodaju kupljene nepokretnosti, njeno davanje u zakup, na poklon ili na korišćenje tim licima, u periodu od godinu dana po izvršenoj prodaji.

Organ nadležan za evidenciju nepokretnosti u državnoj svojini dužan je da, u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti rešenja iz stava 5. ovog člana, nepokretnosti prenete u svojinu Republike preuzme u državinu.

Za materijalne i pravne nedostatke nepokretnosti koji nastanu na nepokretnosti nakon dostave rešenja iz stava 6. ovog člana i izvršene zapisničke primopredaje nepokretnosti oslobođene od lica i stvari nadležnom organu za evidenciju nepokretnosti u državnoj svojini, kao i za štetu koja nastane usled istih, odgovara nadležni organ za evidenciju nepokretnosti u državnoj svojini.

Vlada bliže uređuje način i postupak sa nepokretnostima iz stava 11. ovog člana.

Postupak sa ostvarenim prihodom od prodaje nepokretnosti

Član 111

Kupac nepokretnosti dužan je da uplati iznos za koji mu je nepokretnost prodata u roku od osam dana od dana zaključenja usmenog javnog nadmetanja, po umanjenju tog iznosa za položeni depozit, koji postaje deo plaćene cene.

U slučaju da kupac u ostavljenom roku ne uplati iznos za koji mu je nepokretnost prodata, prodaja se rešenjem oglašava nevažećom, a kupac gubi pravo na povraćaj položenog depozita i ne može biti ponuđač u postupku prodaje te nepokretnosti, u periodu od šest meseci od isteka poslednjeg dana roka iz stava 1. ovog člana.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, Poreska uprava poziva drugog najpovoljnijeg ponuđača, ako ponuđena cena nije niža od cene propisane ovim zakonom, da se izjasni da li kupuje nepokretnost za ponuđeni iznos. Ako drugi najpovoljniji ponuđač pismeno pristane da kupi nepokretnost za ponuđenu cenu, donosi se rešenje o prodaji nepokretnosti tom ponuđaču.

Ako kupac iz stava 3. ovog člana ne uplati iznos, za koji mu je nepokretnost prodata u ostavljenom roku, prodaja se rešenjem oglašava nevažećom, a kupac gubi pravo na povraćaj položenog depozita ako mu nije vraćen i ne može biti ponuđač u postupku prodaje te nepokretnosti u periodu od šest meseci od isteka poslednjeg dana roka za uplatu iznosa za koji mu je nepokretnost prodata.

U slučaju iz stava 4. ovog člana Poreska uprava nastavlja postupak prodaje nepokretnosti u roku od osam dana od dana donošenja rešenja o oglašavanju prodaje nevažećom, na način i pod uslovima koji su važili za usmeno javno nadmetanje koje se ponavlja.

U slučaju postojanja prioritelnog hipotekarnog potraživanja drugog poverioca na prodatoj nepokretnosti, iz iznosa određenog u stavu 1. ovog člana prvo se namiruje potraživanje tog poverioca u skladu sa članom 110. stav 7. ovog zakona.

Po izvršenoj uplati iznosa za koji je nepokretnost prodata usmenim javnim nadmetanjem, odnosno neposrednom pogodbom i konačnosti rešenja o prodaji nepokretnosti iz člana 109. stav 12. i člana 110. stav 4. ovog zakona, Poreska uprava donosi rešenje o predaji nepokretnosti kupcu.

Rešenje o prodaji nepokretnosti kupcu iz člana 109. stav 12. i člana 110. stav 4. ovog zakona dostavlja se i poreskom obvezniku i organu nadležnom za vođenje registra nepokretnosti.

Po konačnosti rešenja o namirenju prioritnog hipotekarnog poverioca iz stava 6. ovog člana, Poreska uprava dostavlja to rešenje, uz dokaz da je izvršena uplata, organu nadležnom za vođenje registra nepokretnosti, radi brisanja hipoteke na nepokretnosti.

Na zaštitu kupca i njegovih prava, kao i na sve ostalo što nije posebno uređeno ovim zakonom u vezi sa prodajom nepokretnosti, shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuju izvršenje i obezbeđenje.

Proglašenje nesolventnosti

Član 112

Kada se u postupku prinudne naplate utvrdi da poreski obveznik nema imovinu iz koje se poreski dug prinudnom naplatom može namiriti, odnosno da mu je imovina koja se predaje Republici po vrednosti manja od poreskog duga, Poreska uprava će rešenjem konstatovati njegovu privremenu nesolventnost i pokrenuti stečajni postupak, u svojstvu poverioca, u skladu sa zakonom, ako je poreski obveznik pravno lice.

Ako poreski obveznik ponovo postane solventan, Poreska uprava stavlja van snage rešenje o proglašenoj nesolventnosti i nastavlja postupak prinudne naplate.

Glava šesta

POSTUPAK UTVRĐIVANJA I NAPLATE POREZA PO OSNOVU SEKUNDARNE PORESKE OBAVEZE

Utvrđivanje i naplata poreza po osnovu sekundarne poreske obaveze

Član 113

Porez po osnovu sekundarne poreske obaveze iz člana 31. ovog zakona utvrđuje Poreska uprava rešenjem.

Rešenje iz stava 1. ovog člana ne donosi se ako je poreska obaveza prestala na način iz člana 23. ovog zakona.

Ako zakonom nije drukčije propisano, rešenje iz stava 1. ovog člana donosi se samo ako preduzetim merama prinudne naplate prema poreskom obvezniku porez nije naplaćen.

Ograničenje iz stava 3. ovog člana ne primenjuje se u slučaju iz člana 31. stav 2. tač. 2)-4) ovog zakona.

Rešenjem o utvrđivanju poreza po osnovu sekundarne poreske obaveze iz stava 1. ovog člana, nalaže se licu odgovornom za sekundarnu poresku obavezu da utvrđeni porez izmiri u roku iz tog rešenja.

Ako lice odgovorno za sekundarnu poresku obavezu ne izmiri porez i sporedna poreska davanja po osnovu sekundarne poreske obaveze u roku koji je naložen rešenjem iz stava 1. ovog člana, Poreska uprava tom licu izdaje opomenu, u skladu sa članom 71. ovog zakona.

Prinudna naplata poreza i sporednih poreskih davanja po osnovu sekundarne poreske obaveze, utvrđenih rešenjem iz stava 1. ovog člana, vrši se u skladu sa ovim zakonom.

Glava sedma

OSTALI OBLICI PRESTANKA PORESKOG DUGA

Zastarelost prava na utvrđivanje i naplatu poreza i sporednih poreskih davanja

Član 114

Pravo Poreske uprave na utvrđivanje i naplatu poreza i sporednih poreskih davanja zastareva za pet godina od dana kada je zastarelost počela da teče.

Zastarelost prava na utvrđivanje poreza i sporednih poreskih davanja počinje da teče od prvog dana naredne godine od godine u kojoj je trebalo utvrditi porez, odnosno sporedno poresko davanje.

Zastarelost prava na naplatu poreza i sporednih poreskih davanja počinje da teče od prvog dana naredne godine od godine u kojoj je obaveza poreskog dužnika dospela za plaćanje.

Poreska uprava, po isteku roka iz stava 1. ovog člana, primenom odredaba člana 23. stav 1. tačka 2), člana 114d i člana 114z ovog zakona, po zahtevu stranke, donosi rešenje o prestanku poreske obaveze, zbog zastarelosti.

Poreska uprava rešenje iz stava 4. ovog člana može doneti i bez zahteva stranke, vodeći računa o ekonomičnosti postupka.

Zastarelost prava na povraćaj i refakciju odnosno refundaciju, poreza i sporednih poreskih davanja

Član 114a

Pravo poreskog obveznika na povraćaj, poreski kredit, refakciju i refundaciju, kao i namirenje dospelih obaveza putem preknjižavanja poreza i povraćaj sporednih poreskih davanja zastareva za pet godina od dana kada je zastarelost počela da teče.

Zastarelost prava na povraćaj, poreski kredit, refakciju i refundaciju, kao i namirenje dospelih obaveza putem preknjižavanja poreza i povraćaj sporednih poreskih davanja počinje da teče od prvog dana naredne godine od godine u kojoj je poreski obveznik stekao pravo na povraćaj, poreski kredit, refakciju i refundaciju, kao i namirenje dospelih obaveza putem preknjižavanja poreza i povraćaj sporednih poreskih davanja.

Poreska uprava, po isteku roka iz stava 1. ovog člana, primenom odredaba člana 114d i člana 114z ovog zakona, po službenoj dužnosti, donosi rešenje o prestanku prava na povraćaj, poreski kredit, kao i na namirenje dospelih obaveza putem preknjižavanja poreza, zbog zastarelosti.

Po isteku roka iz stava 1. ovog člana prestaje pravo poreskog obveznika na refakciju i refundaciju.

Zastarelost pokretanja i vođenja prekršajnog postupka

Član 114b

Prekršajni postupak za koji u skladu sa zakonom Poreska uprava podnosi zahtev za pokretanje, odnosno izdaje prekršajne naloge, ne može se pokrenuti ni voditi ako protekne pet godina od dana kada je prekršaj učinjen.

Na pitanja zastarelosti pokretanja i vođenja prvostepenog prekršajnog postupka iz stava 1. ovog člana, prekid zastarelosti, zastarelost izvršenja kazne i druga pitanja koja nisu uređena ovim zakonom primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju prekršaji.

Čl. 114v i 114g

(Brisano)

Prekid roka zastarelosti

Član 114d

Zastarelost se prekida svakom radnjom Poreske uprave preduzetom protiv poreskog dužnika u cilju utvrđivanja i naplate poreza i sporednih poreskih davanja, odnosno radnjom poreskog obveznika preduzetom u cilju ostvarivanja prava na povraćaj, poreski kredit, refakciju i refundaciju, kao i namirenje dospelih obaveza putem preknjižavanja i povraćaj sporednih poreskih davanja.

Posle prekida zastarelost počinje teći iznova, a vreme koje je proteklo pre prekida ne računa se u rok za zastarelost.

Uračunavanje vremena prethodnika

Član 114đ

U vreme zastarelosti računa se i vreme koje je proteklo u korist prethodnika poreskog obveznika i drugog poreskog dužnika.

Ostale odredbe o zastarelosti

Član 114e

Odredbe ovog zakona kojima se uređuje zastarelost prava na utvrđivanje, naplatu i povraćaj, kao i namirenje dospelih obaveza putem preknjižavanja ne primenjuju se na doprinose za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje i doprinose za obavezno zdravstveno osiguranje.

Apsolutna zastarelost

Član 114ž

Pravo na utvrđivanje, naplatu, povraćaj, poreski kredit, refakciju, refundaciju kao i namirenje dospelih obaveza putem preknjižavanja poreza, uvek zastareva u roku od deset godina od isteka godine u kojoj je porez trebalo utvrditi ili naplatiti, odnosno u kojoj je izvršena preplata, osim ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Poreska uprava, po isteku roka iz stava 1. ovog člana, po službenoj dužnosti, donosi rešenje o prestanku poreske obaveze, odnosno o prestanku prava na povraćaj, poreski kredit, refakciju, refundaciju, kao i na namirenje dospelih obaveza putem preknjižavanja poreza, zbog zastarelosti.

Zastoj zastarelosti prava na utvrđivanje i naplatu poreza i sporednih poreskih davanja

Član 114z

Zastarelost prava Poreske uprave na utvrđivanje i naplatu poreza i sporednih poreskih davanja ne teče:

- 1) za vreme od pokretanja upravnog spora do pravosnažnosti sudske odluke;
- 2) za vreme kada je drugim zakonom propisano da se poreski postupak ne može otpočeti, odnosno da se započeti poreski postupak prekida;
- 3) za vreme kada je u skladu sa odredbama čl. 73, 74, 74a i 74b ovog zakona, plaćanje dugovanog poreza odloženo.

Vreme trajanja zastoja zastarelosti iz stava 1. ovog člana ne računa se u apsolutni rok za zastarelost.

Otpust poreza i sporednih poreskih davanja

Član 115

Vlada može, na predlog ministra, doneti odluku o delimičnom ili potpunom otpustu poreza i sporednih poreskih davanja, osim doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, poreskog obveznika koji se prodaje u postupku privatizacije, odnosno koji je u postupku restrukturiranja.

Vlada može, na predlog ministra, uz prethodnu saglasnost jedinice lokalne samouprave kojoj pripadaju izvorni javni prihodi na koje se primenjuje ovaj zakon, doneti odluku o delimičnom ili potpunom otpustu tih javnih prihoda, poreskom obvezniku koji se prodaje u postupku privatizacije, odnosno koji je u postupku restrukturiranja.

Vlada može, na predlog ministra, doneti odluku o delimičnom ili potpunom otpustu poreza i sporednih poreskih davanja, uključujući takse, naknade i druge javne prihode, osim doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, poreskog obveznika kod kojeg je promenjena vlasnička struktura, po osnovu preuzetih ugovornih obaveza od strane Republike.

Član 115a

(Brisano)

Trajna nenaplativost poreza

Član 115b

Trajna nenaplativost poreza nastupa u slučaju ispunjenja sledećih uslova:

- 1) poreski obveznik je brisan saglasno drugim propisima iz propisanog registra, odnosno upisan u matičnu knjigu umrlih;
- 2) ne postoji lice odgovorno za ispunjenje neplaćene poreske obaveze tog poreskog obveznika;
- 3) naplata poreza nije obezbeđena zalogom ili hipotekom.

U slučaju iz stava 1. ovog člana Poreska uprava po službenoj dužnosti donosi rešenje o prestanku poreske obaveze usled nenaplativosti poreske obaveze.

Otpis

Član 115v

Porez i sporedna poreska davanja Poreska uprava otpisuje na osnovu:

- 1) rešenja iz člana 23. stav 3. ovog zakona;
- 2) odluke Vlade iz člana 115. ovog zakona.

Preplatu Poreska uprava otpisuje na osnovu rešenja o:

- 1) zastarelosti prava poreskog obveznika na povraćaj, poreski kredit, refakciju i refundaciju, kao i namirenje dospelih obaveza putem preknjižavanja u skladu sa članom 114a i članom 114ž ovog zakona;
- 2) brisanju poreskog obveznika iz propisanog registra saglasno drugim propisima, osim ako poreski obveznik ima pravnog sledbenika, odnosno ako postoji lice odgovorno za ispunjenje poreske obaveze tog obveznika.

Pravo na preplatu poreskog obveznika koji je brisan iz propisanog registra pripada pravnom sledbeniku, odnosno licu koje je saglasno propisima odgovorno za ispunjenje poreske obaveze tog poreskog obveznika, srazmerno odnosu poreske obaveze koju ispunjava i ukupnog duga brisanog poreskog obveznika.

Sumnjiva i sporna potraživanja

Član 115g

Sumnjivim, odnosno spornim potraživanjima smatraju se neplaćene poreske obaveze:

- 1) privrednog društva nad kojim je otvoren stečajni postupak - od momenta otvaranja stečajnog postupka do njegovog okončanja ili obustave;
- 2) privrednog društva koje je brisano iz propisanog registra u postupku prinudne likvidacije - od dana brisanja iz nadležnog registra do dana utvrđivanja obaveze drugog lica za njihovo izmirivanje ili donošenja rešenja o nenaplativosti ili apsolutnoj zastarelosti;
- 3) preminulog lica - od dana saznanja o smrti lica do dana utvrđivanja obaveze naslednika za njihovo ispunjenje ili donošenja rešenja o nenaplativosti ili apsolutnoj zastarelosti;
- 4) poslovno nesposobnog fizičkog lica u visini iznad vrednosti njegove imovine - od dana saznanja o poslovnoj nesposobnosti do dana pravosnažnosti rešenja o vraćanju poslovne sposobnosti ili do dana donošenja rešenja o nenaplativosti ili apsolutnoj zastarelosti;
- 5) odsutnog fizičkog lica u visini iznad vrednosti njegove imovine - od dana saznanja o odsutnosti do dana prestanka razloga za postavljanje zastupnika iz člana 22. stav 3. ovog zakona, odnosno do dana donošenja rešenja o nenaplativosti ili apsolutnoj zastarelosti.

Deo treći

PRUŽANJE PORESKIH USLUGA, PORESKA KONTROLA I PORESKA POLICIJA

Glava prva PORESKE USLUGE

Član 116

(Brisano)

Član 117

Poreska uprava, u skladu sa zakonom, obavlja:

- 1) pružanje poreske usluge;
- 2) poresku kontrolu;
- 3) radnje u cilju otkrivanja poreskih krivičnih dela.

Pružanje poreskih usluga

Član 117a

Pružanje poreskih usluga je skup radnji u poreskopravnom odnosu kojima se obezbeđuje ostvarivanje prava poreskih obveznika, odnosno kojima se stvaraju jednaki uslovi za poštovanje poreskih propisa.

Član 117b

Poreska uprava pruža poreske usluge na jedinstvenom poreskom mestu, koje je posebno obeleženo i uspostavljeno u skladu sa unutrašnjom organizacijom Poreske uprave.

Član 117v

Na jedinstvenom mestu za pružanje poreskih usluga vrši se:

- 1) pružanje pravne pomoći poreskom obvezniku o njegovim pravima i obavezama koje propisuje zakon;
- 2) primanje zahteva za priznavanje prava ili drugo postupanje u poresko upravnoj stvari;
- 3) pružanje pravne pomoći pri popunjavanju poreskih prijava, sastavljanju zahteva i pružanje druge pravne pomoći od značaja za poštovanje poreskih propisa;
- 4) obaveštavanje podnosioca zahteva koje su radnje preduzete u poreskom postupku i donetim poresko upravnim aktima;
- 5) prijem, obrada i evidentiranje poreskih prijava.

Obrada poreske prijave i drugih izveštaja poreskog obveznika

Član 117g

U postupku prijema i obrade poreske prijave i drugih izveštaja, proverava se tačnost i potpunost poreske prijave i drugih izveštaja, koje poreski obveznik, u skladu sa zakonom, dostavlja Poreskoj upravi.

Ako poreska prijava i drugi izveštaji koji se dostavljaju uz prijavu sadrže nedostatke iz stava 1. ovog člana Poreska uprava obaveštava podnosioca prijave o tim nedostacima.

Ako podnosilac prijave ne postupi po obaveštenju iz stava 2. ovog člana, smatraće se da poreska prijava, odnosno drugi izveštaji nisu ni podneti Poreskoj upravi.

Glava druga PORESKA KONTROLA

Plan poreske kontrole

Član 118

Poreska kontrola vrši se na osnovu godišnjeg plana, koji donosi direktor Poreske uprave, a koji je zasnovan na oceni poreskog značaja i poreskog rizika poreskog obveznika, kao i na osnovu vanrednog plana.

Pri utvrđivanju plana iz stava 1. ovog člana, obavezno se ima u vidu i procena uticaja poreske kontrole na efikasnost naplate poreza u određenim delatnostima.

U slučajevima kad je došlo do poremećaja u prometu na tržištu ili postoji indicija da je povećan obim nelegalne trgovine, poreska kontrola vrši se na osnovu vanrednog plana kontrole koji donosi ministar.

Čl. 119-122

(Brisano)

Pojam poreske kontrole

Član 123

Poreska kontrola je postupak provere i utvrđivanja zakonitosti i pravilnosti ispunjavanja poreske obaveze, kao i postupak provere tačnosti, potpunosti i usklađenosti sa zakonom, odnosno drugim propisima, podataka iskazanih u poreskoj prijavi, poreskom bilansu, računovodstvenim izveštajima i drugim evidencijama poreskog obveznika koji vrši Poreska uprava, u skladu sa ovim zakonom.

Ako se u poreskoj kontroli utvrde nepravilnosti ili propusti u izvršavanju obaveza iz poreskopravnog odnosa, poreskom obvezniku se nalaže da ih otkloni.

Poreski inspektor je službeno lice koje je ovlašćeno da vrši poresku kontrolu na osnovu naloga za poresku kontrolu, odnosno poziva za poresku kontrolu.

Otpočinjanje poreske kontrole

Član 124

Nalog za poresku kontrolu, odnosno poziv za poresku kontrolu iz člana 123. stav 3. ovog zakona, Poreska uprava dostavlja poreskom obvezniku, na način iz člana 36. ovog zakona, neposredno pre početka kontrole.

U slučaju iz člana 118. stav 3. ovog zakona, kontrole evidentiranja prometa preko fiskalnih kasa, elektronskih fiskalnih uređaja, kontrole u vezi radnog angažovanja lica, kontrole otpremanja i dopremanja proizvoda u akcizna skladišta, postupak poreske kontrole vrši se bez dostavljanja naloga, odnosno poziva za poresku kontrolu poreskom obvezniku.

Poreski inspektor je dužan da pokaže službenu legitimaciju poreskom obvezniku ukoliko poresku kontrolu vrši na osnovu naloga za poresku kontrolu.

Poreska uprava može da odloži početak sprovođenja poreske kontrole ako poreski obveznik podnese usmeni prigovor odmah po prijemu naloga, odnosno poziva za poresku kontrolu iz stava 1. ovog člana, navodeći razloge za odlaganje kontrole, s tim što je u roku od 24 časa od prijema naloga, odnosno poziva za poresku kontrolu dužan da dostavi prigovor u pismenom obliku Poreskoj upravi.

Ako poreski inspektor oceni da je usmeni prigovor izjavljen da bi se ometala poreska kontrola, otpočne postupak kontrole i navesti u zapisniku razloge na osnovu kojih je doneo takvu odluku.

Po prigovoru iz stava 4. ovog člana, Poreska uprava donosi zaključak protiv kojeg nije dopušten pravni lek.

Mesto poreske kontrole

Član 125

Poreska kontrola vrši se u poslovnim prostorijama poreskog obveznika, u službenim prostorijama Poreske uprave ili na drugom mestu, u zavisnosti od predmeta kontrole.

Poreski obveznik dužan je da, ako se poreska kontrola vrši u njegovim poslovnim prostorijama, obezbedi odgovarajuće mesto za rad poreskog inspektora.

Ako ne postoji odgovarajući prostor za vršenje poreske kontrole, uz pristanak poreskog obveznika, kontrola se može obaviti u njegovim stambenim prostorijama, odnosno na drugom mestu koje odredi Poreska uprava, u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Ako se poreska kontrola ne obavlja u poslovnim prostorijama poreskog obveznika, poreski inspektor je dužan da pregleda prostorije i o tome sačini belešku, koja se unosi u zapisnik iz člana 128. ovog zakona.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, po odobrenju suda poreski inspektor ima pravo da uđe i u stan poreskog obveznika, radi vršenja kontrole.

Poreskom obvezniku ili njegovom punomoćniku, odnosno zastupniku mora se pružiti mogućnost da prisustvuju pregledu zemljišta, prostorija, odnosno stana iz stava 5. ovog člana.

Ako lica iz stava 6. ovog člana ne koriste mogućnost da prisustvuju pregledu zemljišta, prostorija, odnosno stana, a poreski inspektor oceni da se na taj način onemogućava ili odlaže sprovođenje poreske kontrole, obaviće kontrolu iz stava 5. ovog člana i bez njihovog prisustva, uz prisustvo dva punoletna svedoka.

Činjenice iz stava 7. ovog člana poreski inspektor unosi u zapisnik.

Vreme poreske kontrole

Član 126

Poreska kontrola obavlja se u toku radnog vremena poreskog obveznika, a izuzetno i po isteku radnog vremena, ako to nalaže svrha kontrole ili ako poreski obveznik na to pristane.

Poreski inspektor može privremeno zapečatiti poslovni ili skladišni prostor poreskog obveznika po isteku radnog vremena poreskog obveznika.

Mera iz stava 2. ovog člana ostaje najduže do početka radnog vremena poreskog obveznika prvog narednog radnog dana.

O meri iz stava 2. ovog člana donosi se zaključak, protiv kojeg pravni lek nije dopušten.

Obaveza učestvovanja poreskog obveznika u postupku poreske kontrole

Član 127

Poreski obveznik je dužan da učestvuje u utvrđivanju činjeničnog stanja i daje obaveštenja i izjave na zahtev poreskog inspektora.

Poreski obveznik je dužan da poreskom inspektoru omogući uvid u stanje sirovina, reproduccionog materijala, poluproizvoda, gotovih proizvoda i robe (u daljem tekstu: roba) i opreme, kao i da omogući uvid u poslovne knjige, evidencije i drugu dokumentaciju ili isprave.

Ako nije u mogućnosti da prisustvuje poreskoj kontroli, poreski obveznik će odrediti lice koje, u njegovo ime, izvršava obaveze iz st. 1. i 2. ovog člana.

Neizvršavanje obaveza iz st. 1-3. ovog člana poreskog obveznika ne odlaže vršenje poreske kontrole.

Poreski inspektor može zahtevati podatke, odnosno uvid u dokumentaciju i od zaposlenih kod poreskog obveznika ili drugih lica.

Poreski inspektor zahtev iz stava 5. ovog člana saopštava usmeno.

Lica iz stava 5. ovog člana dužna su da podatke kojima raspolažu, odnosno dokumentaciju učine dostupnim poreskom inspektoru.

Zapisnik

Član 128

Poreski inspektor sastavlja zapisnik o poreskoj kontroli.

Svaka stranica zapisnika mora biti označena rednim brojem i potpisana.

Zapisnik o poreskoj kontroli dostavlja se poreskom obvezniku.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, zapisnik o poreskoj kontroli evidentiranja prometa preko fiskalne kase, elektronskog fiskalnog uređaja i drugih kontrola koje se vrše u skladu sa odredbom člana 118. stav 3. i člana 124. stav 2. ovog zakona, dostavlja se bez odlaganja po okončanju kontrole.

Na zapisnik o poreskoj kontroli poreski obveznik ima pravo da podnese primedbe u roku od osam dana od dana prijema zapisnika, osim na doneto usmeno rešenje iz člana 133. stav 2. ovog zakona.

Na zapisnik o poreskoj kontroli iz stava 4. ovog člana poreski obveznik ima pravo da podnese primedbe u roku od dva dana od dana prijema zapisnika, osim na doneto usmeno rešenje iz člana 133. stav 2. ovog zakona, za poreskog obveznika koji delatnost obavlja na prostoru održavanja manifestacija.

Ako su primedbe podnete na stranom jeziku u roku iz st. 5. i 6. ovog člana, smatraće se da su blagovremeno podnete ako se u roku od naredna dva dana dostavi prevod primedbi na srpski jezik overen od strane ovlašćenog lica.

Ako su u primedbama izneti novi dokazi i činjenice, zbog kojih bi trebalo promeniti činjenično stanje utvrđeno u zapisniku ili izmeniti ranije pravne ocene, poreski inspektor će o takvim dokazima i činjenicama ili o novim pravnim ocenama sastaviti dopunski zapisnik u roku do 30 dana od dana prijema primedaba iz st. 5-7. ovog člana.

Na dopunski zapisnik iz stava 8. ovog člana ne može se izjaviti prigovor.

Izuzetno, ako je poreski inspektor posle dostavljanja zapisnika poreskom obvezniku, odnosno dopunskog zapisnika, došao do novih saznanja ili činjenica koje utiču na utvrđeno činjenično stanje, sastavlja dodatak zapisnika koji se dostavlja poreskom obvezniku.

Na dodatak zapisnika poreski obveznik ima pravo da podnese primedbe u roku od osam dana od dana prijema dodatka zapisnika.

Poresko rešenje koje se donosi u poreskoj kontroli

Član 129

Ako se u postupku poreske kontrole utvrdi da poreski obveznik nije primenio, ili nije pravilno primenio propise prilikom utvrđivanja poreza, na osnovu zapisnika o izvršenoj poreskoj kontroli, dopunskog zapisnika, odnosno dodatka zapisnika o poreskoj kontroli donosi se rešenje iz člana 54. stav 2. tačka 2) podtačka (1) ovog zakona.

Poreska uprava donosi rešenje iz stava 1. ovog člana u roku od 60 dana od dana dostavljanja zapisnika, dopunskog zapisnika, odnosno dodatka zapisnika o poreskoj kontroli. Rešenjem iz stava 1. ovog člana, nalaže se poreskom obvezniku da u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja plati utvrđenu poresku obavezu na propisane uplatne račune javnih prihoda, odnosno da otkloni druge utvrđene nepravilnosti.

U rešenju iz stava 1. ovog člana Poreska uprava nalaže poreskom obvezniku i da podnese poresku prijavu u kojoj otklanja utvrđene nepravilnosti ako je poreska prijava osnov za evidentiranje iznosa utvrđenog poreza iz člana 62. stav 2. tačka 1) ovog zakona.

Ako poreski obveznik ne podnese poresku prijavu po nalogu iz rešenja iz stava 3. ovog člana, Poreska uprava podnosi poresku prijavu umesto poreskog obveznika.

U slučaju poreskih kontrola u pogledu ispunjenosti uslova za korišćenje poreskih olakšica u kojima je utvrđeno da poslodavac ne ispunjava uslove za korišćenje istih, Poreska uprava rešenjem nalaže poslodavcu da uplati porez, kao i doprinose za obavezno socijalno osiguranje koji su prvobitno plaćeni iz budžeta Republike, bez nalaganja podnošenja izmenjene poreske prijave u kojoj se otklanjaju utvrđene nepravilnosti.

Utvrđivanje poreske obaveze licu koje obavlja neregistrovanu, odnosno neprijavljenu delatnost

Član 129a

Izuzetno od člana 118, člana 124. st. 1, 2, 4. i 6. i člana 126. ovog zakona, poreska kontrola kod lica koje obavlja neregistrovanu, odnosno neprijavljenu delatnost vrši se bez plana kontrole i naloga za kontrolu, odnosno poziva.

Ako se u postupku poreske kontrole utvrdi da lice obavlja neregistrovanu, odnosno neprijavljenu delatnost, poreska obaveza tom licu utvrđuje se rešenjem, primenom metode procene poreske osnovice parifikacijom.

Poreska obaveza po osnovu prihoda ostvarenih obavljanjem delatnosti iz stava 2. ovog člana utvrđuje se primenom poreske stope po kojoj se utvrđuje i plaća porez na dohodak građana na druge prihode, bez priznavanja normiranih troškova.

Rešenje o utvrđivanju poreza iz stava 2. ovog člana dostavlja se licu koje obavlja neregistrovanu, odnosno neprijavljenu delatnost, sa nalogom da u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja plati utvrđenu poresku obavezu na propisane uplatne račune javnih prihoda, a u dodatnom roku od 30 dana, kod nadležnih organa izvrši registraciju, odnosno prijavu te delatnosti i otkloni druge utvrđene povrede zakona.

Član 129b

Ako se u postupku poreske kontrole utvrdi da lice, koje je obavljajući neregistrovanu, odnosno neprijavljenu delatnost, stavlja robu u promet, poreski inspektor rešenjem oduzima robu koju je zatekao u kontroli, sa kojom se postupa na način uređen članom 134. ovog zakona.

Poreski inspektor može rešenjem privremeno oduzeti opremu kojom obveznik obavlja neregistrovanu, odnosno neprijavljenu delatnost, a koju zatekne u postupku kontrole.

Privremeno oduzeta oprema iz stava 2. ovog člana, može se ostaviti na čuvanje licu od koga je privremeno oduzeta do isteka roka iz člana 129a stav 4. ovog zakona, ukoliko se proceni da bi troškovi oduzimanja i čuvanja bili nesrazmerno veliki u odnosu na poresku obavezu.

Član 129v

Ako lice koje obavlja neregistrovanu, odnosno neprijavljenu delatnost, u roku propisanom članom 129a stav 4. ovog zakona, izvrši registraciju, odnosno prijavu delatnosti, plati utvrđenu poresku obavezu i otkloni druge utvrđene nepravilnosti, oduzeta oprema mu se vraća.

Ako lice koje obavlja neregistrovanu, odnosno neprijavljenu delatnost, ne postupi po nalogu iz rešenja Poreske uprave iz člana 129a stav 2. ovog zakona, sa oduzetom opremom se postupa na način uređen članom 134. ovog zakona.

Ako se licu, kome je u prethodnom periodu rešenjem utvrđena nepravilnost iz člana 129a ovog zakona i koji je u roku postupio po nalogu iz tog rešenja, u postupku naknadne poreske kontrole utvrdi da obavlja neregistrovanu, odnosno neprijavljenu delatnost, kao i da stavlja robu u promet, poreski inspektor rešenjem trajno oduzima robu i opremu koju je zatekao u postupku poreske kontrole.

Čl. 129g-129l

(Brisano)

Čl. 129lj-129r

(Brisano)

Glava četvrta

MERE ZA OTKLANJANJE UTVRĐENIH POVREDA ZAKONA I NEPRAVILNOSTI U PRIMENI PROPISA

Mere u toku poreske kontrole

Član 130

U toku poreske kontrole poreski inspektor oduzeće robu u slučajevima:

- 1) kada postoji sumnja da su roba ili sirovine, odnosno reprodukcioni materijal, upotrebljeni, nabavljeni bez obračunatog poreza ili na neki drugi, suprotan propisima, način, a poreski obveznik nema dokaza da ih je nabavio u skladu sa propisima i uz plaćanje poreza, ako je ono propisano;
- 2) kada robu stavlja u promet lice koje nije registrovano, odnosno ovlašćeno za obavljanje te delatnosti;
- 3) kada se vrši proizvodnja robe radi stavljanja u promet, odnosno kada se vrši promet robe, a roba nije propisno evidentirana u poslovnim knjigama i drugim propisanim evidencijama;
- 4) kada se vrši transport robe bez propisane dokumentacije (otpremnicu, tovarni list, račun i sl.);
- 5) kada se roba prodaje van registrovanih poslovnih prostorija ili drugog mesta određenog za prodaju od strane nadležnog organa;
- 6) kada se dobra skladište, odnosno smeštaju u prostorima i prostorijama o kojima Poreska uprava nije obavestena.

U slučaju iz stava 1. ovog člana poreski inspektor oduzme i prevozno ili drugo sredstvo kojim se roba transportuje, odnosno stavlja u promet, ako je vrednost robe veća od jedne trećine vrednosti tog sredstva.

Prevozno ili drugo sredstvo oduzme se i kada vrednost robe nije veća od jedne trećine vrednosti tog sredstva, ako je ono, posle fabričke izrade, dodatno opremljeno posebnim prostorom za skrivanje ili tajno transportovanje robe.

U toku poreske kontrole poreski inspektor može, uz potvrdu, privremeno oduzeti poslovne knjige, evidencije, drugu dokumentaciju ili isprave, do okončanja postupka poreske kontrole.

Ako poreski obveznik poslovne knjige i evidencije iz člana 37. ovog zakona vodi na sredstvima za automatsku obradu podataka, poreski inspektor može, uz potvrdu, privremeno oduzeti i sredstva za automatsku obradu podataka, do okončanja postupka poreske kontrole.

Mere privremene zabrane obavljanja delatnosti u toku poreske kontrole

Član 131

U toku poreske kontrole poreski inspektor izriče poreskom obvezniku zabranu vršenja delatnosti ako utvrdi da se:

- 1) delatnost obavlja tako da robu i usluge ne prati verodostojna dokumentacija od značaja za utvrđivanje poreza (otpremnicu, fakturu, izjavu kupca i dr.);
 - 2) izbegava utvrđivanje i plaćanje poreza tako što se ne uplaćuje dnevni pazar, u skladu sa propisima;
 - 3) izbegava utvrđivanje i plaćanje poreza radnim angažovanjem lica koja nemaju zaključen ugovor o radu ili drugi akt o radnom angažovanju donet u skladu sa propisima o radnim odnosima, kao i ako ta lica nisu, u skladu sa propisima, prijavljena nadležnoj organizaciji obaveznog socijalnog osiguranja;
 - 4) promet od prodaje roba ili pružanja usluga ne registruje preko fiskalne kase, elektronskog fiskalnog uređaja ili na drugi propisani način.
- 5) *(brisana)*

Zabrana vršenja delatnosti poreskom obvezniku kome su u toku poreske kontrole utvrđene nepravilnosti iz stava 1. ovog člana, izriče se:

- 1) u trajanju od 15 dana ukoliko se u postupku kontrole kod poreskog obveznika utvrdi nepravilnost prvi put;
- 2) u trajanju od 90 dana ukoliko se u postupku kontrole kod poreskog obveznika utvrdi nepravilnost drugi put;
- 3) u trajanju od jedne godine ukoliko se u postupku kontrole kod poreskog obveznika utvrdi ova nepravilnost treći put.

Zabrana vršenja delatnosti iz stava 2. ovog člana, izriče se za nepravilnosti utvrđene u periodu od 24 meseca od prve utvrđene nepravilnosti u postupku poreske kontrole.

Zabrana vršenja delatnosti poreskom obvezniku izriče se za poslovne prostorije poreskog obveznika u kojima su u toku poreske kontrole utvrđene nepravilnosti iz stava 1. tač. 1)-4) ovog člana.

Ako poreski obveznik vrši prodaju akciznih proizvoda koji nisu obeleženi na propisani način, izriče mu se zaštitna mera - zabrane obavljanja delatnosti za pravno lice, odnosno preduzetnika u trajanju od tri meseca do jedne godine.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, zabrana vršenja delatnosti poreskom obvezniku koji delatnost obavlja na prostoru održavanja manifestacija (vašara, festivala, izložbi i drugih manifestacija u sklopu kulturnih, muzičkih, sportskih i drugih društvenih aktivnosti) izriče se za period trajanja te manifestacije.

Mere posle obavljene poreske kontrole

Član 132

Ako se u postupku poreske kontrole konstatuje povreda propisa, odnosno nepravilnost u njihovoj primeni, na osnovu zapisnika, odnosno dopunskog zapisnika, kao i dodatka zapisnika iz člana 128. ovog zakona, Poreska uprava donosi rešenje iz člana 129. ovog zakona.

Rešenjem iz stava 1. ovog člana nalaže se poreskom obvezniku da u roku određenom rešenjem otkloni utvrđene povrede zakona, odnosno nepravilnosti u primeni propisa.

Ako poreski obveznik ne postupi po rešenju iz stava 1. ovog člana u ostavljenom roku, Poreske uprave preduzima mere:

- 1) zabrane raspolaganja sredstvima na računu, osim u svrhu izmirenja obaveza po osnovu poreza;
 - 2) privremene zabrane obavljanja delatnosti;
 - 3) privremene zabrane obavljanja pojedinih poslova;
- 4) *(brisana)*;
- 5) privremene zabrane otuđenja stvari u slučaju osnovane sumnje da će poreski obveznik osujetiti, odnosno onemogućiti izmirivanje poreske obaveze.

Mere iz stava 3. ovog člana može naložiti i poreski inspektor u slučaju iz člana 130. stav 1. ovog zakona, u toku poreske kontrole.

Dejstvo mera iz stava 3. ovog člana traje dok poreski obveznik ne otkloni utvrđene povrede zakona, odnosno nepravilnosti u primeni propisa.

Rešenje o merama

Član 133

Mere iz čl. 130. i 131. i člana 132. stav 4. ovog zakona poreski inspektor naređuje rešenjem.

Poreski inspektor može mere iz čl. 130. i 131. ovog zakona narediti usmenim rešenjem, kada oceni da je ugrožena naplata poreza.

Konstatcija o donetom usmenom rešenju unosi se u zapisnik o poreskoj kontroli.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, poreski inspektor je dužan da u roku od tri dana od dana izdavanja usmenog rešenja, donese rešenje u pismenom obliku i dostavi ga poreskom obvezniku.

Mere iz člana 132. stav 3. ovog zakona donosi rešenjem Poreska uprava.

Postupak sa stvarima oduzetim u postupku kontrole

Član 134

Kad poreski inspektor naredi meru oduzimanja stvari iz člana 130. ovog zakona, dužan je da oduzete stvari po vrsti i količini uskladišti na mestu određenom aktom ministra.

Vrednost stvari iz stava 1. ovog člana utvrđuje komisija u visini cene po kojoj se ta stvar može nabaviti na tržištu u momentu oduzimanja, u roku od pet dana od dana oduzimanja.

Ako je oduzeta stvar podložna kvarenju ili ako njeno čuvanje iziskuje velike troškove, Poreska uprava postupa na način iz člana 104. stav 4. ovog zakona.

Po konačnosti rešenja iz člana 133. stav 1. ovog zakona, odnosno po okončanju postupka pokrenutog na osnovu krivične prijave iz člana 137. stav 1. ovog zakona, oduzete stvari, osim stvari iz stava 3. ovog člana, prodaju se putem javne prodaje, odnosno preko trgovačke mreže, a oduzeti akcizni proizvodi, izuzev derivata nafte, papirne tube za cigarete, filteri za cigarete, papir za cigarete, mašnice za punjenje papirnih tuba za cigarete, kao i druge mašnice za uvijanje rezanog duvana komisijski se uništavaju.

Pre javne prodaje iz stava 4. ovog člana, Poreska uprava ponovo vrši utvrđivanje vrednosti oduzetih stvari u slučaju kada je proteklo više od godinu dana od dana oduzimanja stvari.

Javna prodaja oduzetih stvari iz stava 4. ovog člana vrši se u skladu sa odredbama ovog zakona koje uređuju javnu prodaju pokretnih stvari u postupku prinudne naplate.

Vlada uređuje postupak sa oduzetim stvarima iz ovog člana za slučaj kad se oduzete stvari ne prodaju na ponovljenim usmenim javnim nadmetanjima, pod uslovom iz stava 4. ovog člana, u roku od tri meseca od pravosnažnosti rešenja iz člana 133. stav 1. ovog zakona, odnosno po okončanju postupka pokrenutog na osnovu krivične prijave iz člana 137. stav 1. ovog zakona.

Kupac oduzetih stvari ne može biti poreski obveznik od kojeg su stvari oduzete, lice zaposleno u Poreskoj upravi i sa njima povezana lica.

Sredstva ostvarena prodajom stvari, po odbitku troškova, uplaćuju se u budžet Republike.

Izuzetno, Vlada može stvari iz stava 1. ovog člana, osim stvari koje se komisijski uništavaju u smislu stava 4. ovog člana, ustupiti bez naknade državnim organima, humanitarnim organizacijama i drugim korisnicima humanitarne pomoći, ustanovama kulture, kao i u druge opravdane svrhe.

Oduzete stvari iz stava 1. ovog člana koje se ne mogu prodati, odnosno upotrebiti zbog zdravstvenih, veterinarskih, fitosanitarnih, sigurnosnih i drugih propisanih razloga ili usled većeg oštećenja, uništavaju se u skladu sa propisima.

Troškove prevoza i uništavanja snosi poreski obveznik od koga su oduzete stvari, a ako je on nepoznat ili nedostupan, troškove prevoza i uništavanja snosi Poreska uprava.

Akt za izvršavanje ovog člana doneće ministar.

Označavanje nepokretnosti u toku prinudne naplate i kada je izrečena mera zabrane vršenja delatnosti

Član 134a

Nepokretnosti obveznika koje su predmet prinudne naplate, odnosno objekti u kojima je zabranjeno obavljanje delatnosti u skladu sa članom 131. ovog zakona vidno se označavaju oznakom Poreske uprave.

Način označavanja, sadržinu i izgled oznake iz stava 1. ovog člana, bliže uređuje ministar.

Glava peta OTKRIVANJE PORESKIH KRIVIČNIH DELA

Poreska policija

Član 135

Otkrivanje poreskih krivičnih dela i njihovih izvršilaca obavlja Poreska policija.

Poreska krivična dela su krivična dela utvrđena ovim i drugim zakonom, koja kao moguću posledicu imaju potpuno ili delimično izbegavanje plaćanja poreza, sačinjavanje ili podnošenje falsifikovanog dokumenta od značaja za oporezivanje, ugrožavanje naplate poreza i poreske kontrole, nedozvoljen promet akciznih proizvoda i druge nezakonite radnje koje su u vezi sa izbegavanjem i pomaganjem u izbegavanju plaćanja poreza.

Radi otkrivanja poreskih krivičnih dela i njihovih izvršilaca Poreska policija u predistražnom postupku postupa kao organ unutrašnjih poslova i ovlašćena je da, u skladu sa zakonom, preduzima sve potražene radnje, izuzev ograničenja kretanja.

Poreska policija, u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje krivični postupak, može pozivati i saslušavati osumnjičenog uključujući i njegovo prinudno dovođenje, pre pokretanja krivičnog postupka izvršiti pretresanje stana, poslovnih ili drugih prostorija, prevoznih sredstava i lica kada postoje osnovi sumnje da je izvršeno poresko krivično delo i izvršiti privremeno oduzimanje predmeta koji mogu poslužiti kao dokaz u krivičnom postupku za poreska krivična dela. Pretresanje stana i drugih prostorija može se vršiti samo na osnovu naredbe suda i uz prisustvo dva svedoka.

Ovlašćenja iz st. 3. i 4. ovog člana Poreska policija preduzima samostalno ili u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova. Sa Ministarstvom unutrašnjih poslova poreska policija ostvaruje i druge oblike saradnje.

Oblik i način ostvarivanja saradnje iz stava 5. ovog člana sporazumno će svojim aktom bliže urediti ministar nadležan za poslove finansija i ministar nadležan za unutrašnje poslove.

Dostavljanje izveštaja Poreskoj policiji

Član 136

Ako poreski inspektor u postupku poreske kontrole dođe do saznanja da činjenice i okolnosti ukazuju na postojanje osnova sumnje da je izvršeno poresko krivično delo, dužan je da o tome sastavi izveštaj i da ga, zajedno sa pribavljenim dokazima, odmah dostavi nadležnom rukovodiocu Poreske uprave.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, Poreska uprava ne podnosi zahtev za pokretanje prekršajnog postupka, niti izdaje prekršajni nalog, osim u slučaju propisanom u članu 137. stav 3. ovog zakona.

Nadležni rukovodilac Poreske uprave iz stava 1. ovog člana dužan je da u roku od 24 sata od prijema izveštaja iz stava 1. ovog člana taj izveštaj sa dokazima prosledi rukovodiocu Poreske policije.

Ako poreski inspektor u postupku poreske kontrole utvrdi da činjenice i okolnosti ukazuju na postojanje osnova sumnje da je izvršeno krivično delo iz drugih oblasti, ili prekršaj za koji Poreska uprava nije nadležna, Poreska uprava podnosi krivičnu, odnosno prekršajnu prijavu nadležnom državnom organu.

Podnošenje krivične prijave

Član 137

Na osnovu prikupljenih obaveštenja u skladu sa ovlašćenjima iz člana 135. st. 3. i 4. ovog zakona, uključujući i činjenice i dokaze iz izveštaja poreskog inspektora iz člana 136. stav 1. ovog zakona, Poreska policija sastavlja krivičnu prijavu, u kojoj navodi dokaze za koje je saznala prilikom prikupljanja obaveštenja i podnosi je javnom tužiocu.

Ako je Poreska policija sastavila i podnela krivičnu prijavu na osnovu izveštaja poreskog inspektora iz člana 136. stav 1. ovog zakona, inspektor Poreske policije pismeno obaveštava rukovodioca Poreske uprave iz člana 136. stav 1. ovog zakona.

Ako Poreska policija na osnovu izveštaja poreskog inspektora iz člana 136. stav 1. ovog zakona, utvrdi da činjenice i okolnosti koje je poreski inspektor naveo u izveštaju ne ukazuju na postojanje osnova sumnje da je izvršeno poresko krivično delo, te da nema uslova za podnošenje krivične prijave, inspektor Poreske policije o tome obaveštava nadležnog rukovodioca Poreske uprave radi podnošenja zahteva za pokretanje prekršajnog postupka iz člana 165. stav 2. ovog zakona.

Uz krivičnu prijavu iz stava 1. ovog člana dostavljaju se i dokumentacija, pribavljeni izveštaji, izjave i drugi materijali koji su relevantni za uspešno vođenje postupka.

Ako Poreska policija, posle podnošenja krivične prijave, sazna za nove činjenice, dokaze ili tragove krivičnog dela, dužna je da prikupi potrebna obaveštenja i izveštaj o tome, kao dopunu krivične prijave, dostavi javnom tužiocu.

Poreska policija dužna je da u krivičnom postupku sarađuje sa sudom i tužilaštvom.

Član 138

(Brisano)

Prijava nadležnom organu

Član 139

Ako se u postupku iz člana 135. stav 3. ovog zakona utvrdi da u radnjama lica nema elemenata poreskog krivičnog dela, već one predstavljaju druga kažnjiva dela, inspektor Poreske policije će podneti odgovarajuću prijavu nadležnom organu.

Činjenice i dokaze od značaja za visinu poreske obaveze, utvrđene u postupku iz člana 135. stav 3. ovog zakona, inspektor Poreske policije dostavlja organizacionom delu Poreske uprave nadležnom za poslove kontrole.

Deo četvrti

POSTUPAK PO PRAVNOM LEKU

Dopuštenost žalbe

Član 140

Protiv poreskog upravnog akta kojim je odlučeno o pojedinačnim pravima i obavezama iz poreskopravnog odnosa može se podneti žalba.

Žalba se može podneti i kada po zahtevu poreskog obveznika za donošenje poreskog upravnog akta rešenje nije doneto u propisanom roku.

Protiv konačnog poreskog upravnog akta može se pokrenuti upravni spor, ako zakonom nije drukčije propisano.

Tužba u upravnom sporu može se podneti, kao da je žalba odbijena, a onda kada podnosilac tužbe istakne da o njegovoj žalbi odluka nije doneta u zakonskom roku.

Podneta tužba ne odlaže izvršenje poreskog upravnog akta.

Pravo na podnošenje žalbe

Član 141

Žalbu može podneti lice o čijim je pravima ili obavezama odlučeno u prvostepenom poreskom postupku i lice koje ima pravni interes.

Rok za žalbu

Član 142

Žalba se podnosi u roku od 15 dana od dana prijema poreskog upravnog akta, osim ako zakonom nije drukčije propisano.

Podnošenje žalbe

Član 143

Žalba se podnosi nadležnom drugostepenom organu (u daljem tekstu: drugostepeni organ), a predaje se neposredno ili preporučenom poštom, odnosno izjavljuje na zapisnik prvostepenom poreskom organu.

Žalba podneta u zakonskom roku nenadležnom organu smatra se kao blagovremeno podneta nadležnom organu.

U žalbi se navode poreski upravni akt protiv kojeg se podnosi žalba, žalbeni razlozi i dokazi za poništenje, izmenu ili ukidanje tog akta.

U postupku po žalbi teret dokazivanja je na žaliocu.

Podnosilac žalbe dužan je da žalbu potpiše.

Postupanje prvostepenog organa po žalbi

Član 144

Nedopuštenu, neblagovremenu ili od neovlašćenog lica izjavljenu žalbu prvostepeni poreski organ odbaciće zaključkom.

Protiv zaključka iz stava 1. ovog člana može se podneti žalba u roku od osam dana od dana prijema zaključka.

Prvostepeni poreski organ može usvojiti žalbu i poreski upravni akt izmeniti ako:

- 1) oceni da je žalba opravdana i da nije potrebno sprovoditi novo utvrđivanje činjenica;
- 2) oceni da je sprovedeni postupak bio nepotpun, a to je moglo biti od uticaja na rešavanje;
- 3) žalilac u žalbi iznosi nove činjenice i dokaze koji bi mogli biti od uticaja na drukčije rešavanje stvari;
- 4) žaliocu nije, a moralo je biti, omogućeno da učestvuje u postupku;
- 5) je žalilac propustio da učestvuje u postupku, ali je u žalbi opravdao to propuštanje.

U slučaju iz stava 3. tačka 1) ovog člana ne sprovodi se dopunski postupak, a u slučaju iz stava 3. tač. 2)-5) ovog člana dopunski postupak se sprovodi.

Protiv novog poreskog upravnog akta iz stava 3. ovog člana može se podneti žalba.

Prvostepeni organ može izmeniti novi poreski upravni akt iz stava 3. ovog člana sve dok žalbu ne dostavi na rešavanje drugostepenom organu.

U slučaju iz stava 3. ovog člana prvostepeni poreski organ odlučuje u roku od 30 dana od dana prijema žalbe.

Organ nadležan za rešavanje po žalbi

Član 145

O žalbi protiv prvostepenog poreskog upravnog akta odlučuje drugostepeni organ određen ovim zakonom.

Stranke u postupku po žalbi

Član 146

Stranke u postupku po žalbi su:

- 1) žalilac;
- 2) lice koje ima pravni interes.

Pravno dejstvo žalbe

Član 147

Žalba ne odlaže izvršenje poreskog upravnog akta.

Izuzetno, drugostepeni organ može odložiti izvršenje poreskog upravnog akta kojim je utvrđena poreska obaveza protiv kojeg je izjavljena žalba, ako poreski obveznik dokumentuje da bi plaćanjem poreza ili sporednih poreskih davanja pre konačnosti pobijanog akta pretrpeo bitnu ekonomsku štetu.

Zaključak o odlaganju izvršenja, protiv kojeg žalba nije dopuštena, donosi drugostepeni organ u roku od pet dana od dana prijema zahteva.

Po žalbi drugostepeni organ mora odlučiti u roku od 60 dana od dana predaje žalbe.

Ako se postupak po žalbi okonča na način iz člana 152. stav 3. ovog zakona, prvostepeni poreski organ je dužan da postupi po nalogu drugostepenog organa u roku od 40 dana od dana prijema drugostepenog rešenja.

Ako je na osnovu poreskog rešenja protiv kojeg je izjavljena žalba pokrenut postupak prinudne naplate, a postupak po žalbi se ne okonča u roku iz st. 4. i 5. ovog člana, prinudna naplata se prekida zaključkom dok se poreskom obvezniku ne dostavi rešenje po žalbi, odnosno dok prvostepeni poreski organ ne postupi po nalogu drugostepenog organa.

Odustanak od žalbe

Član 148

Podnosilac žalbe može odustati od žalbe do donošenja rešenja po žalbi.

Ako poreski obveznik odustane od žalbe, postupak po žalbi obustavlja se zaključkom.

Odustankom od žalbe poreski obveznik ne gubi pravo na novu žalbu ako rok za žalbu nije istekao.

Privremeni prekid postupka

Član 149

Ako odluka po žalbi zavisi od prethodnog pitanja koje je predmet sudskog spora ili je u nadležnosti drugog upravnog organa, drugostepeni organ zaključkom privremeno prekida postupak po žalbi do rešavanja prethodnog pitanja.

Rešavanje drugostepenog organa po žalbi

Član 150

Ako je žalba nedopuštena, neblagovremena ili izjavljena od neovlašćenog lica, a prvostepeni poreski organ je propustio da je zbog toga odbaci, odbaciće je drugostepeni organ.

Ako žalbu ne odbaci, drugostepeni organ uzima predmet u rešavanje.

Drugostepeni organ može da:

- 1) odbije žalbu;
- 2) poništi poreski upravni akt u celosti ili delimično;
- 3) izmeni poreski upravni akt.

Odbijanje žalbe

Član 151

Drugostepeni organ će odbiti žalbu kada utvrdi da je prvostepeni postupak pravilno sproveden i da je poreski upravni akt pravilno i na zakonu zasnovan, a žalba neosnovana.

Drugostepeni organ odbiće žalbu i kada nađe da je u prvostepenom postupku bilo nedostataka, ali da su oni takvi da nisu mogli uticati na rešenje poreske upravne stvari.

Ako drugostepeni organ nađe da je prvostepeni poreski upravni akt zasnovan na zakonu, ali zbog drugih razloga, a ne zbog onih navedenih u aktu, on će u svom rešenju navesti te razloge, a žalbu odbiti.

Poništavanje poreskog upravnog akta

Član 152

Ako drugostepeni organ utvrdi da su u prvostepenom poreskom postupku činjenice nepotpuno ili pogrešno utvrđene, da se u postupku nije vodilo računa o pravilima postupka koja bi bila od uticaja na rešavanje poreske upravne stvari, ili da je dispozitiv pobijanog poreskog upravnog akta nejasan ili je u protivrečnosti s obrazloženjem, on će dopuniti postupak i otkloniti izložene nedostatke, sam ili preko prvostepenog poreskog organa ili zamoljenog organa.

Ako drugostepeni organ nađe da se na osnovu činjenica utvrđenih u dopunskom postupku poreska upravna stvar mora rešiti drukčije nego što je rešena u prvostepenom poreskom upravnom aktu, on će rešenjem poništiti prvostepeni poreski upravni akt i sam rešiti poresku upravnu stvar.

Ako drugostepeni organ nađe da će nedostatke prvostepenog poreskog postupka brže i ekonomičnije otkloniti prvostepeni poreski organ, on će svojim rešenjem poništiti prvostepeni poreski upravni akt i vratiti predmet prvostepenom poreskom organu na ponovni postupak. U tom slučaju drugostepeni organ dužan je da svojim rešenjem ukaže prvostepenom poreskom organu u kojem pogledu treba da dopuni postupak, a prvostepeni organ dužan je da u svemu postupi po drugostepenom rešenju i da bez odlaganja, a najkasnije u roku od 40 dana od dana prijema drugostepenog rešenja, donese novo rešenje.

Protiv novog rešenja iz stava 3. ovog člana dopuštena je žalba.

Ako drugostepeni organ utvrdi da su u prvostepenom poreskom upravnom aktu pogrešno ocenjeni dokazi, da je iz utvrđenih činjenica izveden pogrešan zaključak u pogledu činjeničnog stanja, da je pogrešno primenjen pravni propis na osnovu kojeg se rešava stvar, ili ako nađe da je na osnovu slobodne ocene trebalo doneti drukčije rešenje, on će svojim rešenjem poništiti prvostepeni poreski upravni akt i sam rešiti stvar.

Ako drugostepeni organ utvrdi da je poreski upravni akt pravilan u pogledu utvrđenih činjenica i u pogledu primene zakona, ali da se cilj zbog kojeg je akt donet može postići i drugim sredstvima povoljnijim za poreskog obveznika, on će izmeniti prvostepeni poreski upravni akt u tom smislu.

Oglašavanje poreskog upravnog akta ništavim

Član 153

Ako drugostepeni organ utvrdi da je u prvostepenom postupku učinjena nepravilnost koja čini poreski upravni akt ništavim, oglašiće takav akt ništavim, kao i onaj deo postupka koji je sproveden posle te nepravilnosti.

Ako drugostepeni organ utvrdi da je prvostepeni poreski upravni akt doneo nenadležni organ, on će taj akt po službenoj dužnosti poništiti i dostaviti predmet nadležnom organu na rešavanje.

Poništavanje i izmena poreskog rešenja u vezi s upravnim sporom

Član 154

Poreski organ protiv čijeg je rešenja blagovremeno pokrenut upravni spor može, do okončanja spora, da poništi ili izmeni svoje rešenje iz onih razloga iz kojih bi sud mogao da poništi to rešenje.

Poništavanje ili izmena rešenja iz stava 1. ovog člana može se izvršiti samo ako se na taj način otklanja nepravilnost ili nezakonitost u postupku donošenja rešenja i ako se time poreski obveznik ne dovodi u nepovoljniji položaj.

Poresko rešenje iz stava 1. ovog člana dostavlja se poreskom obvezniku i nadležnom sudu.

Deo peti

PRAVNA POMOĆ U PORESKIM STVARIMA

Opšte odredbe

Član 155

Pravna pomoć, u smislu ovog zakona, je pomoć koju državni organi i organizacije, organi teritorijalne autonomije i lokalne samouprave pružaju Poreskoj upravi dostavljanjem informacija ili primenom određenih mera potrebnih za sprovođenje poreskog postupka, a na osnovu zahteva Poreske uprave.

Uslovi pružanja pravne pomoći

Član 156

Poreska uprava može zahtevati pravnu pomoć u poreskom postupku ako:

- 1) ne može sama da obavi službenu radnju;
- 2) ne raspolaže odgovarajućim uređajima ili sredstvima, neophodnim za obavljanje službene radnje;
- 3) bi službenu radnju mogla da obavi samo uz značajno veći trošak nego zamoljeni organ, odnosno organizacija.

Ako zamoljeni organ, odnosno organizacija odbije da pruži traženu pravnu pomoć ili ne odgovori na zahtev Poreske uprave u ostavljenom roku, Poreska uprava obaveštava ministra.

Međunarodna pravna pomoć**Član 157**

Međunarodnom pravnom pomoći, u smislu ovog zakona, smatra se pravo Poreske uprave da se u toku poreskog postupka obrati za pružanje pravne pomoći inostranom poreskom organu, kao i obaveza Poreske uprave da takvu pomoć pruži inostranom poreskom organu.

Pružanje međunarodne pravne pomoći zasniva se na međunarodnim ugovorima.

Ako pružanje međunarodne pravne pomoći nije uređeno međunarodnim ugovorom, pravna pomoć će se pružiti pod uslovima:

- 1) ako postoji reciprocitet;
- 2) ako se država koja prima pravnu pomoć obaveže da primljene informacije i dokumentaciju koristi samo u svrhu poreskog, prekršajnog ili krivičnog postupka, kao i da će biti dostupne samo licima, organima uprave, odnosno pravosudnim organima nadležnim za određeni poreski predmet ili sprovođenje prekršajnog, odnosno krivičnog postupka u vezi sa tim predmetom;
- 3) ako država kojoj se pruža pravna pomoć izrazi spremnost da kod poreza na dohodak, dobit i imovinu sporazumno izbegne moguće dvostruko oporezivanje odgovarajućim razgraničenjem poreske jurisdikcije;
- 4) ako zadovoljenje zamolnice ne ugrožava javni poredak ili druge bitne interese Republike;
- 5) ako ne postoji opasnost da bi pružanje pravne pomoći dovelo do odavanja tajnog podatka ili poslovne tajne ili da bi se rezidentnom poreskom obvezniku mogla naneti šteta većih razmera.

Obaveze državnih organa i organizacija i organa teritorijalne autonomije i lokalne samouprave**Član 158**

Državni organi i organizacije, organi teritorijalne autonomije i lokalne samouprave dužni su da Poreskoj upravi po službenoj dužnosti dostave činjenice koje su saznali vršeći poslove iz svoje nadležnosti, a koje su od značaja za utvrđivanje poreske obaveze.

Lica iz stava 1. ovog člana dužna su da na zahtev Poreske uprave dostave podatke kojima raspolažu vršeći poslove iz svoje nadležnosti, a koji su od značaja za utvrđivanje poreske obaveze.

Član 159

Jedinica lokalne samouprave vodi podatke koji su od značaja za utvrđivanje poreza na imovinu i drugih izvornih javnih prihoda iz člana 2a ovog zakona, kao i podatke o naplati tih izvornih javnih prihoda u jedinstvenom poreskom informacionom sistemu jedinica lokalne samouprave (u daljem tekstu: jedinstveni informacioni sistem lokalnih poreskih administracija).

Posebna organizacija nadležna za razvoj i primenu standarda i mera u uvođenju informaciono-komunikacionih tehnologija u organima državne uprave i službama Vlade uspostavlja i vodi jedinstveni informacioni sistem lokalnih poreskih administracija i obezbeđuje tehničke uslove za njegovu primenu.

U jedinstvenom informacionom sistemu lokalnih poreskih administracija vode se podaci o poreskom obvezniku, i to: naziv, odnosno lično ime, PIB, kao i podaci iz poreskih prijava i drugih akata i registara, koji su od značaja za utvrđivanje izvornih javnih prihoda jedinica lokalne samouprave, podaci o utvrđenim izvornim javnim prihodima jedinica lokalne samouprave, kao i podaci o naplati tih javnih prihoda.

Posebna organizacija nadležna za razvoj i primenu standarda i mera u uvođenju informaciono-komunikacionih tehnologija u organima državne uprave i službama Vlade, u ime i za potrebe Jedinstvenog informacionog sistema lokalnih poreskih administracija preuzima podatke iz izvornih registara, odnosno izvedenih registara i to iz: Centralnog registra stanovništva, Jedinstvenog registra poreskih obveznika, Jedinstvenog registra računa Narodne banke Srbije, Registra prebivališta, Registra privrednih društava, odnosno preduzetnika, Katastra nepokretnosti i drugih registara neophodnih za njegovo vođenje, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava.

Pravo pristupa podacima u jedinstvenom informacionom sistemu lokalnih poreskih administracija posebna organizacija iz stava 2. ovog člana odobrava organima i organizacijama kojima su ti podaci neophodni u vršenju upravnih ili drugih postupaka utvrđenih zakonom.

Jedinstveni informacioni sistem lokalnih poreskih administracija obezbeđuje i vršenje drugih postupaka u vezi sa utvrđivanjem i naplatom izvornih javnih prihoda jedinica lokalne samouprave, kao i podnošenje elektronskih poreskih prijava.

Član 159a

Status rezidenta države sa kojom je zaključen ugovor o izbegavanju dvostrukog oporezivanja nerezident dokazuje potvrdom o rezidentnosti overenom od nadležnog organa druge države ugovornice čiji je rezident i to na posebnom obrascu ili overenom prevodu potvrde na obrascu koji propisuje nadležni organ države sa kojom je zaključen ugovor o izbegavanju dvostrukog oporezivanja.

Status rezidenta Republike Srbije, rezident dokazuje potvrdom na posebnom obrascu, osim u slučajevima kada se status rezidenta dokazuje potvrdom na obrascu koji propisuje nadležni organ države sa kojom je zaključen ugovor o izbegavanju dvostrukog oporezivanja.

Postupak i način izdavanja, kao i izgled obrazaca iz st. 1. i 2. ovog člana propisuje ministar.

Potvrdi iz stava 2. ovog člana izdaje Poreska uprava.

Član 159b

Državni organi i organizacije, organi teritorijalne autonomije i lokalne samouprave, javna preduzeća i pravna i fizička lica kojima su poverena javna ovlašćenja dužni su da na zahtev organa jedinice lokalne samouprave, u roku od 30 dana od dana prijema zahteva, dostave podatke kojima raspolažu vršeći poslove iz svoje nadležnosti, a koji su od značaja za utvrđivanje, kontrolu i naplatu izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave na koje se primenjuje ovaj zakon.

Jedinica lokalne samouprave ne plaća naknadu troškova, odnosno taksu, za podatke koje pribavlja od organa i organizacija iz stava 1. ovog člana, za potrebe utvrđivanja njenih izvornih prihoda na koje se primenjuje ovaj zakon.

Deo šesti NADLEŽNOST I ORGANIZACIJA PORESKE UPRAVE

Nadležnost Poreske uprave

Član 160

Poreska uprava:

1) vrši registraciju poreskih obveznika dodeljivanjem PIB i vodi jedinstven registar poreskih obveznika;

1a) *(brisana)*

2) vrši utvrđivanje poreza u skladu sa zakonom;

3) vrši poresku kontrolu u skladu sa zakonom;

3a) vrši analizu poreskih rizika i procenu poreskog jaza;

4) vrši redovnu i prinudnu naplatu poreza i sporednih poreskih davanja;

5) otkriva poreska krivična dela i njihove izvršioce i u vezi sa tim preduzima zakonom propisane mere;

5a) *(brisana)*

6) izdaje prekršajne naloge, odnosno nadležnom prekršajnom sudu podnosi zahteve za pokretanje prekršajnog postupka za poreske prekršaje i prekršaje propisane zakonom koji uređuje fiskalne kase i elektronske fiskalne uređaje;

6a) *(brisana)*

7) *(brisana)*

7a) *(brisana)*

7b) *(brisana)*

8) stara se o primeni međunarodnih poreskih ugovora;

9) razvija i održava jedinstveni poreski informacioni sistem;

10) vodi poresko računovodstvo;

11) planira i sprovodi obuku zaposlenih;

11a) vrši unutrašnju kontrolu nad primenom zakona i drugih propisa od strane njenih organizacionih jedinica, kao i unutrašnju kontrolu rada i ponašanja poreskih službenika i nameštenika u vezi sa radom i u slučajevima kada se utvrdi protivpravno postupanje ili ponašanje pokreće i vodi odgovarajuće postupke radi utvrđivanja odgovornosti;

11b) *(brisana)*

11v) obavlja internu reviziju svih organizacionih delova Poreske uprave u skladu sa zakonom i međunarodnim standardima interne revizije u javnom sektoru;

12) pruža stručnu pomoć poreskim obveznicima u primeni poreskih propisa za poreze koje utvrđuje, kontroliše i naplaćuje, u skladu sa kodeksom ponašanja zaposlenih u Poreskoj upravi;

13) obezbeđuje javnost u radu;

tač. 13a)-13v) *(brisane)*

13g) (*brisana*)

13d) (*brisana*)

14) obavlja druge poslove u skladu sa zakonom;

15) obavlja i druge poslove na osnovu zaključenih ugovora uz naknadu, u skladu sa zakonom.

Poreska policija

Član 161

Za izvršavanje poslova na otkrivanju i prijavljivanju poreskih krivičnih dela i njihovih izvršilaca obrazuje se Poreska policija, kao posebna organizaciona jedinica Poreske uprave.

Poreska policija planira, organizuje i izvršava poslove iz stava 1. ovog člana, u skladu sa zakonom.

Poreskom policijom rukovodi glavni inspektor Poreske policije koga, na predlog ministra, postavlja Vlada.

Službena značka i legitimacija

Član 162

Inspektoru Poreske policije izdaje se službena značka i legitimacija ovlašćenog službenog lica.

Inspektor Poreske policije u obavljanju poslova mora imati službenu značku i legitimaciju.

Akt o službenoj legitimaciji inspektora Poreske policije, poreskog inspektora i poreskog izvršitelja, kao i o službenoj znački inspektora poreske policije donosi ministar.

Akt o službenoj legitimaciji inspektora i izvršitelja u organu jedinice lokalne samouprave nadležnom za utvrđivanje, naplatu i kontrolu izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave donosi nadležni organ jedinice lokalne samouprave, uz saglasnost ministra nadležnog za poslove uprave.

Inspektor Poreske policije mora imati zaštitnu opremu sa oznakama Poreske policije čiji izgled i slučajeve u kojima se koristi, propisuje ministar.

Član 162a

Poreski službenik na jedinstvenom mestu za pružanje poreskih usluga i poreski službenik koji postupa po zahtevima poreskih obveznika za izdavanje poreskih uverenja može imati službenu uniformu.

Izgled uniforme poreskih službenika iz stava 1. ovog člana, kao i slučajeve u kojima se koristi, propisuje ministar.

Poresko računovodstvo

Član 163

Poreska uprava vodi poresko računovodstvo.

Sadržinu, postupak i način vođenja poreskog računovodstva bliže uređuje ministar, na predlog Poreske uprave.

Isprava izdata na osnovu podataka iz poreskog računovodstva smatra se javnom ispravom.

Član 163a

(*Brisano*)

Poreski informacioni sistem

Član 164

Informacioni sistem Poreske uprave je jedinstven.

Program razvoja informacionog sistema Poreske uprave donosi ministar, na predlog direktora Poreske uprave.

Program iz stava 2. ovog člana sadrži naročito:

- 1) stvaranje tehničkih pretpostavki za razvijanje jedinstvenog informacionog sistema Poreske uprave;
- 2) razvojne pravce, dinamiku izgradnje i opremanja;
- 3) potrebna sredstva i način njihovog obezbeđivanja.

U okviru svog informacionog sistema, Poreska uprava uređuje i obezbeđuje standarde, definicije, klasifikacije i nomenklature, kodiranje podataka, tehniku obrade, prenos i iskazivanje podataka.

Ovlašćenja Poreske uprave u poreskom i prekršajnom postupku

Član 165

Po žalbama izjavljenim protiv prvostepenih rešenja donetih u poreskom postupku, odnosno u postupcima iz člana 2a stav 1. ovog zakona, rešava drugostepeni organ - ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Poreska uprava izdaje prekršajne naloge i podnosi zahteve za pokretanje prekršajnog postupka shodnom primenom zakona kojim se uređuju prekršaji.

Oslobađanje od troškova u poreskom postupku**Član 166**

U poreskom postupku Poreska uprava ne plaća takse, naknade i druge troškove za radnje i usluge koje joj, u tom postupku, pružaju državni organi, organi nadležni za vođenje registara, banke i drugi organi i organizacije.

Rukovođenje**Član 167**

Poreskom upravom rukovodi direktor.

Direktora postavlja Vlada, na predlog ministra.

Direktor Poreske uprave obezbeđuje koordinaciju rada i jedinstvenu primenu poreskih propisa na celokupnoj teritoriji Republike, koja se ostvaruje aktima ministra (pravilnici, naredbe, uputstva, obavezne instrukcije) i neposrednim izdavanjem internih akata za rad (uputstva, naredbe, instrukcije i dr.).

Na predlog direktora Poreske uprave, ministar uređuje:

- 1) unutrašnje uređenje i sistematizaciju radnih mesta u Poreskoj upravi, kojom se propisuju posebna znanja i sposobnosti za pojedina radna mesta;
- 2) prava i obaveze zaposlenih u Poreskoj upravi (u daljem tekstu: poreski službenici) iz radnog odnosa koje se odnose na: visinu osnovnog i dodatnog koeficijenta, platne grupe i platne razrede za zvanja poreskih službenika utvrđena ovim zakonom, kriterijume, visinu i periode za stimulativno nagrađivanje, pokretanje i vođenje postupka za utvrđivanje odgovornosti poreskih službenika i nameštenika za štetu, pokretanje i vođenje disciplinskog postupka protiv poreskih službenika i nameštenika, kao i izricanje disciplinskih mera, ovlašćenje za vođenje disciplinskog postupka i prenošenje tog ovlašćenja, kao i evidencija izrečenih mera;
- 3) stručno obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje poreskih službenika;
- 4) pravila ponašanja poreskih službenika;
- 5) poslove koji su nespojivi sa službenom dužnošću;
- 5a) postupak i način vršenja unutrašnje kontrole;
- 6) druga pitanja u skladu sa ovim i drugim zakonom.

Član 167a

(Brisan)

Organizacione jedinice**Član 168**

Za obavljanje poslova iz nadležnosti Poreske uprave obrazuju se organizacione jedinice.

Način obrazovanja, broj, struktura, mreža i delokrug organizacionih jedinica iz stava 1. ovog člana uređuju se aktom ministra, na predlog direktora Poreske uprave.

Određeni poslovi Poreske uprave mogu se vršiti izvan sedišta organizacione jedinice, o čemu odlučuje direktor Poreske uprave.

Član 168a

Organizacionim jedinicama konstituisanim na osnovu akta iz člana 168. ovog zakona rukovode zaposleni, koje raspoređuje direktor Poreske uprave, uz prethodnu saglasnost ministra.

Radni odnosi**Član 169**

Na poreske službenike primenjuju se propisi o državnoj upravi, propisi o radnim odnosima i platama u državnim organima, kao i propisi iz oblasti zdravstvenog i penzijsko-invalidskog osiguranja i obrazovanja, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Poreski službenici dužni su da izvršavaju naloge ministra, direktora, odnosno neposrednog rukovodioca izdate radi obavljanja poslova ili u vezi sa radom, osim onih kojima se nalaže izvršenje radnji koje predstavljaju krivično delo.

Poreski službenici ne mogu obavljati poslove koji su nespojivi sa službenom dužnošću, a prilikom obavljanja poslova iz svoje nadležnosti dužni su da poštuju pravila ponašanja zaposlenih u Poreskoj upravi.

Poreski službenici su dužni da se stručno obrazuju, osposobljavaju i usavršavaju prema programu Poreske uprave.

Inspektoru Poreske policije, računa se uvećani staž osiguranja, tako što se svakih 12 meseci efektivno provedenih na radu računa najviše kao 16 meseci staža osiguranja.

Inspektoru Poreske policije, poreskom inspektoru i poreskom izvršitelju kod koga nastanu promene u psihofizičkom ili opštem zdravstvenom stanju, koje ga čine nesposobnim za vršenje poslova inspektora Poreske policije, poreskog inspektora i poreskog izvršitelja, prestaje radni odnos, ako ne postoji mogućnost raspoređivanja na druge poslove u Poreskoj upravi.

Promenom psihofizičkog ili opšteg zdravstvenog stanja iz stava 6. ovog člana smatra se gubitak radne sposobnosti u smislu propisa o penzijsko-invalidskom osiguranju, a inspektor Poreske policije, poreski inspektor i poreski izvršitelj kome po tom osnovu prestane radni odnos ima pravo na invalidsku penziju.

Promene psihofizičkog ili opšteg zdravstvenog stanja iz stava 6. ovog člana utvrđuje nadležna komisija organizacije obaveznog socijalnog osiguranja, na predlog direktora Poreske uprave ili lica koje on ovlasti.

Poreskom službeniku iz stava 5. ovog člana može prestati radni odnos i pre ispunjenja opštih uslova za sticanje starosne penzije, a u skladu sa propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Način popunjavanja izvršilačkih radnih mesta

Član 169a

Popunjavanje izvršilačkih radnih mesta u Poreskoj upravi vrši se u skladu sa propisima kojima se uređuje rad državnih službenika ako ovim zakonom nije drugačije uređeno.

Radno mesto u Poreskoj upravi popunjava se trajnim premeštajem poreskog službenika, putem javnog konkursa ili, izuzetno, preuzimanjem državnog službenika iz drugog državnog organa.

Odluku o popunjavanju radnih mesta na način iz stava 2. ovog člana donosi direktor Poreske uprave.

Popunjavanje radnih mesta putem javnog konkursa

Član 169b

Javni konkurs se objavljuje na internet strani Poreske uprave, na portalu e-uprave, u periodičnom izdanju oglasa nacionalne službe za zapošljavanje i na internet strani službe za upravljanje kadrovima.

Oglas o javnom konkursu sadrži podatke o: državnom organu, radnom mestu, uslovima za zaposlenje na radnom mestu, mestu rada, stručnoj osposobljenosti, znanjima i veštinama koje se ocenjuju u izbornom postupku, načinu njihove provere (pismena provera, usmeni razgovor ili drugi način), roku u kome se podnose prijave, ličnom imenu lica zaduženog za davanje obaveštenja o javnom konkursu, adresi na koju se prijave podnose i dokazima koji se prilažu uz prijavu.

Javni konkurs sprovodi konkursna komisija koju imenuje direktor Poreske uprave. Konkursna komisija ima predsednika i dva člana koji, po potrebi, mogu imati zamenike.

Izborni postupak

Član 169v

Konkursna komisija sastavlja spisak kandidata koji ispunjavaju uslove konkursa i među njima sprovodi izborni postupak.

Postupak izbora kandidata sprovodi se radi ocene stručne osposobljenosti, znanja i veština kandidata.

Ako konkursna komisija posle sprovedenog postupka izbora, utvrdi da nijedan kandidat nije ispunio merila propisana za izbor, odnosno da ne odgovara potrebama radnog mesta, sastavlja zapisnik u kome konstatuje da javni konkurs nije uspeo, o čemu se rešenjem obaveštavaju kandidati koji su učestvovali u izbornom postupku.

Lista za izbor kandidata

Član 169g

Ako konkursna komisija posle sprovedenog postupka izbora utvrdi da neki od kandidata ili svi kandidati ispunjavaju merila propisana za izbor, sačinjava listu za izbor kandidata od najviše tri kandidata sa najboljim rezultatom postignutim u postupku izbora (u daljem tekstu: lista za izbor kandidata) i istu dostavlja direktoru Poreske uprave.

Direktor Poreske uprave sa liste za izbor kandidata bira kandidata i rešenjem odlučuje o njegovom prijemu u radni odnos ukoliko je izabran kandidat koji nije državni službenik, odnosno donosi rešenje o premeštaju ako je izabran kandidat koji je državni službenik.

Rešenje iz stava 2. ovog člana sadrži lično ime kandidata, vrstu i stepen obrazovanja i naziv unutrašnje organizacione jedinice Poreske uprave u koju se prima i naziv radnog mesta na koje se raspoređuje.

Kandidati na javnom konkursu koji su učestvovali u izbornom postupku, imaju pravo da izjave žalbu u roku od osam dana od dana prijema rešenja iz stava 2. ovog člana i člana 169v stav 3. ovog zakona. Žalba se podnosi Žalbenoj komisiji Vlade, preko donosioca prvostepenog rešenja.

Popunjavanje radnih mesta preuzimanjem državnog službenika iz drugog državnog organa

Član 169d

Radno mesto na neodređeno vreme u Poreskoj upravi može se popuniti preuzimanjem državnog službenika iz drugog državnog organa.

Preuzimanje državnog službenika iz drugog državnog organa vrši se na osnovu sporazuma potpisanog između direktora Poreske uprave i rukovodioca državnog organa iz kojeg se preuzima državni službenik u Poresku upravu, uz saglasnost tog državnog službenika.

Rad na određeno vreme

Član 169d

Radni odnos na određeno vreme zasniva se radi zamene odsutnog poreskog službenika, do njegovog povratka, radi popunjavanja upražnjenog radnog mesta, do okončanja postupka popune na neodređeno vreme ili zbog privremenog povećanja obima poslova na pojedinim radnim mestima koje postojeći broj poreskih službenika ne može blagovremeno da obavi.

Radni odnos na određeno vreme zasniva se najduže do 12 meseci.

Privremeni premeštaj

Član 169e

Pored slučajeva privremenog premeštaja državnih službenika u istom državnom organu, uređenih propisima o radnim odnosima u državnim organima, poreski službenik, može biti premešten na radno mesto u više zvanje u trajanju do 12 meseci, ukoliko ispunjava uslove u pogledu stepena i vrste stručne spreme, znanja i sposobnosti i ukoliko je potrebno da se radno mesto hitno popuni.

Poreski službenik koji je privremeno premešten u skladu sa stavom 1. ovog člana, stiče sva prava radnog mesta na koje je privremeno premešten, dok premeštaj traje.

Poreski službenik može biti privremeno premešten zbog potrebe rada, na drugo radno mesto i to kako u okviru funkcije kojoj pripada radno mesto sa koga se premešta, tako i sa radnog mesta koje pripada osnovnim funkcijama Poreske uprave na radno mesto u ostalim funkcijama i obrnuto, pod uslovom da ispunjava uslove za rad na tom radnom mestu predviđene aktom o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta.

Član 169ž

(Brisano)

Radno vreme

Član 169z

Radno vreme se utvrđuje opštim propisom koji važi za državne organe.

Izuzetno od redovnog radnog vremena, poreski službenici i nameštenici su dužni da obavljaju poslove i u manje povoljnom radnom vremenu.

Radom u manje povoljnom radnom vremenu smatra se:

- 1) rad u smenama;
- 2) rad subotom, nedeljom, praznicima i drugim neradnim danima;
- 3) rad duži od punog radnog vremena (prekovremeni rad);
- 4) noćni rad.

Pripravnost

Član 169i

Pripravnost se smatra radom u manje povoljnom radnom vremenu u kojem poreski službenici i nameštenici, van radnog vremena moraju biti dostupni (u pripravnosti), da bi, ukoliko se ukaže potreba, izvršili određene poslove svog radnog mesta.

Pripravnost za rad ne ubraja se u redovnu radnu obavezu.

Bliže uslove i način izvršenja pripravnosti za rad, propisuje ministar, na predlog direktora Poreske uprave.

Razvrstavanje izvršilačkih radnih mesta poreskih službenika po zvanjima

Član 169j

Zvanja poreskih službenika na izvršilačkim radnim mestima u Poreskoj upravi uređuju se ovim zakonom.

Razvrstavanje radnih mesta u zvanja i opis poslova radnih mesta uređuju se aktom o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Poreskoj upravi.

Osnov i uslovi za razvrstavanje zvanja poreskih službenika**Član 169k**

Radna mesta poreskih službenika razvrstavaju se po zvanjima, u zavisnosti od složenosti i odgovornosti poslova, potrebnih znanja i sposobnosti i uslova za rad, i to su:

- 1) sa srednjim obrazovanjem: mlađi poreski referent, poreski referent i viši poreski referent;
- 2) sa visokim obrazovanjem stečenim na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 180 ESPB bodova, osnovnim strukovnim studijama, odnosno na studijama u trajanju do tri godine: mlađi poreski saradnik, poreski saradnik i viši poreski saradnik;
- 3) sa visokim obrazovanjem stečenim na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, master akademskim studijama, specijalističkim akademskim studijama, specijalističkim strukovnim studijama, odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine ili specijalističkim studijama na fakultetu: mlađi poreski savetnik, poreski savetnik, poreski savetnik I, viši poreski savetnik i glavni poreski savetnik.

Za rad na izvršilačkim radnim mestima iz stava 1. ovog člana potrebno je da poreski službenici, pored opštih uslova utvrđenih zakonom, ispunjavaju sledeće uslove:

- 1) za rad na poslovima sa srednjim obrazovanjem:

- (1) mlađi poreski referent - završen pripravnički staž;
- (2) poreski referent - najmanje dve godine radnog iskustva u struci;
- (3) viši poreski referent - najmanje tri godine radnog iskustva u struci;

- 2) za rad na poslovima sa visokim obrazovanjem stečenim na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 180 ESPB bodova, osnovnim strukovnim studijama, odnosno na studijama u trajanju do tri godine:

- (1) mlađi poreski saradnik - završen pripravnički staž ili najmanje pet godina radnog staža u državnim organima;
- (2) poreski saradnik - najmanje dve godine radnog iskustva u struci;
- (3) viši poreski saradnik - najmanje tri godine radnog iskustva u struci;

- 3) za rad na poslovima sa visokim obrazovanjem stečenim na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, master akademskim studijama, specijalističkim akademskim studijama, specijalističkim strukovnim studijama, odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine ili specijalističkim studijama na fakultetu:

- (1) mlađi poreski savetnik - završen pripravnički staž ili najmanje pet godina radnog staža u državnim organima;
- (2) poreski savetnik - najmanje tri godine radnog iskustva u struci;
- (3) poreski savetnik I - najmanje pet godina radnog iskustva u struci;
- (4) viši poreski savetnik - najmanje sedam godina radnog iskustva u struci;
- (5) glavni poreski savetnik - najmanje devet godina radnog iskustva u struci.

Poreski službenici sa odgovarajućim obrazovanjem iz stava 1. ovog člana stiču početno zvanje mlađeg poreskog referenta, mlađeg poreskog saradnika i mlađeg poreskog savetnika, po završenom pripravničkom stažu i položenom državnom stručnom ispitu.

Član 169l

(Brisano)

Napredovanje poreskih službenika**Član 169lj**

Poreski službenik može da napreduje premeštajem:

- 1) na izvršilačko radno mesto čiji se poslovi obavljaju u neposredno višem zvanju;
- 2) na radno mesto rukovodioca unutrašnje organizacione jedinice čiji se poslovi obavljaju u neposredno višem zvanju.

Poreski službenik može da napreduje premeštajem shodno stavu 1. ovog člana, pod sledećim uslovima:

- 1) da postoji upražnjeno odgovarajuće radno mesto;

- 2) da ispunjava uslove za rad na radnom mestu na koje se premešta ili raspoređuje;
- 3) da za poslednje dve godine pre sticanja zvanja nije kažnjen za krivično delo i da nije kažnjen disciplinskom merom zbog povrede radne dužnosti;
- 4) da se protiv njega ne vodi krivični postupak za krivično delo za koje se goni po službenoj dužnosti niti disciplinski postupak zbog povrede radne dužnosti;
- 5) da je dva puta uzastopno pre sticanja neposredno višeg zvanja ocenjen najmanje ocenom:
 - "naročito se ističe" za radno mesto u zvanju glavni poreski savetnik,
 - "ističe se" za radno mesto u ostalim zvanjima.

Izuzetno, poreski službenik koji je napredovao premeštajem jer mu je dva puta uzastopno određena ocena "naročito se ističe" može da bude premešten shodno stavu 1. ovog člana, ako mu ponovo bude određena ocena "naročito se ističe."

Poreski službenik može napredovati u smislu stava 3. ovog člana samo jednom, o čemu rešenjem odlučuje direktor Poreske uprave, na obrazložen predlog neposrednog rukovodioca.

Gubitak zvanja

Član 169m

Poreski službenik gubi zvanje:

- 1) prestankom radnog odnosa u Poreskoj upravi;
- 2) ako mu se u disciplinskom postupku izrekne disciplinska mera - premeštaj na radno mesto u nižem zvanju, za vreme za koje je ta mera izrečena.

Čl. 169n-169o

(Brisano)

Plate

Osnovna plata

Član 169p

Poreski službenici imaju pravo na platu koja se sastoji od osnovne plate i dodataka na platu.

Osnovna plata određuje se množenjem osnovnog koeficijenta i dodatnog koeficijenta, ukoliko je predviđen za određeno radno mesto, sa osnovicom za obračun i isplatu plata koja se utvrđuje u skladu sa zakonom kojim se uređuju plate državnih službenika i nameštenika.

Dodatni koeficijent može se utvrditi za određena radna mesta, u zavisnosti od posebnih uslova rada, odgovornosti, složenosti poslova, obima, težine i prirode posla.

Osnovna plata uvećava se po osnovu dodataka, u skladu sa zakonom kojim se uređuju plate državnih službenika i nameštenika i odredbama ovog zakona.

Nameštenicima u Poreskoj upravi, pored koeficijenta propisanog za radna mesta nameštenika u skladu sa zakonom kojim se uređuju plate državnih službenika i nameštenika, može se utvrditi i dodatni koeficijent.

Plata utvrđena po odredbama st. 1-5. ovog člana, može se korigovati tako da iznos plate poreskih službenika i nameštenika u Poreskoj upravi ne bude manji od plate lica zaposlenog u nadležnom organu područne jedinice lokalne samouprave na istim poslovima.

Plata utvrđena po odredbama st. 1-6. ovog člana, može se korigovati shodno radnom učinku poreskog službenika i nameštenika, a kriterijume, način i postupak korigovanja propisuje ministar.

Visinu osnovnog i dodatnog koeficijenta, platne grupe i platne razrede za zvanja poreskih službenika, kao i visinu dodatnog koeficijenta iz stava 5. ovog člana za nameštenike propisuje ministar.

Naknade plate, naknada troškova, otpremnina i druga primanja

Član 169r

Poreski službenik ima pravo na naknadu plate, naknadu troškova, otpremninu i druga primanja, u skladu sa zakonom kojim se uređuju plate državnih službenika i nameštenika, osim ako za naknade plate, troškove i druga primanja nije drukčije uređeno ovim zakonom.

Član 169s

(Brisano)

Priznanja, nagrade i uvećanja plata

Član 169t

Za izuzetna dostignuća u obavljanju poslova Poreske uprave, vanredni doprinos unapređenju rada službe, jačanju ugleda Poreske uprave, kreativan rad, inovacije ili drugi vid stvaralaštva, koji je u znatnoj meri doprineo rezultatima rada službe, poreskom službeniku i namešteniku mogu se dodeliti priznanja i novčane nagrade.

Priznanja i novčane nagrade mogu se dodeljivati kvartalno i na dan Poreske uprave.

Za izuzetno postignute rezultate rada u obavljanju poslova Poreske uprave, poreskom službeniku i namešteniku može se uvećati osnovna plata za 30%.

Vrste, postupak dodele priznanja, kriterijume za utvrđivanje visine, kao i visinu novčanih nagrada i uvećanja plata propisuje ministar, na predlog direktora Poreske uprave.

Član 169c

Poreski službenici, u zavisnosti od prirode poslova i uslova rada, imaju pravo na službenu uniformu, radnu odeću i obuću.

Akt kojim se uređuje pravo iz stava 1. ovog člana donosi ministar.

Poslovi nespojivi sa službenom dužnošću

Član 169u

Poreski službenik ne može da obavlja plaćeni ili neplaćeni posao koji je spojiv sa njegovim poslom u Poreskoj upravi ili u vezi sa radom Poreske uprave.

Poreski službenik, kao ni članovi njegovog porodičnog domaćinstva, ne mogu biti vlasnici ili suvlasnici privrednog subjekta čija je delatnost spojiva ili u vezi sa radom Poreske uprave.

Ministar, na predlog direktora Poreske uprave, utvrđuje poslove iz stava 1. ovog člana.

Članovima porodičnog domaćinstva poreskog službenika, u smislu odredaba ovog člana, smatraju se: bračni drug, deca (bračna, vanbračna, usvojena i na izdržavanju) i roditelji, ako ih poreski službenik izdržava ili sa njima živi u zajedničkom domaćinstvu.

Poreski službenik prilikom zasnivanja radnog odnosa ili na zahtev ovlašćenog lica Poreske uprave, pod materijalnom i krivičnom odgovornošću, daje pisanu izjavu o podacima koji su od značaja za utvrđivanje postojanja sukoba interesa u radu ili u vezi sa radom poreskog službenika. Poreski službenik u izjavi navodi da podaci navedeni u istoj mogu biti predmet provere.

Poreski službenik je dužan da prijavi svaku promenu podataka datih u smislu odredaba ovog člana u roku od 15 dana od dana kada je promena nastala.

Izjave poreskog službenika date u smislu odredaba ovog člana čuvaju se u dosijeu tog poreskog službenika.

Član 169f

Opšta pravila ponašanja poreskih službenika i nameštenika prilikom obavljanja poslova u Poreskoj upravi i van nje, njihovo ponašanje u toku i van radnog vremena, odnos prema javnosti, kolegama, rukovodiocima i potčinjenim poreskim službenicima, kao i državnim službenicima i nameštenicima u drugim državnim organima uređuje ministar, na predlog direktora Poreske uprave.

Odgovornost poreskih službenika

Član 169h

Poreski službenici su disciplinski odgovorni za povrede dužnosti iz radnog odnosa.

Na disciplinsku odgovornost poreskih službenika primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju prava i dužnosti državnih službenika, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Teže povrede dužnosti iz radnog odnosa

Član 169c

Pored povreda radnih dužnosti predviđenih zakonom kojim se uređuju prava i obaveze državnih službenika, težom povredom radne obaveze smatra se i:

- 1) obavljanje poslova koji su nespojivi sa službenom dužnošću zaposlenih u Ministarstvu finansija - Poreska uprava;
- 2) propuštanje prijave ili neblagovremeno prijavljivanje promene podataka nastalih u toku radnog odnosa od značaja za utvrđivanje postojanja sukoba interesa zaposlenog;
- 3) korišćenje imovine poverene na čuvanje, držanje ili upotrebu protivno svrsi, načinu i uslovima korišćenja koje je opredelio rukovodilac organa ili lice ovlašćeno za raspolaganje imovinom;
- 4) neovlašćeno ili nezakonito sačinjavanje i izdavanje ili upotreba službene isprave, prepravljanje sadržine, upotreba, overa ili uništenje isprava ili poreskih evidencija;
- 5) odbijanje, neopravdano neodazivanje ili izbegavanje propisanog zdravstvenog pregleda, odnosno odbijanje podvrgavanju odgovarajućoj analizi u ovlašćenoj zdravstvenoj ustanovi koju odredi poslodavac ili na drugi odgovarajući način u skladu sa opštim aktom, radi utvrđivanja prisustva alkohola ili drugih opojnih sredstava u krvi zaposlenog kao i radi utvrđivanja eventualne zloupotrebe prava odsustvovanja u slučaju bolesti;

6) neovlašćeno istupanje u javnosti pri iznošenju stavova Poreske uprave i svako istupanje u javnosti kojim se narušava i umanjuje ugled Poreske uprave i poverenje javnosti u poresku službu.

Sredstva za rad

Član 170

Sredstva za rad Poreske uprave obezbeđuju se u budžetu Republike.

Za stručno obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih, projektovanje i izgradnju informacionog sistema, kao i za stimulativno nagrađivanje zaposlenih mogu se, na predlog ministra, obezbediti dodatna sredstva iz budžeta Republike.

Ministar vrši raspored sredstava iz stava 2. ovog člana.

Politička neutralnost

Član 171

U vršenju poslova iz svoje nadležnosti službena lica Poreske uprave dužna su da poslove obavljaju u skladu sa zakonom, pri čemu se ne mogu rukovoditi svojim političkim ubeđenjima.

Deo sedmi KAZNE NE ODREDBE

Glava prva PORESKA KRIVIČNA DELA

Izbegavanje plaćanja poreza

Član 172*

(Prestao da važi)

Neuplaćivanje poreza po odbitku

Član 173***

(Prestao da važi)

Poreska prevara u vezi sa porezom na dodatu vrednost

Član 173a

Ko u nameri da on ili drugo lice, u prethodnih 12 meseci ostvari pravo na neosnovani povraćaj poreza na dodatu vrednost ili poreski kredit kod poreza na dodatu vrednost, podnese jednu ili više poreskih prijava poreza na dodatu vrednost neistinitog sadržaja, a iznos povraćaja ili poreskog kredita prelazi milion dinara, kazniće se zatvorom od jedne do pet godina i novčanom kaznom.

Ko u nameri da on ili drugo lice, u prethodnih 12 meseci potpuno ili delimično izbegne plaćanje poreza na dodatu vrednost, ne podnese jednu ili više poreskih prijava poreza na dodatu vrednost, podnese jednu ili više poreskih prijava poreza na dodatu vrednost neistinitog sadržaja ili ko u istoj nameri na drugi način izbegne plaćanje poreza na dodatu vrednost, a iznos poreza čije se plaćanje izbegava prelazi milion dinara, kazniće se zatvorom od jedne do pet godina i novčanom kaznom.

Ako iznos poreza na dodatu vrednost iz st. 1. i 2. ovog člana prelazi pet miliona dinara, učinilac će se kazniti zatvorom od dve do osam godina i novčanom kaznom.

Ako iznos poreza na dodatu vrednost iz st. 1. i 2. ovog člana prelazi 15 miliona dinara, učinilac će se kazniti zatvorom od tri do deset godina i novčanom kaznom.

Fizičkom licu, preduzetniku i odgovornom licu u pravnom licu - poreskom obvezniku za krivično delo iz st. 1. do 4. ovog člana izriče se i mera bezbednosti zabrane vršenja poziva, delatnosti i dužnosti od jedne do pet godina.

Sastavljanje ili podnošenje falsifikovanog dokumenta od značaja za oporezivanje

Član 174*

(Prestao da važi)

Ugrožavanje naplate poreza i poreske kontrole

Član 175

Ko u nameri da ugrozi naplatu poreza koji nije dospeo za naplatu ili koji nije utvrđen, ali je pokrenut postupak utvrđivanja ili kontrole, odnosno poreza koji je utvrđen njemu ili drugom licu, po ustanovljavanju prethodne mere obezbeđenja, privremene mere za obezbeđenje naplate poreza u skladu sa zakonom, odnosno u postupku prinudne naplate ili poreske kontrole otuđi, sakrije, ošteti, uništi ili učini neupotrebljivom stvar na kojoj je ustanovljena prethodna mera obezbeđenja poreza koji je dospeo za naplatu, privremena mera za obezbeđenje naplate, odnosno stvar koja je predmet prinudne naplate poreza ili poreske kontrole, kazniće se zatvorom do jedne godine i novčanom kaznom.

Kaznom zatvora iz stava 1. ovog člana kazniće se i ko daje lažne podatke o činjenicama koje su od značaja za sprovođenje prinudne naplate poreza, odnosno poreske kontrole.

Nedozvoljen promet opreme za fiskalizaciju

Član 175a

Ko suprotno propisima kojima se uređuje fiskalizacija neovlašćeno proizvodi, prerađuje, prodaje ili ko nabavlja radi prodaje, drži ili prenosi ili ko posreduje u prodaji ili kupovini ili na drugi način neovlašćeno stavlja u promet elektronske uređaje, opremu i softver koji nisu evidentirani u registru proizvođača elektronskih fiskalnih uređaja, a koji služe za izbegavanje evidentiranja prometa na malo na način uređen propisima kojima se uređuje fiskalizacija, kazniće se zatvorom od jedne do pet godina.

Za krivično delo iz stava 1. ovog člana odgovornom licu u pravnom licu i preduzetniku izriče se i mera bezbednosti zabrane vršenja poziva, delatnosti i dužnosti u trajanju od jedne do pet godina.

Elektronski uređaji, oprema i softver iz stava 1. ovog člana oduzeće se.

Nedozvoljen promet računovodstvenih i drugih softvera

Član 175b

Ko suprotno propisima neovlašćeno proizvodi, prerađuje, prodaje ili ko nabavlja radi prodaje, drži ili prenosi ili ko posreduje u prodaji ili kupovini ili na drugi način neovlašćeno stavlja u promet računovodstvene i druge softvere koji služe za izbegavanje evidentiranja prometa, odnosno izbegavanje plaćanja poreza, kazniće se zatvorom od jedne do pet godina.

Za krivično delo iz stava 1. ovog člana odgovornom licu u pravnom licu i preduzetniku izriče se i mera bezbednosti zabrane vršenja poziva, delatnosti i dužnosti u trajanju od jedne do pet godina.

Računovodstveni i drugi softveri iz stava 1. ovog člana oduzeće se.

Nedozvoljen promet akciznih proizvoda

Član 176

Ko suprotno propisima koji regulišu oporezivanje akcizama, neovlašćeno proizvodi, prerađuje, prodaje ili ko nabavlja radi prodaje, drži ili prenosi ili ko posreduje u prodaji ili kupovini ili na drugi način neovlašćeno stavlja u promet proizvode koji se u skladu sa zakonom smatraju akciznim proizvodima, kazniće se zatvorom od šest meseci do pet godina.

Preduzetnik, odnosno odgovorno lice u pravnom licu koje se bavi proizvodnjom ili uvozom proizvoda koji, u skladu sa zakonom, moraju biti posebno obeleženi kontrolnim akciznim markicama, a ne preduzme mere da ovi proizvodi pre stavljanja u promet budu obeleženi kontrolnim akciznim markicama, kazniće se zatvorom od šest meseci do tri godine.

Preduzetniku se za krivično delo iz st. 1. i 2. ovog člana izriče i mera bezbednosti zabrane vršenja poziva, delatnosti ili dužnosti od jedne godine do pet godina.

Odgovornom licu u pravnom licu se za krivično delo iz st. 1. i 2. ovog člana izriče i mera bezbednosti zabrane vršenja poziva, odnosno dužnosti u trajanju od jedne godine do pet godina.

Proizvodi koji se u skladu sa zakonom smatraju akciznim proizvodima a koji su suprotno propisima koji regulišu oporezivanje akcizama, nabavljeni radi stavljanja u promet ili stavljeni u promet, kao i proizvodi koji nisu posebno obeleženi propisanim kontrolnim akciznim markicama i imovinska korist ostvarena krivičnim delom, oduzeće se.

Nedozvoljeno skladištenje robe

Član 176a

Ko skladišti, odnosno smešta dobra ili dozvoli skladištenje, odnosno smeštanje dobara za koja ne poseduje propisanu dokumentaciju o poreklu, kazniće se zatvorom od tri meseca do tri godine i novčanom kaznom.

Kaznom iz stava 1. ovog člana, kazniće se i ko skladišti, odnosno smešta dobra u prostorima i prostorijama o kojima nije obavestio Poresku upravu.

Za krivično delo iz st. 1. i 2. ovog člana odgovornom licu u pravnom licu i preduzetniku izriče se i mera bezbednosti zabrane vršenja poziva, delatnosti ili dužnosti u trajanju od jedne do pet godina.

Roba iz st. 1. i 2. ovog člana oduzeće se.

Glava druga

PORESKI PREKRŠAJI

Pojam

Član 176b

Poreski prekršaji su prekršaji odredaba sadržanih u poreskim zakonima propisani ovim zakonom (u daljem tekstu: opšti poreski prekršaji pravnih lica i preduzetnika), prekršaji propisani u poreskim zakonima, kao i prekršaji odredaba sadržanih isključivo u ovom zakonu (u daljem tekstu: posebni poreski prekršaji).

Za utvrđivanje prekršajne odgovornosti u skladu sa ovim zakonom, preduzetnikom se smatra i fizičko lice koje je obveznik poreza na dodatu vrednost, a odgovornim licem u pravnom licu i odgovorno lice lica iz člana 27. stav 2. tačka 2) ovog zakona.

1) Opšti poreski prekršaji pravnih lica i preduzetnika

Nepodnošenje i neblagovremeno podnošenje poreske prijave, neobračunavanje, neplaćanje i neblagovremeno plaćanje poreza

Član 177

Poreski obveznik - pravno lice ili preduzetnik koji ne podnese poresku prijavu, ne obračuna i ne plati porez, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom u visini od 30% do 100% iznosa dugovanog poreza utvrđenog u postupku poreske kontrole, a ne manje od 500.000 dinara za pravno lice, odnosno 100.000 dinara za preduzetnika.

Poreski obveznik - pravno lice ili preduzetnik koji ne podnese poresku prijavu i ne obračuna porez, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom u visini od 20% do 65% iznosa dugovanog poreza utvrđenog u postupku poreske kontrole, a ne manje od 300.000 dinara za pravno lice, odnosno 70.000 dinara za preduzetnika.

Poreski obveznik - pravno lice ili preduzetnik koji ne podnese poresku prijavu, a obračuna ali ne plati porez kazniće se za prekršaj novčanom kaznom u visini od 20% do 75% iznosa dugovanog poreza utvrđenog u poreskoj kontroli, a ne manje od 400.000 dinara za pravno lice, odnosno 80.000 dinara za preduzetnika.

Poreski obveznik - pravno lice ili preduzetnik koji podnese poresku prijavu, ali ne plati porez kazniće se za prekršaj novčanom kaznom u visini od 10% do 50% iznosa dugovanog poreza utvrđenog u poreskoj kontroli, a ne manje od 250.000 dinara za pravno lice, odnosno 50.000 dinara za preduzetnika.

Poreski obveznik - pravno lice koji ne podnese poresku prijavu, ali plati porez u zakonom propisanom roku, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom u visini od 100.000 do 2.000.000 dinara, a preduzetnik novčanom kaznom u visini od 50.000 do 500.000 dinara.

Poreski obveznik - pravno lice ili preduzetnik koji ne podnese poresku prijavu u slučajevima kada je zakonom propisano da se ne sprovodi samooporezivanje ili po nalogu kontrole, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom iz stava 1. ovog člana.

Za prekršaje iz st. 1. do 6. ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 10.000 do 100.000 dinara.

Poreski obveznik - pravno lice ili preduzetnik koji neblagovremeno podnese poresku prijavu i u zakonom propisanom roku ne plati porez:

- 1) u iznosu do 100.000 dinara, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od 25.000 dinara za pravno lice, odnosno 15.000 dinara za preduzetnika;
- 2) u iznosu od 100.000 do 1.000.000 dinara, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od 50.000 dinara za pravno lice, odnosno 30.000 dinara za preduzetnika;
- 3) u iznosu od 1.000.000 do 10.000.000 dinara, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od 200.000 dinara za pravno lice, odnosno 100.000 dinara za preduzetnika;
- 4) u iznosu preko 10.000.000 dinara, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od 300.000 dinara za pravno lice, odnosno 150.000 dinara za preduzetnika.

Poreski obveznik - pravno lice koji neblagovremeno podnese poresku prijavu, a plati porez u zakonom propisanom roku, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 100.000 dinara.

Poreski obveznik - pravno lice ili preduzetnik koji blagovremeno podnese poresku prijavu, a u zakonom propisanom roku ne plati porez, odnosno po isteku propisanog roka izvrši uplatu poreza utvrđenog rešenjem Poreske uprave:

- 1) u iznosu do 100.000 dinara, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od 20.000 dinara za pravno lice, odnosno 10.000 dinara za preduzetnika;
- 2) u iznosu od 100.000 do 1.000.000 dinara, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od 40.000 dinara za pravno lice, odnosno 20.000 dinara za preduzetnika;
- 3) u iznosu od 1.000.000 do 10.000.000 dinara, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od 150.000 dinara za pravno lice, odnosno 80.000 dinara za preduzetnika;
- 4) u iznosu preko 10.000.000 dinara, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od 250.000 dinara za pravno lice, odnosno 140.000 dinara za preduzetnika.

Za prekršaj iz stava 9. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 40.000 dinara.

Za prekršaje iz st. 8. do 10. ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 10.000 dinara.

Poreski obveznik - pravno lice ili preduzetnik koji ne izvrši uplatu poreza utvrđenog rešenjem Poreske uprave kazniće se novčanom kaznom iz stava 1. ovog člana.

Za prekršaj iz stava 13. ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 10.000 do 100.000 dinara.

Poreski obveznik - pravno lice ili preduzetnik koji Poreskoj upravi ne podnese informativnu poresku prijavu kazniće se za prekršaj novčanom kaznom u visini od 3% ukupnog prihoda ostvarenog za prethodnu poslovnu godinu, a ako u njoj ne navede potpune podatke novčanom kaznom u visini od 100.000 do 2.000.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 15. ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 10.000 do 100.000 dinara.

Primenom odredaba ovog člana ne može se utvrditi novčana kazna u iznosu višem od najvišeg iznosa novčane kazne odnosno u iznosu manjem od najmanjeg iznosa novčane kazne propisane zakonom kojim se uređuju prekršaji.

Prijavljivanje manjih iznosa poreza i davanje netačnih podataka u poreskoj prijavi

Član 178

Ako je iznos poreza utvrđen u poreskoj prijavi manji od iznosa koji je trebalo utvrditi u skladu sa zakonom, poreski obveznik - pravno lice ili preduzetnik kazniće se za prekršaj novčanom kaznom u visini od 30% do 40% razlike ova dva iznosa.

Poreski obveznik - pravno lice ili preduzetnik koji u poreskoj prijavi ili poreskom bilansu da netačne podatke što je za posledicu imalo ili moglo da ima utvrđivanje manjeg iznosa poreza, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom u visini od 30% do 40% razlike iznosa poreza koji je utvrđen ili trebao da bude utvrđen u skladu sa zakonom i iznosa poreza koji je utvrđen ili trebao da bude utvrđen prema podacima iz poreske prijave.

Za prekršaj iz st. 1. i 2. ovog člana, kazniće se pravno lice novčanom kaznom najmanje u iznosu od 200.000 dinara, a preduzetnik najmanje u iznosu od 100.000 dinara.

Za prekršaj iz st. 1. i 2. ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 10.000 do 100.000 dinara.

Ako razlika iz st. 1. i 2. ovog člana iznosi do 5% iznosa koji je utvrđen ili je trebalo da bude utvrđen, poreski obveznik - pravno lice kazniće se novčanom kaznom u visini od 100.000 dinara, poreski obveznik - preduzetnik novčanom kaznom u visini od 50.000 dinara, a odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u visini od 10.000 dinara.

Primenom odredaba st. 1. i 2. ovog člana ne može se utvrditi novčana kazna u iznosu višem od najvišeg iznosa novčane kazne propisane zakonom kojim se uređuju prekršaji.

Nedostavljanje dokumentacije uz poresku prijavu, evidencioni prijava i zahteva, obaveštenja, dokumenata i drugih podataka

Član 178a

Poreski obveznik - pravno lice kazniće se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 100.000 do 2.000.000 dinara ako Poreskoj upravi:

- 1) uz poresku prijavu ne dostavi propisanu dokumentaciju, ili
- 2) ne podnese evidencionu prijavu, odnosno zahtev za brisanje iz evidencije, ili
- 3) ne dostavi obaveštenje, dokument ili druge podatke propisane poreskim zakonom.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 50.000 do 500.000 dinara.

Poreski obveznik - pravno lice koji po isteku propisanog roka dostavi dokumenta, odnosno podatke iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom u iznosu od 100.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 3. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 50.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 10.000 do 100.000 dinara, a za prekršaj iz stava 3. ovog člana novčanom kaznom u iznosu od 10.000 dinara.

Postupanje suprotno pravilima poslovanja propisanih poreskim zakonom

Član 178b

Poreski obveznik - pravno lice koji ne vodi, odnosno ne čuva evidencije, odnosno poslovne knjige, ne vrši popis, odnosno plaćanja preko tekućeg računa, ne zaključi ugovor, odnosno ne dostavi dokumentaciju, podatke ili obaveštenja trećim licima, propisanim poreskim zakonom kazniće se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 100.000 do 2.000.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 50.000 do 500.000 dinara.

Izuzetno od st. 1. i 2. ovog člana, poreski obveznik koji ne izvrši popis akciznog proizvoda u skladu sa poreskim zakonom kazniće se za prekršaj novčanom kaznom u visini trostruke vrednosti ukupnog prometa tog akciznog proizvoda koji je ostvario u prethodnih šest meseci.

Poreski obveznik - pravno lice koji ne prijavi, ne objavi ili ne istakne maloprodajne cene u skladu sa poreskim zakonom, odnosno koji prodaje proizvode po cenama suprotno poreskom zakonu kazniće se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 100.000 do 2.000.000 dinara.

Poreski obveznik - pravno lice koji iskaže porez u računu suprotno poreskom zakonu kazniće se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 100.000 do 2.000.000 dinara.

Za prekršaj iz st. 4. i 5. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 50.000 do 500.000 dinara.

Za prekršaj iz st. 1, 3, 4. i 5. ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 10.000 do 100.000 dinara.

Član 178v

Odredbe čl. 177-178b ovog zakona shodno se primenjuju na društvo za upravljanje fondom i lica odgovorna u tom društvu, u vezi sa postupanjem društva za upravljanjem u ime i za račun fonda iz člana 15. st. 3. i 4. ovog zakona.

2) Posebni poreski prekršaji

Član 179

Novčanom kaznom od 100.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) ne podnese, ili ne podnese u propisanom roku prijavu za registraciju (član 25. tačka 1), član 27. i član 28. stav 5);

1a) ne dostavi Poreskoj upravi podatak o svim poslovnim prostorima i poslovnim prostorijama u kojima skladišti, odnosno smešta dobra, kao i o prostorima i prostorijama u kojima obavlja delatnost koju prijavljuje Poreskoj upravi, osim ako su u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima ovi podaci već dostavljeni Poreskoj upravi (član 25. stav 1. tačka 1);

2) na zahtev Poreske uprave ne dostavi, ili ne dostavi u određenom roku, poslovne knjige i evidencije koje sa njim povezana nerezidentna lica vode u inostranstvu ili Autonomnoj pokrajini Kosovo i Metohija, odnosno overene prepise ili overene prevode tih knjiga i evidencija (član 37. st. 3-5);

2a) na zahtev Poreske uprave ne obezbede izvod podataka iz svojih elektronski vođenih poslovnih knjiga i evidencija, pristup i uvid u podatke u svojim elektronsko vođenim poslovnim knjigama i evidencijama, pristup i uvid u softversku i hardversku opremu, kao i bazu podataka koji se koriste u okviru sistema za elektronsko vođenje poslovnih knjiga i evidencija (član 37a stav 1);

2b) poresku prijavu ne podnose u elektronskom obliku (član 38. stav 6);

2v) (brisana)

3) u pojedinačnoj poreskoj prijavi navede netačne podatke (član 41);

3a) licu za koje je platio porez po odbitku ne izda potvrdu najkasnije do 31. januara godine koja sledi godini u kojoj je plaćen porez po odbitku, koja sadrži podatke o plaćenom porezu po odbitku (član 41. stav 11);

4) na zahtev Poreske uprave ne dostavi, ili ne dostavi na označeno mesto na uvid i proveru poslovne knjige i evidencije, poslovnu dokumentaciju i druge isprave (član 25. tačka 3) i član 44);

5) ne dopusti da se obavi uviđaj na stvari, prostoriji ili zemljištu, odnosno da se kroz njih ili preko njih pređe radi uviđaja (čl. 49. i 50);

6) ometa sprovođenje prinudne naplate, ili ako se ne udalji sa mesta na kojem se sprovodi prinudna naplata i nastavi njeno ometanje, ili ako odbije da stvari koje poseduje učini dostupnim za potrebe sprovođenja prinudne naplate (član 89. stav 9. i član 90. stav 3);

6a) ako ne postupi po nalogu iz rešenja iz člana 96a stav 2. ovog zakona, odnosno ako u propisanom roku ne obavesti Poresku upravu, odnosno poreski organ nadležne jedinice lokalne samouprave o promenama koje mogu uticati na izvršenje rešenja iz člana 96a stav 2. ovog zakona (član 96a st. 3. i 4);

7) na zahtev poreskih izvršitelja ne preda stvar poreskog obveznika koja se kod njega nalazi, a ne plati poresku obavezu poreskog obveznika umesto predaje stvari (član 103. stav 1);

8) onemogućava poreskom inspektoru, odnosno poreskom izvršitelju da uđe na zemljište i u prostorije u kojima obavlja delatnost, a po odobrenju suda i u stan radi podvrgavanja kontroli, odnosno sprovođenja prinudne naplate (član 25. tačka 7) i član 125. stav 5);

9) kod njega zaposleno lice ometa ovlašćenog službenika Poreske uprave - poreskog inspektora da privremeno zapečati poslovni ili skladišni prostor u postupku poreske kontrole, da obavi prinudnu naplatu ili drugu zakonom utvrđenu dužnost (član 126. stav 2);

10) na zahtev Poreske uprave, odnosno poreskog inspektora, ne podnese dokumentaciju, ili ne pruži informacije i obaveštenja, ili ne da izjave koje su od uticaja na utvrđivanje činjeničnog stanja bitnog za oporezivanje (član 25. tačka 3) i član 127. stav 1);

11) poreskom inspektoru u postupku poreske kontrole ne omogući uvid u stanje robe, odnosno u poslovne knjige, evidencije i drugu dokumentaciju ili isprave, ili ako to u njegovo ime ne učini od njega određeno ili kod njega zaposleno lice ili drugo lice (član 127. st. 2, 3. i 7);

12) kod njega zaposleno lice onemogućava poreskog inspektora u sprovođenju mere oduzimanja robe ili oduzimanja dokumentacije u toku poreske kontrole (član 130.);

13) otuđi stvari za koje je poreski inspektor izrekao meru privremene zabrane otuđenja (član 132. stav 3. tačka 5);

14) u postupku prikupljanja obaveštenja ne postupi po zahtevu Poreske policije (član 135. stav 3).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 10.000 do 100.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 50.000 do 500.000 dinara.

Novčanom kaznom od 100.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) ne obavesti, ili ne obavesti u propisanom roku Poresku upravu o licu koje je, kao nerezident, opunomoćilo za izvršavanje poslova u vezi sa poreskim obavezama (član 14. stav 2);
- 2) ne obavesti, ili ne obavesti u propisanom roku Poresku upravu o otvaranju ili zatvaranju računa kod banke u Autonomnoj pokrajini Kosovo i Metohija ili u inostranstvu (član 25. tačka 8);
- 3) za podatke koje obrađuje sredstvima za automatsku obradu podataka ne obezbedi, na zahtev Poreske uprave, izvod podataka na mediju koji Poreska uprava naznači, ili ako Poreskoj upravi ne omogući potpuni uvid u računovodstveni sistem kroz dokumentaciju, a kada je neophodno i kroz pristup hardveru i softveru (član 37. stav 6);
- 4) se, na zahtev Poreske uprave, ne odazove na poziv radi pojašnjenja, ili ne pruži raspoložive informacije, kao i podatke od značaja za preduzimanje aktivnosti iz delokruga nadležnosti Poreske uprave (član 45. i član 47. stav 2);
- 5) ne postupi po rešenju o prinudnoj naplati iz nenovčanog potraživanja poreskog obveznika i Poreskoj upravi ne preda stvari koje duguje poreskom obvezniku (član 97. stav 2);
- 6) Poreskoj upravi ne dostavi ili ne dostavi u propisanom roku podatke o hartijama od vrednosti poreskog obveznika koje kod sebe čuva, sa procenom njihove vrednosti, ili ako u propisanom roku ne proda te hartije od vrednosti ili ih ne proda pod najboljim uslovima na tržištu, ili ako ostvarena sredstva po odbitku propisane provizije i troškova ne uplati na račun Poreske uprave (član 98. st. 3-5);
- 7) stvar obuhvaćenu izlučnom tužbom koja mu je ostavljena na čuvanje ne sačuva u nepromenjenom stanju do okončanja spora po izlučnoj tužbi (član 102. stav 4);
- 8) ne izvrši ili ne izvrši u propisanom roku rešenje o prinudnoj naplati na zaradi i drugim stalnim novčanim primanjima poreskog obveznika, odnosno ako ne izvrši rešenje o naplati poreskog duga obveznika iz sopstvenih sredstava u skladu sa zakonom (član 189. st. 8. i 9).

Za prekršaj iz stava 4. ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 4. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 25.000 do 250.000 dinara.

Novčanom kaznom od 100.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) Poreskoj upravi ne prijavi sve kasnije izmene podataka u prijavi za registraciju, odnosno upis u registar, uključujući i podatak o svim poslovnim prostorima i poslovnim prostorijama u kojima skladišti, odnosno smešta dobra, kao i o prostorima i prostorijama u kojima obavlja delatnost koju prijavljuje Poreskoj upravi, osim ako su u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima ovi podaci već dostavljeni Poreskoj upravi (član 25. stav 1. tačka 1);
- 2) prilikom podnošenja poreske prijave ili drugog propisanog akta na propisanom mestu ne unese svoj PIB (član 26. stav 12);
- 3) u poresku prijavu ne unese PIB poreskog savetnika, ili je podnese nepotpisanu od tog lica, ako je to lice pripremio prijavu ili njen deo (član 38. stav 4);
- 4) ne postupi po nalogu Poreske uprave da učestvuje u postupku poreske kontrole ili da pruži tražena objašnjenja (član 25. tačka 9);
- 5) ne stavi na raspolaganje odgovarajuće mesto za rad poreskih inspektora u postupku poreske kontrole (član 125. st. 2. i 3);
- 6) ne bude prisutan tokom poreske kontrole, ili odbije da učestvuje u postupku poreske kontrole, u skladu sa ovim zakonom (član 25. tačka 9) i član 127).

Za prekršaj iz stava 7. ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 10.000 do 20.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 7. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 15.000 do 150.000 dinara.

Novčanom kaznom od 100.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj organ, organizacija ili drugo lice nadležno za upis u propisani registar lica koja obavljaju delatnost ako izvrši brisanje lica bez dokaza o prestanku poreskih obaveza, odnosno brisanju iz evidencije propisane poreskim zakonom koji izdaje Poreska uprava, odnosno poreski organ nadležne jedinice lokalne samouprave, osim za lica iz člana 29. stav 8. ovog zakona, za obaveze po osnovu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje ukoliko su stekli pravo na penziju shodno odredbama zakona kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje (član 29. stav 4).

Novčanom kaznom od 100.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj Agencija za privredne registre ako izvrši brisanje pravnog lica ili preduzetnika iz propisanog registra, registruje statusne promene, odnosno vrši promene podataka koji se odnose na osnivača, odnosno člana, naziv, sedište, ulog i oblik organizovanja, prekid ili druge promene podataka u vezi obavljanja delatnosti preduzetnika, u periodu od dobijanja obaveštenja Poreske uprave da će se kod pravnog lica ili preduzetnika vršiti poreska kontrola, do dobijanja obaveštenja da je poreska kontrola završena, kao i u periodu od dobijanja obaveštenja da je pravnom licu ili preduzetniku, u skladu sa ovim zakonom, privremeno oduzet PIB, do dobijanja obaveštenja da je tom subjektu vraćen PIB (član 29. stav 6).

Novčanom kaznom od 100.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj Agencija za privredne registre ako izvrši registrovanje sticanja udela ili akcija u privrednim subjektima, odnosno osnivanje novih privrednih subjekata, u slučajevima kada se kao osnivač upisuje pravno lice ili preduzetnik nad kojim je uspostavljena mera iz člana 29. stav 9. ovog zakona (član 29. stav 7).

Novčanom kaznom od 100.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj banka koja dozvoli isplatu zarada, naknada zarada, kao i drugih prihoda fizičkih lica po osnovu kojih se plaća porez po odbitku, ako nalog kojim se banci nalaže isplata tih prihoda, kao i plaćanje poreza po odbitku ne sadrži poziv na broj odobrenja za plaćanje ukupne obaveze po tom osnovu koji je dodelila Poreska uprava na način iz člana 41. ovog zakona, osim isplate kamate na štedne uloge svojim deponentima (član 30a).

Novčanom kaznom od 100.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj banka koja Poreskoj upravi ne dostavi u elektronskom obliku podatke o izvršenim platnim nalogima za isplatu, odnosno nalogima za prenos po isplatiocima prihoda i šiframa plaćanja do 5-og u mesecu za prethodni mesec, odnosno uplaćenim novčanim sredstvima na devizne račune fizičkih lica, u roku od 30 dana od dana uplate ili o uplatama na račun obveznika poreza na dohodak građana po osnovu prihoda od samostalnih delatnosti u kalendarskom mesecu, u roku od 15 dana po isteku kalendarskog meseca, odnosno podatke o stanju i prometu na tekućim računima i štednim ulozima poreskih obveznika - pravnih lica, preduzetnika i fizičkih lica, depozitima poreskih obveznika - pravnih lica, odnosno o brojevima tekućih računa i štednih uloga poreskih obveznika - fizičkih lica i nazivu banaka koje ih vode, na zahtev Poreske uprave (član 30b st. 1. i 2).

Novčanom kaznom od 100.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj banka koja na zahtev Poreske uprave ne pruži raspoložive informacije, kao i podatke od značaja za preduzimanje aktivnosti iz delokruga nadležnosti Poreske uprave (član 45. stav 1).

Novčanom kaznom od 100.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj banka, koja porez i sporedna poreska davanja, za čije obezbeđenje naplate je ustanovljena privremena mera zabrane prenosa novčanih sredstava preko računa poreskog obveznika i upisana u registru blokiranih računa koji vodi nadležna organizacija, na osnovu poreskog rešenja ne prenese sa računa poreskog obveznika, do visine raspoloživih sredstava na tom računu, na propisani uplatni račun javnih prihoda (član 66. stav 6.).

Novčanom kaznom od 100.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj banka ako prinudnu naplatu iz novčanih sredstava poreskog obveznika ne vrši u skladu sa zakonom ili ako ne izvrši rešenje o naplati duga poreskog obveznika naplatom iz sredstava te banke u skladu sa zakonom ili ako ne obustavi izmirivanje novčanih obaveza koje poreski obveznik ima prema trećim licima na osnovu ugovora o promeni poverilaca, odnosno dužnika u određenom obligacionom odnosu (asignacija, cesija i dr.), po osnovu prebijanja (kompenzacija) i po drugom osnovu u skladu sa zakonom (član 95. st. 2. i 3. i član 95. stav 9).

Novčanom kaznom od 100.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj banka kod koje se vodi tekući račun, odnosno štedni ulog, ako ne postupi po rešenju Poreske uprave o prenosu poreza i sporednih poreskih davanja na odgovarajuće uplatne račune javnih prihoda (član 96a st. 7. i 8. i član 98a st. 2. i 3).

Odredbe st. 1. i 2, st. 4. i 5, st. 7. i 8. ovog člana shodno se primenjuju na društvo za upravljanje fondom i lica odgovorna u tom društvu, u vezi sa postupanjem društva za upravljanjem u ime i za račun fonda iz člana 15. st. 3. i 4. ovog zakona.

Poreski prekršaji poreskih obveznika - fizičkih lica

Član 180

Novčanom kaznom od 5.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice, koje nije preduzetnik ako:

1) ne obavesti, ili ne obavesti u propisanom roku Poresku upravu o licu koje je, kao nerezident, opunomoćilo za izvršavanje poslova u vezi sa poreskim obavezama (član 14. stav 2);

2) (*brisana*)

3) ometa ili sprečava ovlašćenog službenika Poreske uprave u obavljanju zakonom utvrđene dužnosti u poreskom postupku (član 25. tačka 7);

4) ne obavesti, ili ne obavesti u propisanom roku Poresku upravu o otvaranju ili zatvaranju računa kod banke u Autonomnoj pokrajini Kosovo i Metohija ili u inostranstvu (član 25. tačka 8);

5) prilikom podnošenja poreske prijave ili drugog propisanog akta na propisanom mestu ne unese svoj PIB (član 26. stav 12);

6) Poreskoj upravi ne podnese poresku prijavu, ili ako je podnese nepotpisanu, ili u prijavu unese netačne podatke, a ne ispravi ih u propisanom roku, ili je podnese bez potrebne dokumentacije i dokaza od značaja za utvrđivanje poreza (član 25. tačka 2), član 38. st. 2. i 3, član 40. stav 1. i član 41);

7) na zahtev Poreske uprave, ne dostavi ili ne dostavi na označeno mesto na uvid i proveru isprave od značaja za oporezivanje (član 44);

8) se, na zahtev Poreske uprave, ne odazove na poziv radi pojašnjenja, ili ne pruži informacije neophodne za utvrđivanje činjeničnog stanja od značaja za oporezivanje (član 45. i član 47. stav 2);

9) ne dopusti da se obavi uviđaj na stvari, prostoriji ili zemljištu, odnosno da se kroz njih ili preko njih pređe radi uviđaja (čl. 49. i 50);

10) ometa sprovođenje prinudne naplate, ili ako se ne udalji sa mesta na kome se sprovodi prinudna naplata i nastavi njeno ometanje, ili ako odbije da stvari koje poseduje učini dostupnim za potrebe sprovođenja prinudne naplate (član 89. stav 9. i član 90. stav 3);

11) ne postupi po rešenju o prinudnoj naplati iz nenovčanih potraživanja poreskog obveznika i Poreskoj upravi ne preda stvari koje duguje poreskom obvezniku (član 9. stav 2);

12) stvar obuhvaćenu izlučnom tužbom koja mu je ostavljena na čuvanje ne sačuva u nepromenjenom stanju do okončanja spora po izlučnoj tužbi (član 102. stav 4);

13) na zahtev poreskih izvršitelja ne preda stvar poreskog obveznika koja se kod njega nalazi, a ne plati poresku obavezu poreskog obveznika umesto predaje stvari (član 103. stav 1);

14) ne postupi po nalogu Poreske uprave da učestvuje u postupku poreske kontrole ili da pruži tražena objašnjenja (član 25. tačka 9);

15) ne stavi na raspolaganje odgovarajuće mesto za rad poreskih inspektora u postupku poreske kontrole (član 125. st. 2. i 3);

16) ne omogući poreskom inspektoru da uđe na zemljište i u prostorije u kojima obavlja delatnost, a po odobrenju suda i u stan, radi podvrgavanja kontroli (član 125. stav 5);

17) ne bude prisutan tokom poreske kontrole, ili odbije da učestvuje u postupku poreske kontrole, u skladu sa ovim zakonom (član 25. tačka 9) i član 127);

18) na zahtev Poreske uprave, odnosno poreskog inspektora, ne podnese dokumentaciju ili ne pruži informacije i obaveštenja, ili ne da izjave od uticaja na utvrđivanje činjeničnog stanja bitnog za oporezivanje (član 25. tačka 3) i član 127. stav 1);

19) poreskom inspektor u postupku poreske kontrole ne omogući uvid u stanje robe, odnosno u dokumentaciju ili isprave, a ne odredi lice koje će to učiniti u njegovo ime (član 127. st. 2. i 3);

20) onemogućava poreskog inspektora u sprovođenju mere oduzimanja robe ili oduzimanja dokumentacije u toku poreske kontrole (član 130);

21) u postupku prikupljanja obaveštenja ne postupi po zahtevu Poreske policije (član 135. stav 3).

Poreski obveznik iz stava 1. ovog člana koji ne izvrši uplatu poreza utvrđenog u poreskoj prijavi, odnosno rešenjem Poreske uprave (član 25. tačka 6):

1) u iznosu do 50.000 dinara, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od 10.000 dinara;

2) u iznosu od 50.000 do 200.000 dinara, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od 20.000 dinara;

3) u iznosu od 200.000 do 1.000.000 dinara, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od 40.000 dinara;

4) u iznosu preko 1.000.000 dinara, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od 50.000 dinara.

Poreski obveznik iz stava 1. ovog člana koji neblagovremeno podnese poresku prijavu, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 10.000 dinara.

Primenom odredaba ovog člana ne može se utvrditi novčana kazna u iznosu višem od najvišeg iznosa novčane kazne odnosno u iznosu manjem od najmanjeg iznosa novčane kazne propisane zakonom kojim se uređuju prekršaji.

Nepodnošenje informativne poreske prijave

Član 180a

Poreski obveznik - fizičko lice koje Poreskoj upravi ne podnese informativnu poresku prijavu ili u njoj ne navede svu svoju imovinu, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom u visini od 3% tržišne vrednosti neprijavljene imovine.

Član 180b

Poreski obveznik - pravno lice koje u Republici Srbiji vrši promet dobara, odnosno usluga u skladu sa poreskim zakonom, a u Republici Srbiji nema sedište ni stalnu poslovnu jedinicu, odnosno ima stalnu poslovnu jedinicu ali promet dobara, odnosno usluga vrši van svoje stalne poslovne jedinice, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 100.000 do 2.000.000 dinara ako u skladu sa poreskim zakonom ne odredi poreskog punomoćnika i ne evidentira se za obavezu plaćanja poreza.

Poreski obveznik - fizičko lice koji u Republici Srbiji vrši promet dobara, odnosno usluga u skladu sa poreskim zakonom, a u Republici Srbiji nema prebivalište, odnosno boravište, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 50.000 dinara ako u skladu sa poreskim zakonom ne odredi poreskog punomoćnika i ne evidentira se za obavezu plaćanja poreza.

Poreski prekršaji poreskih posrednika i drugih poreskih dužnika

Član 181

Novčanom kaznom od 10.000 do 100.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u:

1) sudu, organu lokalne samouprave, advokatskoj komori, profesionalnom udruženju, kao i u drugom organu ili organizaciji nadležnim za upis u odgovarajući registar, ako Poreskoj upravi ne dostavi, ili ne dostavi u predviđenom roku propisano obaveštenje, odnosno podatke (član 29. stav 2. i član 184.);

tač. 1a) i 2) (*brisane*)

2a) banci, ako ne obustavi izvršenje naloga poreskog obveznika za prenos sredstava sa računa obveznika od momenta prijema rešenja o oduzimanju PIB-a (član 26. st. 8. i 14);

2b) banci, ako ne obustavi izmirivanje novčanih obaveza koje poreski obveznik ima prema trećim licima na osnovu ugovora o promeni poverilaca, odnosno dužnika u određenom obligacionom odnosu (asignacija, cesija i dr.), po osnovu prebijanja (kompenzacija) i po drugom osnovu u skladu sa zakonom (član 95. stav 9);

2v) organizaciji za prinudnu naplatu, ako ne obračuna kamatu na način propisan ovim zakonom, od dana donošenja rešenja do dana prenosa celokupnog iznosa poreza i sporednih poreskih davanja i ako iznos obračunate kamate ne prenese na odgovarajuće račune javnih prihoda (član 95. stav 2);

2g) organu, organizaciji ili drugom licu nadležnom za upis u propisani registar lica koja obavljaju delatnost, ako izvrši brisanje lica bez dokaza o prestanku poreskih obaveza, odnosno brisanju iz evidencije propisane poreskim zakonom koji izdaje Poreska uprava, odnosno poreski organ nadležne jedinice lokalne samouprave, osim za lica iz člana 29. stav 8. ovog zakona, za obaveze po osnovu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje ukoliko su stekli pravo na penziju shodno odredbama zakona kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje (član 29. stav 4);

2d) Agenciji za privredne registre ako izvrši brisanje pravnog lica ili preduzetnika iz propisanog registra, registruje statusne promene, odnosno vrši promene podataka koji se odnose na osnivača, odnosno člana, naziv, sedište, ulog i oblik organizovanja, prekid ili druge promene podataka u vezi obavljanja delatnosti preduzetnika, u periodu od dobijanja obaveštenja Poreske uprave da će se kod pravnog lica ili preduzetnika vršiti poreska kontrola, do dobijanja obaveštenja da je poreska kontrola završena, kao i u periodu od dobijanja obaveštenja da je pravnom licu ili preduzetniku, u skladu sa ovim zakonom, privremeno oduzet PIB, do dobijanja obaveštenja da je tom subjektu vraćen PIB (član 29. stav 6);

2đ) Agenciji za privredne registre ako izvrši registrovanje sticanja udela ili akcija u privrednim subjektima, odnosno osnivanje novih privrednih subjekata, u slučajevima kada se kao osnivač upisuje pravno lice ili preduzetnik nad kojim je uspostavljena mera iz člana 29. stav 9. ovog zakona (član 29. stav 7);

3) banci, ako pravnom licu, preduzetniku, fizičkom licu ili fondu otvori račun bez podnetog dokaza o izvršenoj registraciji (član 30. stav 1);

3a) banci koja dozvoli isplatu zarada, naknada zarada, kao i drugih prihoda fizičkih lica po osnovu kojih se plaća porez po odbitku, ako nalog kojim se banci nalaže isplata tih prihoda, kao i plaćanje poreza po odbitku ne sadrži poziv na broj odobrenja za plaćanje ukupne obaveze po tom osnovu koji je dodelila Poreska uprava na način iz člana 41. ovog zakona, osim isplate kamate na štedne uloge svojim deponentima (član 30a);

3b) banci koja Poreskoj upravi ne dostavi u elektronskom obliku podatke o izvršenim platnim nalogima za isplatu, odnosno nalogima za prenos po isplatiocima prihoda i šiframa plaćanja do 5-og u mesecu za prethodni mesec, odnosno o uplaćenim novčanim sredstvima na devizne račune fizičkih lica, u roku od 30 dana od dana uplate ili o uplatama na račun obveznika poreza na dohodak građana po osnovu prihoda od samostalnih delatnosti u kalendarskom mesecu, u roku od 15 dana po isteku kalendarskog meseca, odnosno podatke o stanju i prometu na tekućim računima i štednim ulozima poreskih obveznika - pravnih lica, preduzetnika i fizičkih lica, depozitima poreskih obveznika - pravnih lica, odnosno o brojevima tekućih računa i štednih uloga poreskih obveznika - fizičkih lica i nazivu banaka koje ih vode, na zahtev Poreske uprave (član 30b st. 1. i 2);

3v) banci, državnom organu i organizaciji, organu teritorijalne autonomije i lokalne samouprave ako na zahtev Poreske uprave ne pruži raspoložive informacije, kao i podatke od značaja za preduzimanje aktivnosti iz delokruga nadležnosti Poreske uprave (član 45. stav 1);

4) Poreskoj upravi, odnosno kod banke, ako ne izvrši, odnosno ne izvrši u propisanom roku, ili uz pripadajuću kamatu povraćaj preplate, odnosno poresku refakciju, odnosno refundaciju poreza, odnosno preknjižavanje (član 65. stav 4);

4a) banci koja porez i sporedna poreska davanja, za čije obezbeđenje naplate je ustanovljena privremena mera zabrane prenosa novčanih sredstava preko računa poreskog obveznika i upisana u registru blokiranih računa koji vodi nadležna organizacija, na osnovu poreskog rešenja, ne prenese sa računa poreskog obveznika, do visine raspoloživih sredstava na tom računu, na propisani uplatni račun javnih prihoda (član 66. stav 6.);

5) (brisa)

6) organu nadležnom za vođenje založnog registra pokretnih stvari, registra nepokretnosti, odnosno registra blokiranih računa, ako ne upiše založno pravo poreskog poverioca u propisanom roku (član 87. stav 5. i član 188. st. 1. i 4);

7) organu nadležnom za vođenje registra nepokretnosti, ako ne dostavi, ili ne dostavi u propisanom roku, Poreskoj upravi traženi izvod iz javnih knjiga o nepokretnostima koje su svojina poreskog obveznika i izveštaj da li je upisana hipoteka drugog poverioca (član 90. stav 2);

8) banci, ako prinudnu naplatu iz novčanih sredstava poreskog obveznika ne vrši u skladu sa zakonom, ili ako ne izvrši rešenje o naplati poreskog duga obveznika naplatom iz sredstava te banke u skladu sa zakonom (član 95. st. 2. i 3);

8a) banci kod koje se vodi tekući račun, ako ne postupi po rešenju Poreske uprave o prenosu poreza i sporednih poreskih davanja na odgovarajuće uplatne račune javnih prihoda (član 96a st. 7. i 8.);

9) banci ili drugom pravnom licu, kod kojeg se čuvaju hartije od vrednosti poreskog obveznika, ako Poreskoj upravi ne dostavi ili ne dostavi u propisanom roku podatke o tim hartijama od vrednosti sa procenom njihove vrednosti, odnosno ako u propisanom roku ne proda te hartije od vrednosti ili ih ne proda pod najboljim uslovima na tržištu, ili ako ostvarena sredstva po odbitku propisane provizije i troškova ne uplati na račun Poreske uprave (član 98. st. 3-5);

9a) banci kod koje se vodi štedni ulog, ako ne postupi po rešenju Poreske uprave o prenosu poreza i sporednih poreskih davanja na odgovarajuće uplatne račune javnih prihoda (član 98a st. 2. i 3.);

10) banci, ako ne postupi po rešenju Poreske uprave o zabrani raspolaganja sredstvima na računu poreskog obveznika (član 132. stav 3. tačka 1);

11) državnom organu i organizaciji, organu teritorijalne autonomije i lokalne samouprave, ako Poreskoj upravi ne dostavi činjenice koje je doznalo obavljajući poslove iz svog delokruga, a koje ukazuju na mogućnost da poreska obaveza nije ispunjena (član 158);

tač. 11a) (brisa)

11b) državnom organu i organizaciji, ako na zahtev organa jedinice lokalne samouprave, u roku od 30 dana od dana prijema zahteva, ne dostavi podatke kojima raspolaže vršeći poslove iz svoje nadležnosti, a koji su od značaja za utvrđivanje izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave, odnosno koje za te podatke jedinici lokalne samouprave naplati taksu ili drugi trošak (član 159b);

12) banci, ako ne obustavi, ili ne obustavi u propisanom roku sve transakcije preko računa pravnog lica, preduzetnika ili fizičkog lica koji nisu dostavili dokaz o izvršenoj registraciji (član 185. stav 2);

13) banci, ako ne postupi po rešenju o prinudnoj naplati iz novčanih potraživanja poreskog obveznika i ne izvrši prenos sredstava sa računa njegovog dužnika na propisani uplatni račun javnih prihoda, odnosno ako ne izvrši rešenje o prinudnoj naplati dugovanog iznosa neposredno iz sredstava te banke u skladu sa zakonom (član 189);

14) organu nadležnom za evidenciju nepokretnosti i pokretnih stvari u državnoj svojini ako u propisanom roku ne preuzme u državinu nepokretnosti i pokretne stvari prenete u svojinu Republike (član 104. stav 19. i član 110. stav 11).

Član 181a

(Brisano)

Član 181b

(Brisano)

Prekršaji odgovornih lica u Poreskoj upravi

Član 182

Novčanom kaznom od 10.000 do 100.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organizacionoj jedinici Poreske uprave ako:

- 1) poreskom obvezniku uskrati besplatne informacije o poreskim propisima ili osnovnu pravnu pomoć, ako je poreski obveznik neuk (član 24. stav 1. tačka 1);
- 2) poreskom obvezniku uskrati uvid u podatke o utvrđivanju i naplati poreza koji se o njemu vode kod Poreske uprave ili, na zahtev poreskog obveznika, ne izmeni nepotpune, odnosno netačne podatke o poreskom obvezniku (član 24. stav 1. tačka 6).

Novčanom kaznom iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj službeno lice Poreske uprave ako:

- 1) se u poreskom postupku ne ophodi prema poreskom obvezniku sa poštovanjem i uvažavanjem (član 24. stav 1. tačka 3);
- 2) onemogućava poreskog obveznika da bude prisutan tokom poreske kontrole, u skladu sa ovim zakonom (član 24. stav 1. tačka 10).

Član 182a

Ako poreski obveznik u roku od dve godine od dana pravosnažnosti osuđujuće presude za prekršaj iz člana 177. st. 1, 2, 3, 4. i 6. ovog zakona učini isti prekršaj, može mu se, uz novčanu kaznu, izreći i zaštitna mera zabrane vršenja određenih delatnosti u trajanju od šest meseci do tri godine.

Ako odgovorno lice u poreskom obvezniku - pravnom licu iz stava 1. ovog člana, u roku od dve godine od dana pravosnažnosti osuđujuće presude za prekršaj iz člana 177. st. 1, 2, 3, 4. i 6. ovog zakona učini isti prekršaj, može se, uz novčanu kaznu, izreći i zabrana odgovornom licu da vrši određene poslove u trajanju od šest meseci do tri godine.

Član 182b

Protiv lica koje učini radnju, odnosno propust, u vezi sa porezom čije utvrđivanje obavlja sam poreski obveznik koji se smatraju poreskim prekršajem iz člana 177, člana 179. stav 1. tač. 2b) i 3) i stav 3. u vezi sa stavom 1. tačka 3) tog člana, kao i člana 180. stav 1. tač. 5) i 6) i stav 3. ovog zakona, neće se podnositi zahtev za pokretanje prekršajnog postupka, ako to lice, pre preduzimanja bilo koje radnje poreskog organa u vezi učinjene radnje ili propusta, odnosno pre otpočinjanja poreske kontrole ili podnošenja zahteva za pokretanje prekršajnog postupka, samoinicijativno prijavi učinjenu radnju, odnosno propust i istovremeno plati dugovani iznos poreza uvećan za obračunatu kamatu iz člana 75. ovog zakona.

Protiv lica koje učini radnju, odnosno propust iz stava 1. ovog člana, u vezi sa porezom koji se utvrđuje rešenjem, neće se podnositi zahtev za pokretanje prekršajnog postupka, ako to lice, pre preduzimanja bilo koje radnje poreskog organa u vezi sa učinjenom radnjom ili propustom, odnosno pre otpočinjanja poreske kontrole ili podnošenja zahteva za pokretanje prekršajnog postupka, samoinicijativno prijavi učinjenu radnju, odnosno propust, kao i utvrđeni iznos poreza plati u propisanom roku.

Deo osmi PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Registracija poreskih obveznika

Član 183

Poreska uprava izvršiće registraciju poreskih obveznika u roku od godinu dana od dana početka primene ovog zakona.

Dostavljanje podataka o izvršenom upisu u registar Poreskoj upravi

Član 184

Sud, organ, odnosno organizacija iz člana 29. st. 1-3. ovog zakona dužni su da, u skladu sa aktom iz člana 29. stav 5. ovog zakona, dostave Poreskoj upravi podatke o licima upisanim u registar, odnosno druge podatke od značaja za utvrđivanje poreza, sa stanjem na dan početka primene ovog zakona.

Obaveze banke u vezi sa imaocima računa

Član 185

Banka dužna je da od pravnog lica, preduzetnika i fizičkog lica, koji kod njega na dan početka primene ovog zakona ima otvoren račun, zahteva da u roku od 15 dana od dana dodele PIB-a dostavi dokaz o izvršenoj registraciji.

Ako pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice iz stava 1. ovog člana ne dostave dokaz o izvršenoj registraciji u roku iz stava 1. ovog člana, banka dužna je da narednog dana po isteku toga roka obustavi sve transakcije preko njenih računa i da o tome odmah obavesti Poresku upravu.

Ako je na dan početka primene ovog zakona račun poreskog obveznika blokiran zbog dospelih, a neplaćenih poreza i sporednih poreskih davanja, blokada se prenosi na sve račune koje taj poreski obveznik ima u skladu sa Zakonom o platnom prometu iz člana 69. stav 2. ovog zakona.

Prijava za evidenciju imovine

Član 186

Poreski obveznik, fizičko lice i preduzetnik, dužan je da u roku od deset meseci od dana početka primene ovog zakona podnese Poreskoj upravi prijavu za evidenciju ukupne imovine u zemlji i inostranstvu, ako je njena vrednost veća od 20.000.000 dinara.

Imovinu, u smislu stava 1. ovog člana, čine:

- 1) nepokretnosti (stan, kuća, poslovna zgrada i prostorije, garaža, zemljište i dr.);
- 2) akcije ili udeli u pravnom licu;
- 3) oprema za obavljanje samostalne delatnosti;
- 4) motorna vozila, plovni objekti i vazduhoplovi;
- 5) (*brisana*);
- 6) štedni ulozi i gotov novac;
- 7) druga imovinska prava.

U prijavu za evidenciju imovine unose se i podaci o imovini povezanih lica.

Poreski obveznik, fizičko lice i preduzetnik, čija je imovina iz st. 1. i 2. ovog člana veća od 10.000.000 dinara, ali ne prelazi 20.000.000 dinara, može da podnese prijavu za evidenciju imovine.

Poreska uprava može, u skladu sa članom 60. stav 2. ovog zakona, proceniti vrednost imovine iskazane u prijavi za evidenciju imovine i dostaviti poreskom obvezniku rešenje o proceni.

Prijava za evidenciju imovine služi isključivo za sprovođenje unakrsne procene poreske osnovice iz člana 59. ovog zakona.

Unakrsna procena primeniće se na razliku između vrednosti imovine utvrđene u poreskoj kontroli i procenjene, odnosno prijavljene vrednosti imovine na način iz stava 5. ovog člana.

Ako poreski obveznik iz stava 1. ovog člana ne podnese prijavu za evidenciju imovine, unakrsna procena primeniće se na njegovu celokupnu imovinu.

Oblik i sadržinu prijave za evidenciju imovine propisuje ministar.

Poreska uprava utvrdiće jedinstvenu poresku osnovicu unakrsnom procenom za period od 1. januara 2003. do 31. decembra 2005. godine fizičkim licima i preduzetnicima iz ovog člana.

Jedinstvena poreska osnovica iz stava 10. ovog člana utvrđuje se kao razlika između vrednosti imovine na dan 31. decembra 2005. godine i na dan 1. januara 2003. godine umanjena za iznos prijavljenog dohotka i za vrednost imovine pribavljene sredstvima stečenim nasleđem, poklonom ili na drugi zakonit besteretan način, za koju to poreski obveznik, odnosno drugo lice ističe i o tome pruži odgovarajuće materijalne dokaze.

Vrednost imovine na dan 1. januara 2003. godine čini zbir ukupne vrednosti imovine iz člana 59. stav 3. ovog zakona sa stanjem na dan 1. januara 2003. godine.

Vrednost imovine na dan 31. decembra 2005. godine čini zbir ukupne vrednosti imovine iz člana 59. stav 3. ovog zakona sa stanjem na dan 31. decembra 2005. godine, uvećana za vrednost imovine koja je u periodu od 1. januara 2003. do 31. decembra 2005. godine stečena teretno i otuđena teretno ili besteretno.

Član 186a

Poreska uprava utvrdiće jedinstvenu poresku osnovicu unakrsnom procenom za period od 1. januara 2003. do 31. decembra 2005. godine i fizičkim licima i preduzetnicima čija ukupna vrednost imovine na dan 31. decembra 2005. godine prelazi 20.000.000 dinara, saglasno članu 59. i članu 186. st. 11-13. ovog zakona.

Založno pravo Republike do dana početka rada registra zaloge

Član 187

Prinudna naplata poreza i sporednih poreskih davanja ima prvenstvo u odnosu na ostale obaveze poreskog obveznika i potraživanja drugih lica do dana početka rada registra zaloge u skladu sa zakonom kojim se uređuje založno pravo na pokretnim stvarima upisanim u registar.

Do dana početka rada registra zaloge iz stava 1. ovog člana, založno pravo Republike na nepokretnostima, novčanim sredstvima na računu poreskog obveznika, pokretnim stvarima i potraživanjima poreskog obveznika, ustanovljava se danom upisa u registar nepokretnosti, odnosno blokiranih računa, na pokretnim stvarima - popisom, a na potraživanjima poreskog obveznika dostavljanjem rešenja

iz člana 92. stav 2. ovog zakona dužniku poreskog obveznika.

Popisana pokretna stvar na kojoj je ustanovljeno založno pravo Republike pleni se u momentu popisa.

Popisana pokretna stvar iz stava 3. ovog člana može se, izuzetno, ostaviti na čuvanje poreskom obvezniku do dana prodaje, ako to nalažu zahtevi ekonomičnosti postupka prinudne naplate.

Prelazni režim ustanovljavanja založnog prava Republike

Član 188

Založna prava na pokretnim stvarima i potraživanjima poreskog obveznika ustanovljena do dana početka rada registra zaloge u skladu sa zakonom kojim se uređuje založno pravo na pokretnim stvarima upisanim u registar, u skladu sa članom 187. stav 2. ovog zakona, upisuju se u odgovarajući registar zaloge prioriteto, pod prvim danom početka rada tog registra.

Poreska uprava je dužna da, radi ostvarenja prioritelnog založnog prava, odgovarajućem registru dostavi zahtev za upis založnih prava iz stava 1. ovog člana, u roku od 15 dana od dana početka rada registra zaloge.

Godinu dana od početka rada registra zaloge Republika ima prioriteto pravo namirenja iz novčanih sredstava na računu poreskog obveznika kod banaka ili drugih finansijskih organizacija, bez upisa založnog prava u odgovarajući registar zaloge.

Založno pravo Republike iz stava 3. ovog člana ustanovljeno u skladu sa članom 187. stav 2. ovog zakona, upisaće se prioriteto u odgovarajući registar zaloge, pod prvim danom nakon isteka roka od godinu dana od početka rada registra zaloge.

Prelazni režim prinudne naplate iz novčanih potraživanja

Član 189

Do 31. decembra 2003. godine založno pravo Republike na novčanim potraživanjima poreskog obveznika ustanovljava se danom dostavljanja rešenja iz člana 92. stav 2. ovog zakona dužniku poreskog obveznika.

Prinudna naplata poreza i sporednih poreskih davanja iz novčanih potraživanja može se izvršiti kada Poreska uprava u postupku utvrdi da takvo potraživanje nije sporno i da je dospelo za naplatu.

Rešenjem o prinudnoj naplati poreza iz novčanih potraživanja potraživanje iz stava 1. ovog člana pleni se i nalaže se dužniku poreskog obveznika da svoj dug po tom potraživanju uplati na odgovarajući uplatni račun javnih prihoda, do iznosa koji poreski obveznik duguje po osnovu poreza i sporednih poreskih davanja.

Na rešenje iz stava 3. ovog člana dužnik poreskog obveznika može izjaviti prigovor u roku od tri dana od dana dostavljanja rešenja.

Dužnik poreskog obveznika dužan je da u roku od tri dana po isteku roka za prigovor, odnosno od dana prijema rešenja po prigovoru, ako prigovor nije uvažen, izvrši uplatu zaplenjenog potraživanja iz stava 3. ovog člana.

Ako dužnik poreskog obveznika ne postupi na način propisan u stavu 5. ovog člana, prinudna naplata se vrši iz novčanih sredstava sa njegovog računa, u skladu sa odredbama člana 95. ovog zakona.

Ako potraživanje poreskog obveznika prema njegovom dužniku nije dospelo, Poreska uprava nalaže uplatu u smislu stava 3. ovog člana, po dospelosti potraživanja.

Prinudna naplata na zaradi i drugim stalnim novčanim primanjima poreskog obveznika vrši se na osnovu rešenja iz člana 92. stav 2. ovog zakona, kojim se stavlja zabrana na određenom delu tih primanja i nalaže isplatiocu da dugovani iznos poreza i sporednih poreskih davanja, počev od prve isplate, prenese na odgovarajući uplatni račun javnih prihoda.

Ako isplatilac ne postupi po rešenju iz stava 8. ovog člana, naplata dugovnog iznosa poreza i sporednih poreskih davanja vrši se neposredno iz sredstava koja se nalaze na računu isplatioca, u skladu sa odredbama člana 95. ovog zakona.

Prelazni režim prinudne naplate iz nenovčanih potraživanja

Član 190

Do 31. decembra 2003. godine založno pravo Republike na nenovčanim potraživanjima poreskog obveznika ustanovljava se danom dostavljanja rešenja iz člana 92. stav 2. ovog zakona dužniku poreskog obveznika.

Prinudna naplata poreza i sporednih poreskih davanja može se izvršiti iz nenovčanog potraživanja poreskog obveznika kada Poreska uprava u postupku utvrdi da to potraživanje nije sporno i da je dospelo za naplatu.

Rešenjem o prinudnoj naplati iz člana 92. stav 2. ovog zakona stavlja se zabrana na nenovčano potraživanje poreskog obveznika i nalaže njegovom dužniku da dugovane stvari preda Poreskoj upravi, koja će ih popisati, proceniti, zapleniti i prodati u skladu sa odredbama člana 89. i čl. 99-104. ovog zakona.

Ako se zaplenjeno potraživanje odnosi na predaju nepokretnosti, prinudna naplata se sprovodi u skladu sa odredbama čl. 105-111. ovog zakona.

Preuzimanje zaposlenih, postavljenih lica, predmeta, arhive, opreme i sredstava za rad Republičke uprave javnih prihoda

Član 191

Danom početka primene ovog zakona Ministarstvo finansija i ekonomije preuzeće zaposlene i postavljena lica Republičke uprave javnih prihoda, kao i predmete, arhivu, opremu i sredstva za rad.

Prestanak važenja odredaba određenih zakona**Član 192**

Danom početka primene ovog zakona prestaju da važe:

- 1) Zakon o kontroli, utvrđivanju i naplati javnih prihoda ("Službeni glasnik RS", br. 76/91, 20/93, 37/93, 39/93, 53/93, 67/93, 45/94, 52/96, 42/98, 18/99, 33/99, 52/2000 i 34/2001);
- 2) čl. 125g, 136. i 138-144. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 52/96, 46/98 i 29/2001);
- 3) čl. 108s i 108č-108č Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Službeni glasnik RS", br. 18/92, 26/93, 53/93, 67/93, 48/94, 25/96, 46/98, 54/99, 29/2001 i 18/2002);
- 4) čl. 27j, 27j-1, 27k i 27lj-27r Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava nezaposlenih lica ("Službeni glasnik RS", br. 22/92, 73/92, 82/92, 56/93, 67/93, 34/94, 52/96, 46/98 i 29/2001);
- 5) član 90, član 108. stav 1, član 117. stav 2, čl. 120-156. i 163-165, član 166. stav 1. tač. 3) i 4), član 167. stav 1. tač. 13) i 14), član 168. stav 1. tač. 4)-6), član 169. tač. 3) i 4), član 170. tač. 1) i 3) i član 172. Zakona o porezu na dohodak građana ("Službeni glasnik RS", broj 24/2001);
- 6) čl. 72, 73, 77-110. i 114. Zakona o porezu na dobit preduzeća ("Službeni glasnik RS", broj 25/2001);
- 7) čl. 27, 28, 35, 36, 38. i 46. Zakona o akcizama ("Službeni glasnik RS", br. 22/2001 i 73/2001);
- 8) čl. 29-31, 40, 41, 43. i 55. Zakona o porezu na promet ("Službeni glasnik RS", br. 22/2001 i 73/2001);
- 9) član 41. Zakona o porezima na imovinu ("Službeni glasnik RS", broj 26/2001);
- 10) u članu 53. stav 1. tačka 3) i članu 54. Zakona o uslovima za obavljanje prometa robe, vršenje usluga u prometu i inspeksijskom nadzoru ("Službeni glasnik RS", br. 39/96, 20/97, 46/98 i 34/2001) deo kojim se uređuju novčane kazne za prekršaj iz člana 7a i člana 53. stav 1. tačka 3) tog zakona;
- 11) član 23. tačka 2) i član 25. Zakona o ministarstvima ("Službeni glasnik RS", broj 27/2002);
- 12) u članu 139. stav 1. tačka 3) Krivičnog zakona Republike Srbije ("Službeni glasnik SRS", br. 26/77, 28/77, 43/77, 20/79, 24/84, 39/86, 51/87, 6/89, 42/89 i 21/90 i "Službeni glasnik RS", br. 16/90, 26/91, 75/91, 9/92, 49/92, 51/92, 23/93, 67/93, 47/94, 17/95, 44/98, 10/2002 i 11/2002) deo kojim se propisuje kazna za krivično delo zloupotrebe ovlašćenja u privredi za odgovorno lice u preduzeću ili drugoj organizaciji koja vrši privrednu delatnost koje, u vezi sa izvršenjem poreskih obaveza ili u vezi sa plaćanjem drugih dažbina, uskrati sredstva koja predstavljaju javni prihod i član 154. tog zakona.

Stupanje na snagu Zakona**Član 193**

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a primenjuje se od 1. januara 2003. godine.

***Samostalni član Zakona o izmenama i dopunama
Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji***

("Sl. glasnik RS", br. 70/2003)

Član 22

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", osim člana 19 stav 1 ovog zakona koji se primenjuje od 1. jula 2003. godine.

***Samostalni član Zakona o izmenama i dopunama
Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji***

("Sl. glasnik RS", br. 55/2004)

Član 51

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

***Samostalni član Zakona o izmenama i dopunama
Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji***

("Sl. glasnik RS", br. 61/2005)

Član 36

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

**Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama
Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji**

("Sl. glasnik RS", br. 61/2007)

Član 60[s1]

Nepokretnosti u svojini Republike Srbije date na korišćenje jedinicama lokalne samouprave, a koje faktički koristi Poreska uprava, nastaviće da koristi Poreska uprava, do donošenja propisa o sredstvima u svojini jedinica lokalne samouprave, osim nepokretnosti iz člana 61. Zakona o finansiranju lokalne samouprave ("Službeni glasnik RS", broj 62/06).

Član 61[s1]

Odredbe člana 2. ovog zakona, saglasno članu 60. Zakona o finansiranju lokalne samouprave ("Službeni glasnik RS", broj 62/06), primenjuju se od 1. januara 2007. godine.

Postupke utvrđivanja, naplate i kontrole poreza i sporednih poreskih davanja koje po odredbama zakona iz stava 1. ovog člana naplaćuju jedinice lokalne samouprave, započete od Poreske uprave, a koji nisu pravosnažno okončani do 1. januara 2007. godine, okončaće nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Član 62[s1]

Odredbe člana 47. ovog zakona, u delu koji se odnosi na nadležnost Poreske uprave za vođenje drugostepenog poreskoprekršajnog postupka, prestaju da važe danom početka rada drugostepenog prekršajnog suda u skladu sa Zakonom o prekršajima ("Službeni glasnik RS", broj 101/05).

Član 63[s1]

Propisi iz čl. 10. i 46. ovog zakona doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 64[s1]

Poreska uprava je nadležna da rešava i o žalbama izjavljenim protiv rešenja donetih u poreskom postupku od strane nadležnih organa jedinica lokalne samouprave koje su Poreskoj upravi podnete od 1. januara 2007. godine do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 65[s1]

Odredbe člana 10. ovog zakona, u pogledu obaveza velikih poreskih obveznika, primenjivaće se od 1. januara 2009. godine.

Član 66[s1]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

**Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama
Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji**

("Sl. glasnik RS", br. 20/2009)

Član 28[s2]

Propisi iz čl. 10, 21. i 25. ovog zakona doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, osim propisa iz člana 25. ovog zakona u delu koji se odnosi na visinu osnovnog i dodatnog koeficijenta, platne grupe i platne razrede za zvanja poreskih službenika, koji će se doneti u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 29[s2]

Za sticanje višeg zvanja poreskog službenika iz člana 25. ovog zakona po osnovu ocenjivanja, uzimaju se u obzir i ocene državnog službenika za 2007. i 2008. godinu, određene pravosnažnim rešenjem direktora Poreske uprave.

Član 30[s2]

Odredbe člana 4. ovog zakona primenjivaće se od 1. maja 2009. godine.

Odredbe člana 25. ovog zakona, u delu koji se odnosi na prestanak radnog odnosa po osnovu ocenjivanja poreskog službenika, primenjivaće se po izvršenom ocenjivanju za 2009. i 2010. godinu, a u delu koji se odnosi na pravo poreskih službenika na službenu uniformu, radnu odeću i obuću, primenjivaće se od 1. januara 2011. godine.

Član 31[s2]

Propis iz člana 37a stav 7. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02 - ispravka, 23/03 - ispravka, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 - dr. zakon, 62/06 - dr. zakon i 61/07), doneće se najkasnije do 31. decembra 2009. godine.

Član 32[s2]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

**Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama
Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji**

Član 47[s3]

Ako poreski obveznik ustanovi da poreska prijava, koju je podneo Poreskoj upravi do dana stupanja na snagu ovog zakona, sadrži grešku ili propust, može da podnese samo jednu izmenjenu poresku prijavu, u skladu sa članom 40. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02 - ispravka, 23/03 - ispravka, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 - dr. zakon, 62/06 - dr. zakon, 61/07, 20/09 i 72/09 - dr. zakon).

Član 48[s3]

Poreskom obvezniku nad kojim se sprovodi reorganizacija, u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj, kome je odobreno plaćanje poreskog duga u skladu sa odredbama člana 73. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02 - ispravka, 23/03 - ispravka, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 - dr. zakon, 62/06 - dr. zakon, 61/07, 20/09 i 72/09 - dr. zakon), a koji podnese zahtev za odlaganje plaćanja poreskog duga u skladu sa članom 14. ovog zakona, pre isteka perioda na koji mu je plaćanje duga odloženo, može se odobriti odlaganje plaćanja poreskog duga za period koji, sa periodom na koji mu je plaćanje poreskog duga već odloženo, iznosi najduže do 60 meseci.

Član 49[s3]

Raspored uplaćenog iznosa po osnovu dospelih poreza i sporednih poreskih davanja do 31. decembra 2010. godine, izvršiće se primenom odredbe člana 70. stav 2. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02 - ispravka, 23/03 - ispravka, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 - dr. zakon, 62/06 - dr. zakon, 61/07, 20/09 i 72/09 - dr. zakon).

Obračun i plaćanje kamate na iznos manje ili više plaćenog poreza i sporednih poreskih davanja do 31. decembra 2010. godine izvršiće se primenom odredbe člana 75. stav 1. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02 - ispravka, 23/03 - ispravka, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 - dr. zakon, 62/06 - dr. zakon, 61/07, 20/09 i 72/09 - dr. zakon).

Član 50[s3]

Kada je rešenje Poreske uprave kojim se u svojini Republike Srbije prenose nepokretnosti, odnosno pokretne stvari, iz člana 104. stav 18. i člana 110. stav 5. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02 - ispravka, 23/03 - ispravka, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 - dr. zakon, 62/06 - dr. zakon, 61/07, 20/09 i 72/09 - dr. zakon), postalo pravosnažno do dana stupanja na snagu ovog zakona, odnosno do dana početka primene propisa iz čl. 20. i 21. ovog zakona, organ nadležan za evidenciju nepokretnosti i pokretnih stvari u državnoj svojini dužan je da, u skladu sa propisima iz čl. 20. i 21. ovog zakona, u roku od 30 dana od dana početka njihove primene, te nepokretnosti i pokretne stvari preuzme u državinu.

Novčanom kaznom od 5.000 dinara do 50.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu nadležnom za evidenciju nepokretnosti i pokretnih stvari u državnoj svojini, ako u roku iz stava 1. ovog člana ne preuzme u državinu nepokretnosti i pokretne stvari.

Član 51[s3]

Propisi iz čl. 20. i 21. ovog zakona doneće se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 52[s3]

Odredbe čl. 12. i 15. ovog zakona, primenjivaće se od 1. januara 2011. godine.

Izuzetno od odredaba ovog zakona, jedinice lokalne samouprave mogu svojom odlukom u 2010. godini urediti drukčije uslove i način odlaganja, plaćanja i otpisa kamate na poreski dug po osnovu izvornih javnih prihoda dospele do 31. decembra 2009. godine, a koja do kraja 2010. godine nije plaćena.

Član 53[s3]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

***Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama
Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji***

("Sl. glasnik RS", br. 101/2011)

Član 51[s4]

Odredbe čl. 1. i 45. ovog zakona primenjivaće se od 1. januara 2012. godine.

Po žalbama u poreskim stvarima iz člana 2a Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02 - ispravka, 23/03 - ispravka, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 - dr. zakon, 62/06 - dr. zakon, 61/07, 20/09, 72/09 - dr. zakon i 53/10) po kojima Poreska uprava ne donese rešenje do 31. decembra 2011. godine, rešiće nadležne jedinice lokalne samouprave.

Poreska uprava je dužna da, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, nadležnim jedinicama lokalne samouprave ustupi spise predmeta iz stava 2. ovog člana.

Član 52[s4]

Poreskom obvezniku koji je zaključio ugovor o finansijskom restrukturiranju, u skladu sa zakonom kojim se uređuje sporazumno finansijsko restrukturiranje privrednih društava, kome je odobreno plaćanje poreskog duga u skladu sa odredbama člana 73. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02 - ispravka, 23/03 - ispravka, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 - dr. zakon, 62/06 - dr. zakon, 61/07, 20/09, 72/09 - dr. zakon i 53/10), a koji podnese zahtev za odlaganje plaćanja poreskog duga u skladu sa članom 22. ovog zakona, pre isteka perioda na koji mu je plaćanje duga odloženo, može se odobriti odlaganje plaćanja poreskog duga za period koji, sa periodom na koji mu je plaćanje poreskog duga već odloženo, iznosi najduže do 60 meseci.

Član 53[s4]

Odredba člana 11. ovog zakona, kao i odredbe čl. 48. i 49. ovog zakona u delu koji se odnosi na prekršajnu odgovornost banaka ako ne postupe po odredbi člana 11. ovog zakona, primenjivaće se od 1. jula 2012. godine.

Član 54[s4]

Propis iz člana 30. ovog zakona doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 55[s4]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

***Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama
Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji***

("Sl. glasnik RS", br. 93/2012)

Član 36[s5]

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe Uredba o bližim uslovima i načinu vršenja kontrole menjačkih poslova ("Službeni glasnik RS", broj 7/12) i Uredba o bližim uslovima i načinu vršenja kontrole deviznog poslovanja rezidenata i nerezidenata ("Službeni glasnik RS", br. 112/06, 39/10 i 15/12).

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe čl. 119-123. i čl. 125-129. Zakona o igrama na sreću ("Službeni glasnik RS", broj 88/11).

Podzakonska akta koja su doneta na osnovu ovlašćenja iz Zakona o deviznom poslovanju ("Službeni glasnik RS", br. 62/06 i 31/11) koja uređuju uslove i način obavljanja menjačkih poslova, uskladiće se sa odredbama ovog zakona u roku od 90 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Do početka primene propisa iz stava 3. ovog člana primenjivaće se propisi doneti na osnovu Zakona o deviznom poslovanju ("Službeni glasnik RS", br. 62/06 i 31/11) ako nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Član 37[s5]

Danom stupanja na snagu ovog zakona Poreska uprava preuzima nadležnosti Deviznog inspektorata za obavljanje poslova izdavanja i oduzimanja ovlašćenja za obavljanje menjačkih poslova, poslova izdavanja sertifikata za obavljanje menjačkih poslova i kontrole menjačkih poslova, kao i drugih poslova koji su, prema Zakonu o deviznom poslovanju ("Službeni glasnik RS", br. 62/06 i 31/11), u nadležnosti Deviznog inspektorata.

Postupke koje je Devizni inspektorat započeo u vršenju nadležnosti iz stava 1. ovog člana, a koji ne budu okončani do dana stupanja na snagu ovog zakona, okončaće Poreska uprava u skladu sa ovim zakonom.

Rezidenti - pravna lica i preduzetnici kojima je rešenje o izdavanju ovlašćenja za obavljanje menjačkih poslova izdato do dana stupanja na snagu ovog zakona, nastavljaju da rade na osnovu tog rešenja u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 38[s5]

Danom stupanja na snagu ovog zakona Poreska uprava preuzima nadležnosti Uprave za igre na sreću koje ta uprava ima prema Zakonu o igrama na sreću ("Službeni glasnik RS", broj 88/11).

Postupke u oblasti igara na sreću koje je započela Uprava za igre na sreću, a koji ne budu okončani do dana stupanja na snagu ovog zakona, okončaće Poreska uprava u skladu sa ovim zakonom.

Priredivači igara na sreću kojima je do dana stupanja na snagu ovog zakona izdato rešenje o davanju dozvole, odnosno odobrenje za priređivanje igara na sreću od strane Uprave za igre na sreću u skladu sa Zakonom o igrama na sreću ("Službeni glasnik RS", broj 88/11), nastavljaju sa priređivanjem tih igara do isteka roka važenja dozvole, odnosno odobrenja.

Lica koja, prema propisima kojima se uređuju igre na sreću, imaju obavezu dostavljanja akata o priređivanju igara na sreću, uverenja, izveštaja, obaveštenja i dr. Upravi za igre na sreću, dužna su da te akte dostavljaju Poreskoj upravi u slučajevima, na način i u rokovima, uređenim propisima kojima se uređuju igre na sreću.

Član 39[s5]

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju sa radom Devizni inspektorat obrazovan Zakonom o deviznom poslovanju ("Službeni glasnik RS", br. 62/06 i 31/11) i Uprava za igre na sreću obrazovana Zakonom o igrama na sreću ("Službeni glasnik RS", br. 84/04, 85/05 - dr. zakon i 95/10).

Danom stupanja na snagu ovog zakona Poreska uprava preuzeće zaposlene i postavljena lica Deviznog inspektorata i Uprave za igre na sreću, kao i njihov poslovni prostor, predmete, informacioni sistem, arhivu, opremu i sredstva za rad.

Član 40[s5]

Odredbe čl. 13. i 14. ovog zakona primenjivaće se od 1. januara 2013. godine.

Odredbe čl. 17. i 18. ovog zakona u delu koji se odnosi na visinu kamatne stope na iznos manje ili više plaćenog poreza i sporednih poreskih davanja, uključujući i kamatu na poreski dug čije je odlaganje plaćanja odloženo, kao i metod obračuna kamate, primenjivaće se od 1. januara 2013. godine.

Odredba člana 17. ovog zakona u delu koji se odnosi na dan od kada se obračunava kamata obvezniku poreza na dodatu vrednost kome se vrši povraćaj tog poreza primenjivaće se za poreske prijave podnete za poreski period počev od 1. januara 2013. godine.

Odredba člana 17. ovog zakona u delu koji se odnosi na dan od kada se obračunava kamata poreskom obvezniku koji je podneo zahtev za refakciju, odnosno za refundaciju poreza, primenjivaće se na rešenja kojima se utvrđuje pravo na refakciju, odnosno na refundaciju koja budu doneta po zahtevima podnetim od 1. januara 2013. godine.

Odredbe člana 23. ovog zakona u delu koji se odnosi na utvrđivanje poreske obaveze licu koje obavlja neregistrovanu, odnosno neprijavljenu delatnost primenjivaće se od 1. januara 2013. godine.

Odredbe člana 26. ovog zakona u delu koji se odnosi na pokretanje i vođenje prvostepenog prekršajnog postupka koji nije u isključivoj nadležnosti prekršajnog suda i izricanje kazni - za poreske prekršaje, za prekršaje iz oblasti menjačkog poslovanja i drugih poslova koji su, prema Zakonu o deviznom poslovanju ("Službeni glasnik RS", br. 62/06 i 31/11) u nadležnosti Deviznog inspektorata, kao i za prekršaje iz oblasti igara na sreću i čl. 2, 5, 19, 20, 22, 24, 27. i 35. ovog zakona primenjivaće se od 1. januara 2013. godine.

Prvostepeni prekršajni postupak za poreske prekršaje, za prekršaje iz oblasti menjačkog poslovanja i drugih poslova koji su, prema Zakonu o deviznom poslovanju ("Službeni glasnik RS", br. 62/06 i 31/11) u nadležnosti Deviznog inspektorata, kao i za prekršaje iz oblasti igara na sreću, koji do 31. decembra 2012. godine ne budu pravosnažno okončani, okončaće nadležni prekršajni sud.

Odredbe člana 10. i člana 32. stav 1. ovog zakona primenjivaće se od 1. jula 2014. godine.

Član 41[s5]

Po zahtevima za odlaganje plaćanja poreskog duga po kojima ne bude pravosnažno odlučeno do dana stupanja na snagu ovog zakona nadležni organ odlučice u skladu sa ovim zakonom.

Član 42[s5]

Postupak po pravnim lekovima ulozenim protiv poreskih upravnih akata, koje do 31. decembra 2012. godine donesu jedinice lokalnih samouprava za izvorne javne prihode iz člana 2a stav 1. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02 - ispravka, 23/03 - ispravka, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 - dr. zakon, 62/06 - dr. zakon, 61/07, 20/09, 72/09 - dr. zakon, 53/10, 101/11 i 2/12 - ispravka), okončaće nadležni drugostepeni organi tih jedinica lokalne samouprave.

Član 43[s5]

Poreska uprava dužna je da, u roku od osam dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, javnim konkursom pokrene postupak za izbor rukovodilaca iz člana 29. ovog zakona.

Član 44[s5]

Propis iz člana 7. ovog zakona doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 45[s5]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji

("Sl. glasnik RS", br. 47/2013 i 108/2013)

Član 45[s6]

Odredbe člana 4. stav 2. ovog zakona primenjivaće se na akte donete nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Član 46[s6]

Propisi iz čl. 11, 26, 30, 33. i 34. ovog zakona doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, a propis iz člana 12. ovog zakona doneće se u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 47[s6]

(Prestao da važi)

Član 48[s6]

Odredbe čl. 8, 12. i 13, člana 15. stav 1, čl. 22. i 23, člana 36. stav 1, člana 40. st. 4. i 16, člana 41. stav 2. i člana 43. stav 3. ovog zakona, primenjivaće se od 1. marta 2014. godine.

Izuzetno od stava 1. ovog člana u delu koji se odnosi na početak primene člana 12. ovog zakona, poreski obveznik koji obezbedi tehničke uslove može podnositi Poreskoj upravi pojedinačnu poresku prijavu za poreze po odbitku u elektronskom obliku počev od 1. oktobra 2013. godine.

Postupak i način podnošenja pojedinačne poreske prijave počev od 1. oktobra 2013. godine može urediti ministar nadležan za poslove finansija.

Član 49[s6]

Odredba člana 7. stav 1. ovog zakona, koja se odnosi na dostavljanje obaveštenja, odnosno omogućavanje direktnog pristupa bazi podataka, primenjivaće se od 1. januara 2014. godine.

Organ koji vodi evidencije o mestu prebivališta, dužan je da Poreskoj upravi dostavi bazu podataka u elektronskom obliku na osnovu evidentiranih podataka sa stanjem na dan početka primene člana 7. stav 1. ovog zakona, a najkasnije do 31. januara 2014. godine.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, organ koji obezbedi tehničke uslove može Poreskoj upravi dostavljati obaveštenja u elektronskom obliku, odnosno omogućiti direktan pristup bazi podataka počev od 1. oktobra 2013. godine.

Član 50[s6]

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji

("Sl. glasnik RS", br. 108/2013)

Član 10[s7]

U skladu sa članom 41. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02 - ispravka, 23/03 - ispravka, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 - dr. zakon, 62/06 - dr. zakon, 61/07, 20/09, 72/09 - dr. zakon, 53/10, 101/11, 2/12 - ispravka i 93/12) podnosi se:

1) zbirna poreska prijava za poreze po odbitku plaćene zaključno sa 28. februarom 2014. godine, za koje nisu podnete propisane poreske prijave;

2) pojedinačna poreska prijava za prihode isplaćene u 2013. godini.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi član 47. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", broj 47/13).

Član 11[s7]

Odredbe čl. 3, 4, 8. i 9. ovog zakona primenjivaće se od 1. marta 2014. godine.

Za svaku isplatu prihoda izvršenu u januaru, odnosno februaru 2014. godine, poreski obveznik, odnosno poreski platac dužan je da Poreskoj upravi podnese i pojedinačnu poresku prijavu propisanu ovim zakonom, najkasnije do poslednjeg dana u mesecu u kojem je isplata izvršena.

U članu 48. stav 1. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", broj 47/13) reči: "1. januara" zamenjuju se rečima: "1. marta".

Član 12[s7]

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji

("Sl. glasnik RS", br. 68/2014)

Član 75[s8]

Kontrolu umanjenja neto prihoda zaposlenih u javnom sektoru u skladu sa zakonom kojim se uređuje umanjenje neto prihoda u javnom sektoru, Poreska uprava vrši za prihode isplaćene do dana prestanka primene tog zakona.

Član 76[s8]

Organ koji vodi evidencije o mestu prebivališta, odnosno boravišta fizičkog lica, dužan je da u roku od pet dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, Poreskoj upravi dostavi podatke iz člana 12. stav 1. ovog zakona, sa stanjem na dan stupanja na snagu ovog zakona.

Član 77[s8]

Do početka podnošenja poreskih prijava u elektronskom obliku u skladu sa članom 15. stav 2. ovog zakona, veliki poreski obveznici podnose poreske prijave u elektronskom obliku u skladu sa članom 38. stav 8. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02 - ispravka, 23/03 - ispravka, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 - dr. zakon, 62/06 - dr. zakon, 61/07, 20/09, 72/09 - dr. zakon, 53/10, 101/11, 2/12 - ispravka, 93/12, 47/13 i 108/13).

Odredbe člana 15. stav 4, člana 39. st. 3. i 4. i člana 44. st. 2. i 3. ovog zakona primenjivaće se počev od dana podnošenja poreske prijave u elektronskom obliku u skladu sa članom 15. stav 2. ovog zakona.

U slučaju kada poreski obveznik iz tehničkih razloga nije mogao da, saglasno članu 38. stav 9. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02 - ispravka, 23/03 - ispravka, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 - dr. zakon, 62/06 - dr. zakon, 61/07, 20/09, 72/09 - dr. zakon, 53/10, 101/11, 2/12 - ispravka, 93/12, 47/13 i 108/13), od 1. jula 2014. godine do dana stupanja na snagu ovog zakona, za određeni poreski oblik podnese poresku prijavu u elektronskom obliku, poresku prijavu podnosi neposredno ili putem pošte, a do odgovarajućih datuma koji su članom 15. stav 2. ovog zakona, određeni kao datumi od kojih se poreska prijava podnosi isključivo u elektronskom obliku.

Član 78[s8]

Za isplate prihoda izvršene u 2014. godini poreski obveznik, odnosno poreski platac dužan je da Poreskoj upravi u elektronskom obliku podnese pojedinačnu poresku prijavu propisanu članom 41. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02 - ispravka, 23/03 - ispravka, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 - dr. zakon, 62/06 - dr. zakon, 61/07, 20/09, 72/09 - dr. zakon, 53/10, 101/11, 2/12 - ispravka i 93/12), najkasnije zaključno sa 31. januarom 2015. godine.

Član 79[s8]

Po zahtevima za odlaganje plaćanja poreskog duga po kojima ne bude pravosnažno odlučeno do dana stupanja na snagu ovog zakona, nadležni organ odlučuje u skladu sa Zakonom o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02 - ispravka, 23/03 - ispravka, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 - dr. zakon, 62/06 - dr. zakon, 61/07, 20/09, 72/09 - dr. zakon, 53/10, 101/11, 2/12 - ispravka, 93/12, 47/13 i 108/13), osim odredaba o visini kamatne stope.

Poreski obveznici koji su do dana stupanja na snagu ovog zakona stekli pravo na odlaganje plaćanja poreskog duga po odredbama Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02 - ispravka, 23/03 - ispravka, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 - dr. zakon, 62/06 - dr. zakon, 61/07, 20/09, 72/09 - dr. zakon, 53/10, 101/11, 2/12 - ispravka, 93/12, 47/13 i 108/13), to pravo ostvaruju u skladu sa tim zakonom.

Član 80[s8]

Po zahtevima za plaćanje poreza putem preknjižavanja po kojima ne bude pravosnažno odlučeno do dana stupanja na snagu ovog zakona, nadležni organ odlučuje u skladu sa ovim zakonom.

Član 81[s8]

Prekršajni postupci započeti do dana početka primene Zakona o prekršajima ("Službeni glasnik RS", broj 65/13) okončaću se po odredbama Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02 - ispravka, 23/03 - ispravka, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 - dr. zakon, 62/06 - dr. zakon, 61/07, 20/09, 72/09 - dr. zakon, 53/10, 101/11, 2/12 - ispravka, 93/12, 47/13 i 108/13).

Član 82[s8]

Raspored uplaćenog iznosa po osnovu dospelih poreza i sporednih poreskih davanja zaključno sa 31. decembrom 2014. godine, izvršiću se primenom odredbe člana 70. stav 2. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02 - ispravka, 23/03 - ispravka, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 - dr. zakon, 62/06 - dr. zakon, 61/07, 20/09, 72/09 - dr. zakon, 53/10, 101/11, 2/12 - ispravka, 93/12, 47/13 i 108/13).

Član 83[s8]

Akta iz člana 12. stav 4. i čl. 19. i 55. ovog zakona doneće se u roku od mesec dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Akta iz člana 12. stav 8. i čl. 13. i 59. ovog zakona doneće se u roku od tri meseca dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Akt iz člana 26. ovog zakona doneće se do 1. decembra 2014. godine.

Član 84[s8]

Odredbe člana 13. stav 1. ovog zakona primenjivaće se od narednog dana po isteku 30-og dana od dana stupanja na snagu akta iz člana 13. stav 2. ovog zakona.

Odredba člana 14. stav 11. ovog zakona primenjivaće se od narednog dana po isteku tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 85[s8]

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe:

- 1) čl. 60. i 60a Zakona o porezu na dodatu vrednost ("Službeni glasnik RS", br. 84/04, 86/04 - ispravka, 61/05, 61/07, 93/12 i 108/13);
- 2) čl. 41, 41a, 42, 43, 44. i 45. Zakona o akcizama ("Službeni glasnik RS", br. 22/01, 73/01, 80/02 - dr. zakon, 43/03, 72/03, 43/04, 55/04, 135/04, 46/05, 101/05 - dr. zakon, 61/07, 5/09, 31/09, 101/10, 43/11, 101/11, 93/12, 119/12 i 47/13);
- 3) član 44. Zakona o porezima na imovinu ("Službeni glasnik RS", br. 26/01, 42/02 - SUS, 80/02, 80/02 - dr. zakon, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12 - US i 47/13);
- 4) čl. 112. i 113. Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik RS", br. 25/01, 80/02, 80/02 - dr. zakon, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13 i 108/13);
- 5) čl. 166, 167. i 168. Zakona o porezu na dohodak građana ("Službeni glasnik RS", br. 24/01, 80/02, 80/02 - dr. zakon, 135/04, 62/06, 65/06 - ispravka, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11 - US, 93/12, 114/12 - US, 47/13, 48/13 - ispravka, 108/13 i 57/14);
- 6) čl. 72, 72a, 72b, 73, 74. i 74a Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Službeni glasnik RS", br. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13 i 57/14);
- 7) član 28. Zakona o porezima na upotrebu, držanje i nošenje dobara ("Službeni glasnik RS", br. 26/01, 80/02, 43/04, 31/09, 101/10 i 24/11);
- 8) član 12. Zakona o porezu na premije neživotnih osiguranja ("Službeni glasnik RS", broj 135/04).

Član 86[s8]

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

**Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama
Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji**

("Sl. glasnik RS", br. 112/2015)

Član 30[s9]

Poreski obveznik koji obezbedi tehničke uslove, može u periodu od 1. januara 2016. godine do 29. februara 2016. godine, istovremeno sa podnošenjem poreskih prijava iz člana 6. st. 2. i 5. i stav 6. podtač. (1) i (2) ovog zakona u pismenom obliku - neposredno ili putem pošte, da te poreske prijave podnosi i u elektronskom obliku na propisani način.

Na osnovu poreskih prijava iz stava 1. ovog člana, podnetih u elektronskom obliku, neće se evidentirati poresko zaduženje na računima poreskih obveznika.

Član 31[s9]

Raspored uplaćenog iznosa po osnovu dospelih poreza i sporednih poreskih davanja zaključno sa 31. decembrom 2015. godine, izvršiće se primenom odredbe člana 70. stav 2. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02 - ispravka, 23/03 - ispravka, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 - dr. zakon, 62/06 - dr. zakon, 61/07, 20/09, 72/09 - dr. zakon, 53/10, 101/11, 2/12 - ispravka, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14 i 105/14).

Član 32[s9]

Ovaj zakon stupa na snagu 1. januara 2016. godine.

**Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama
Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji**

("Sl. glasnik RS", br. 15/2016)

Član 10[s10]

Izuzetno, poreskom obvezniku koji podnese zahtev u postupku odlučivanja o odlaganju plaćanja dugovanog poreza na rate, za dugovani porez koji je dospelo za plaćanje do dana stupanja na snagu ovog zakona, koji je kao takav evidentiran u poreskom računovodstvu Poreske uprave, a ne prelazi 2.000.000 dinara i koji u sebi ne sadrži kamatu, može se odložiti plaćanje dugovanog poreza koji u sebi ne sadrži kamatu za taj dug, najduže do 60 meseci.

Poreski obveznik iz stava 1. ovog člana, ne pruža sredstva obezbeđenja za dugovani porez koji u sebi ne sadrži kamatu za taj dug do iznosa iz člana 4. ovog zakona.

Poreskom obvezniku kome dugovani porez iz stava 2. ovog člana, prelazi iznos propisan članom 4. ovog zakona, u postupku odlučivanja o sredstvu obezbeđenja opredeljuje se sredstvo obezbeđenja koje odgovara iznosu dugovanog poreza iznad iznosa propisanog članom 4. ovog zakona, u koji se uračunava i iznos pripadajuće kamate na taj deo duga.

Poreskom obvezniku iz stava 1. ovog člana, koji je stekao pravo na plaćanje dugovanog poreza na rate u skladu sa ovim zakonom, a koji redovno izmiruje rate dospelih obaveza koje su odložene, uključujući i tekuće obaveze u skladu sa zakonom, otpisuje se kamata na dug koja se odnosi na dugovani porez plaćen u tom periodu, po isteku svakih 12 meseci, do izmirenja tog duga u potpunosti.

U situaciji kada poreski obveznik i pre isteka roka plaćanja dugovanog poreza na rate u skladu sa ovim zakonom isplati dugovani porez u potpunosti, poreskom obvezniku se otpisuje celokupna kamata na taj dug.

Zahtev iz stava 1. ovog člana poreski obveznik podnosi počev od prvog dana meseca koji sledi mesecu u kome je ovaj zakon stupio na snagu, a najkasnije u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do dana podnošenja zahteva iz stava 1. ovog člana, poreski obveznik je dužan da izmiri sve tekuće obaveze dospele za plaćanje od dana stupanja na snagu ovog zakona i o tome pruži dokaz, što je ujedno i uslov za ostvarivanje prava na plaćanje dugovanog poreza na rate u skladu sa ovim zakonom.

Od dana podnošenja zahteva iz stava 1. ovog člana do dana donošenja rešenja, odnosno sporazuma o plaćanju dugovanog poreza na rate u skladu sa ovim zakonom, poreski obveznik je dužan da izmiri sve tekuće obaveze dospele u tom periodu, najkasnije u roku od 30 dana od dana dostavljanja tog rešenja, odnosno sporazuma, uz obračunatu kamatu na taj dug u skladu sa zakonom.

Ako poreski obveznik ne izmiri tekuće obaveze u skladu sa stavom 8. ovog člana, odnosno ako se ne pridržava rokova iz sporazuma ili rešenja o odlaganju plaćanja dugovanog poreza ili ako u periodu za koji je odloženo plaćanje dugovanog poreza ne izmiri tekuću obavezu, Poreska uprava će po službenoj dužnosti poništiti sporazum, odnosno ukinuti rešenje i neplaćeni dugovani porez, uključujući i neplaćenu kamatu na taj dug, naplatiti iz sredstava obezbeđenja, odnosno u postupku prinudne naplate.

Za vreme plaćanja dugovanog poreza na rate, u skladu sa ovim zakonom, na taj porez obračunava se kamata iz člana 6. stav 2. ovog zakona.

Tekuće obaveze su obaveze po osnovu javnih prihoda koje periodično dospevaju za plaćanje u smislu poreskih propisa, odnosno drugih akata, počev od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Tekućim obavezama se ne smatraju obaveze utvrđene u postupku kontrole, kao i obaveze koje se utvrđuju rešenjem poreskog organa, a odnose se na poreski period koji je obuhvaćen periodom za koji se traži otpis kamate u smislu ovog zakona.

Odobrenjem odlaganja plaćanja dugovanog poreza na rate prekida se zastarelost prava na naplatu dugovanog poreza čiji je rok plaćanja odložen, a vreme za koje je odlaganje plaćanja odobreno ne uračunava se u apsolutni rok zastarelosti.

Član 11[s10]

Poreski obveznici koji su stekli pravo na odlaganje plaćanja glavnog poreskog duga na 24 mesečne rate u skladu sa Zakonom o uslovnom otpisu kamata i mirovanju poreskog duga ("Službeni glasnik RS", broj 119/12), mogu da podnesu zahtev nadležnoj organizacionoj jedinici Poreske uprave u pisanoj formi, kako bi stekli pravo na plaćanje dugovanog poreza na rate, u skladu sa ovim zakonom.

Poreski obveznici koji su do dana stupanja na snagu ovog zakona podneli zahtev za odlaganje plaćanja dugovanog poreza, odnosno koji su stekli pravo na odlaganje plaćanja dugovanog poreza, uključujući i poreske obveznike kojima je Poreska uprava po službenoj dužnosti poništila sporazum, odnosno ukinula rešenje o odlaganju plaćanja dugovanog poreza shodno odredbama Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02 - ispravka, 23/03 - ispravka, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 - dr. zakon, 62/06 - dr. zakon, 61/07, 20/09, 72/09 - dr. zakon, 53/10, 101/11, 2/12 - ispravka, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15 - autentično tumačenje i 112/15), mogu da podnesu zahtev nadležnoj organizacionoj jedinici Poreske uprave u pisanoj formi, kako bi stekli pravo na plaćanje dugovanog poreza na rate, u skladu sa ovim zakonom.

Ustanovljena sredstva obezbeđenja u postupku odlučivanja o odlaganju plaćanja dugovanog poreza iz stava 2. ovog člana, Poreska uprava nije dužna da vrati poreskom obvezniku, i ta sredstva primenjivaće se i u postupku odlučivanja o odlaganju plaćanja dugovanog poreza na rate, u skladu sa ovim zakonom.

Član 12[s10]

O odlaganju plaćanja dugovanog poreza u skladu sa odredbama čl. 10. i 11. ovog zakona odlučuje lice iz člana 73. stav 3. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02 - ispravka, 23/03 - ispravka, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 - dr. zakon, 62/06 - dr. zakon, 61/07, 20/09, 72/09 - dr. zakon, 53/10, 101/11, 2/12 - ispravka, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15 - autentično tumačenje i 112/15).

Akt za izvršavanje odredaba čl. 10. i 11. ovog zakona doneće ministar, na predlog direktora Poreske uprave.

Član 13[s10]

Odredba člana 2. stav 4. ovog zakona primenjivaće se na rešenja o zabrani raspolaganja novčanih sredstava preko računa poreskog obveznika otvorenog kod banke doneta nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Član 14[s10]

Odredba člana 6. st. 3. i 4. ovog zakona, koja se odnosi na otpis 50% kamate dugovanog poreza, primenjivaće se na poreske obveznike kojima su rešenja, odnosno sporazumi o odlaganju dugovanog poreza doneta, odnosno zaključeni nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Član 15[s10]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", osim odredbe člana 12. stav 2. ovog zakona, koja stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

***Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama
Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji***

("Sl. glasnik RS", br. 108/2016)

Član 25[s11]

Odredbe čl. 1. i 3, člana 5. stav 5, čl. 15-19. i člana 21. ovog zakona, koje se odnose na utvrđivanje nadležnosti drugostepenog organa i rešavanje u drugostepenim poreskim postupcima primenjivaće se počev od 1. jula 2017. godine, kada prestaju i nadležnosti Poreske uprave u pogledu ovlašćenja za rešavanje u drugostepenom poreskom postupku.

Predmete u kojima nije okončan postupak pred drugostepenim poreskim organom, do 30. juna 2017. godine, preuzeće drugostepeni organ utvrđen ovim zakonom.

Član 26[s11]

Ovaj zakon stupa na snagu 1. januara 2017. godine.

***Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama
Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji***

("Sl. glasnik RS", br. 30/2018)

Član 94[s12]

Odredbe člana 1, člana 2. stav 3, čl. 3, 5. i 54, člana 66. st. 1, 2. i 5. i člana 92. ovog zakona o preuzimanju nadležnosti Narodne banke Srbije u menjačkim i deviznim poslovima, primenjuju se počev od 1. januara 2019. godine.

Odredbe čl. 8. i 18, čl. 39-53, čl. 55-60, člana 62, člana 89. st. 2-4. i st. 7-9, člana 90. st. 2-6. i člana 93. ovog zakona, koje uređuju poslove poreske kontrole, odnosno poslove pružanja poreskih usluga, primenjuju se počev od 1. januara 2019. godine.

Odredbe čl. 9. i 88. i člana 89. st. 1. i 6. ovog zakona, koje se odnose na dostavljanje podataka o svim poslovnim prostorijama u kojima se vrši skladištenje, odnosno smeštaj dobara, kao i o prostorijama u kojima se obavlja registrovana delatnost, primenjivaće se po isteku 120 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Odredbe člana 61. ovog zakona, primenjivaće se na nepravilnosti utvrđene rešenjem u postupcima poreskih kontrola donetih od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 95[s12]

Odredbe člana 65. ovog zakona, primenjivaće se po uspostavljanju jedinstvenog informacionog sistema lokalnih poreskih administracija, počev od 1. januara 2019. godine.

Jedinica lokalne samouprave dužna je da se poveže sa jedinstvenim informacionim sistemom lokalnih poreskih administracija, počev od 1. januara 2019. godine.

Poslove vođenja jedinstvenog informacionog sistema lokalnih poreskih administracija preuzima Poreska uprava, najkasnije do 1. januara 2020. godine.

Član 96[s12]

Poreski obveznik kome je odobreno plaćanje dugovanog poreza u skladu sa odredbama člana 74b Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02 - ispravka, 23/03 - ispravka, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 - dr. zakon, 62/06 - dr. zakon, 61/07, 20/09, 72/09 - dr. zakon, 53/10, 101/11, 2/12 - ispravka, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15 - autentično tumačenje, 112/15, 15/16 i 108/16), može da podnese zahtev za odlaganje plaćanja dugovanog poreza u skladu sa ovim zakonom, pre isteka perioda na koji mu je plaćanje duga odloženo ukoliko je to povoljnije za njega, pri čemu ukupan period za koji je odložena obaveza, ne može biti duži od 60 meseci.

Član 97[s12]

Pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Poreskoj upravi doneće se u roku od godina dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Odredbama pravilnika iz stava 1. ovog člana, izvršiće se spajanje zvanja poreskih službenika shodno odredbama člana kojim se uređuju osnov i uslovi za razvrstavanje zvanja poreskih službenika, i to:

1) radnom mestu razvrstanom u zvanje višeg poreskog referenta, odgovara zvanje višeg poreskog kontrolora; zvanju poreskog referenta odgovara zvanje poreskog kontrolora; zvanju mlađeg poreskog referenta, odgovara zvanje mlađeg poreskog kontrolora;

2) radnom mestu razvrstanom u zvanje višeg poreskog saradnika, odgovara zvanje viši poreznik - stručni saradnik; zvanju poreskog saradnika, odgovara zvanje poreznik - stručni saradnik; zvanju mlađeg poreskog saradnika, odgovara zvanje mlađi poreznik - stručni saradnik;

3) radnom mestu razvrstanom u zvanje glavnog poreskog savetnika, odgovara zvanje samostalnog poreskog savetnika; zvanju višeg poreskog savetnika odgovara zvanje samostalnog poreskog inspektora i višeg poreskog inspektora I; zvanju poreskog savetnika II, odgovara zvanje višeg poreskog inspektora II i poreskog inspektora I; zvanju poreskog savetnika odgovara zvanje poreskog inspektora II i poreskog inspektora; zvanju mlađeg poreskog savetnika, odgovara zvanje mlađeg poreskog inspektora.

Član 98[s12]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

***Samostalni član Zakona o izmenama i dopunama
Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji***

("Sl. glasnik RS", br. 95/2018)

Član 12[s13]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a primenjuje se od 1. marta 2019. godine.

***Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama
Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji***

("Sl. glasnik RS", br. 86/2019)

Član 17[s14]

Akt iz člana 3. stav 2. ovog zakona doneće se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Odredbe člana 3. stav 1, člana 13. i člana 15. st. 1. i 2. ovog zakona primenjivaće se od narednog dana po isteku 30-og dana od dana stupanja na snagu akta iz stava 1. ovog člana.

Poreski obveznik koji je, u skladu sa odredbom člana 25. stav 1. tačka 1) Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02 - ispravka, 23/03 - ispravka, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 - dr. zakon, 62/06 - dr. zakon, 61/07, 20/09, 72/09 - dr. zakon, 53/10, 101/11, 2/12 - ispravka, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15 - autentično tumačenje, 112/15, 15/16, 108/16, 30/18 i 95/18), do dana stupanja na snagu ovog zakona prijavio podatke o poslovnim prostorijama u kojima skladišti, odnosno smešta dobra, kao i podatke o prostorijama u kojima obavlja registrovanu delatnost, nije u obavezi da podatke o tim prostorijama ponovo prijavljuje u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 18[s14]

Poslove vođenja jedinstvenog informacionog sistema lokalnih poreskih administracija preuzima Ministarstvo finansija - Poreska uprava, najkasnije do 1. januara 2021. godine.

Član 19[s14]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

**Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama
Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji**

("Sl. glasnik RS", br. 144/2020)

Član 29[s15]

Odredbe člana 3. stav 5. i člana 21. st. 1. i 2. ovog zakona u vezi sa podnošenjem zahteva u elektronskom obliku preko portala Poreske uprave primenjivaće se počev od 1. januara 2021. godine.

Odredba člana 21. stav 3. ovog zakona primenjuje se počev od kalendarske godine u kojoj je ovaj zakon stupio na snagu.

Član 30[s15]

Poreski obveznici kojima je do dana stupanja na snagu ovog zakona privremeno oduzet PIB u skladu sa odredbama člana 26. stav 2. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji ("Službeni glasnik RS", br. 80/02, 84/02 - ispravka, 23/03 - ispravka, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 - dr. zakon, 62/06 - dr. zakon, 61/07, 20/09, 72/09 - dr. zakon, 53/10, 101/11, 2/12 - ispravka, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15 - autentično tumačenje, 112/15, 15/16, 108/16, 30/18, 95/18 i 86/19), nakon stupanja na snagu ovog zakona mogu podneti zahtev za vraćanje PIB.

Na osnovu zahteva, poreskim obveznicima iz stava 1. ovog člana, Poreska uprava vratiće PIB, ukoliko su ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom.

Član 31[s15]

Odredbe čl. 19. i 20. ovog zakona primenjivaće se i na poreske obaveze dospele do dana stupanja na snagu ovog zakona, kao i na poreske obaveze obuhvaćene sporazumima i rešenjima o odlaganju plaćanja po tom osnovu, a koji su odobreni do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 32[s15]

Poslove vođenja jedinstvenog informacionog sistema lokalnih poreskih administracija preuzima Ministarstvo finansija - Poreska uprava, najkasnije do 1. januara 2022. godine.

Član 33[s15]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

**Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama
Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji**

("Sl. glasnik RS", br. 96/2021)

Član 13[s16]

Odredba člana 5. stav 1. ovog zakona, koja se odnosi na mogućnost odlaganja plaćanja kamate, primenjuje se i na dugovani porez koji je bio predmet postupka odlaganja plaćanja dugovanog poreza u kome je poništen sporazum, odnosno ukinuto rešenje pre stupanja na snagu ovog zakona.

Odredbe člana 5. stav 4. ovog zakona, koje se odnose na mogućnost zamene sredstva obezbeđenja u postupku odlaganja plaćanja dugovanog poreza, primenjuju se i na sredstva obezbeđenja u postupku odlaganja plaćanja dugovanog poreza koje je odobreno pre stupanja na snagu ovog zakona.

Poslove vođenja jedinstvenog informacionog sistema lokalnih poreskih administracija preuzima Ministarstvo finansija - Poreska uprava, najkasnije do 1. januara 2024. godine.

Član 14[s16]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

**Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama
Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji**

("Sl. glasnik RS", br. 138/2022)

Član 10[s17]

Akt iz člana 7. ovog zakona doneće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 11[s17]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

**Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama
Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji**

Član 38[s18]

Otpisuju se poreski dug, sporedna poreska davanja i preplata poreskih obveznika, osim doprinosa za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje:

- 1) brisanih iz propisanog registra do dana 31. decembra 2024. godine na osnovu rešenja suda donetog u stečajnom postupku u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj;
- 2) brisanih iz propisanog registra do dana 31. decembra 2019. godine po okončanom postupku likvidacije ili prinudne likvidacije u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva,
- 3) brisanih iz registra privrednih društava koji vodi Agencija za privredne registre do dana 31. decembra 2019. godine po službenoj dužnosti zbog neusaglašavanja sa zakonom kojim se uređuju privredna društva;
- 4) brisanih do dana 31. decembra 2014. godine usled gubitka svojstva preduzetnika u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva;
- 5) upisanih u knjigu umrlih zaključno sa 31. decembrom 2014. godine.

Poreski dug, sporedna poreska davanja i preplata poreskih obveznika iz stava 1. tač. 2) do 5) ovog člana otpisuju se pod uslovom da do dana 31. decembra 2024. godine nije:

- 1) utvrđena odgovornost drugog lica za ispunjenje tih obaveza, odnosno nije započet postupak utvrđivanja odgovornosti;
- 2) upisano založno pravo, radi naplate tih obaveza, u javnim knjigama ili registrima;
- 3) utvrđena sekundarna poreska obaveza u skladu sa ovim zakonom, odnosno nije započet postupak utvrđivanja sekundarne poreske obaveze.

Otpisuju se dugovani porez i sporedna poreska davanja poreskih obveznika za koje je do dana 1. januara 2025. godine nastupila apsolutna zastarelost prava Poreske uprave na naplatu, osim dugovanog poreza i sporednih poreskih davanja radi čijeg obezbeđenja naplate je upisano založno pravo u javnim knjigama ili registrima.

Otpisuje se preplata poreskih obveznika za koju je do dana 1. januara 2025. godine prestalo pravo poreskog obveznika na povraćaj, refakciju, refundaciju kao i na namirenje dospelih obaveza putem preknjižavanja.

Otpis iz st. 3. i 4. ovog člana obuhvata i dugovani porez, sporedna poreska davanja i preplatu poreskih obveznika - fizičkih lica, kojima je po službenoj dužnosti dodeljen poseban identifikator na osnovu podataka iz evidencija organizacionih jedinica Republičke uprave javnih prihoda, osim poreske obaveze utvrđene primenom Zakona o jednokratnom porezu na ekstra dohodak i ekstra imovinu stečene iskorišćavanjem posebnih pogodnosti ("Službeni glasnik RS", broj 36/01, "Službeni list SRJ", broj 17/02 - SUS i "Službeni glasnik RS", broj 72/11 - US).

Otpis iz stava 1. ovog člana sprovodi se u poreskom računovodstvu po zaključku Vlade donetom na osnovu zapisnika radne grupe koju čine zaposleni u Poreskoj upravi, a koju obrazuje direktor Poreske uprave i na koji je saglasnost dalo Koordinaciono telo obrazovano od strane Vlade za koordinaciju strateških aktivnosti predviđenih Programom transformacije Poreske uprave za period 2021-2025. godine (u daljem tekstu: Koordinaciono telo).

Radna grupa sačinjava zapisnik iz stava 6. ovog člana na osnovu evidencija koje vodi Poreska uprava i drugi nadležni državni organi kojim se utvrđuje lista poreskih obveznika sa podacima o PIB, nazivu, odnosno imenu i prezimenu, iznosu i vrsti dugovanog poreza, sporednih poreskih davanja, odnosno preplate koji se otpisuju, računu za uplatu javnih prihoda i šifri teritorije na kome se poreski dug, sporedna poreska davanja, odnosno preplata vode u poreskom računovodstvu i osnovu otpisa, kao i zapisnik iz stava 8. ovog člana.

Otpis iz st. 3. i 4. ovog člana sprovodi se u poreskom računovodstvu na osnovu rešenja Poreske uprave. Izuzetno, iz razloga ekonomičnosti postupka, za iznose otpisa manje od 100 dinara, neće se donositi rešenja već će se otpis u poreskom računovodstvu izvršiti na osnovu zapisnika koji sačinjava radna grupa iz stava 6. ovog člana.

Otpis iz stava 5. ovog člana sprovodi se u poreskom računovodstvu na osnovu zapisnika koji sačinjava radna grupa iz stava 6. ovog člana koji sadrži podatke o posebnom identifikatoru dodeljenom po službenoj dužnosti na osnovu podataka iz evidencija organizacionih jedinica Republičke uprave javnih prihoda, iznosu dugovanog poreza, sporednih poreskih davanja i preplate koji se otpisuju, računu za uplatu javnih prihoda i šifri teritorije na kome se poreski dug, sporedna poreska davanja, odnosno preplata vode u poreskom računovodstvu.

Poreska uprava je dužna da na posebnim PIB dodeljenim za sprovođenje odluka Vlade u postupku privatizacije sprovede odgovarajuća knjiženja i nakon toga ove posebne PIB isključi iz Jedinstvenog registra poreskih obveznika.

Rok za obrazovanje radne grupe iz stava 6. ovog člana je 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Zapisnici iz st. 7. i 9. ovog člana sačinice se najkasnije do 31. decembra 2026. godine.

Koordinaciono telo daje saglasnost, a Vlada donosi zaključak u roku od 30 dana od dana dostavljanja zapisnika iz stava 7. ovog člana Koordinacionom telu.

Otpis iz st. 1, 3, 4. i 5. ovog člana sprovede se u poreskom računovodstvu najkasnije do 31. decembra 2026. godine.

Odgovarajuća knjiženja i isključenje posebnih PIB iz Jedinstvenog registra poreskih obveznika iz stava 10. ovog člana sprovede se najkasnije do 31. decembra 2026. godine.

Član 39[s18]

Vanbilansna evidencija koja se ukida članom 30. ovog zakona zaključuje se sa 31. decembrom 2026. godine, nakon čega se u istu neće unositi novi podaci.

Neplaćene poreske obaveze poreskih obveznika evidentirane u vanbilansnom poreskom računovodstvu po podnetoj prijavi potraživanja u stečajnom postupku zaključno sa 31. decembrom 2026. godine, Poreska uprava po službenoj dužnosti prenosi u poresko računovodstvo kao sumnjiva i sporna potraživanja počev od 1. januara 2027. godine.

Poreska uprava po službenoj dužnosti sačinjava izveštaj o neplaćenim poreskim obavezama, izuzev neplaćenih poreskih obaveza poreskih obveznika iz stava 2. ovog člana, kao i preplatama prenetim u vanbilansno poresko računovodstvo zaključno sa 31. decembrom 2026. godine.

Izveštaj iz stava 3. ovog člana sačinjava se u elektronskom obliku i sadrži podatke o PIB, nazivu, odnosno imenu i prezimenu poreskog obveznika, iznosu i vrsti neplaćene poreske obaveze, odnosno preplate, računu za uplatu javnih prihoda i šifri teritorije na kojima su se neplaćene poreske obaveze, odnosno preplata vodili u vanbilansnom poreskom računovodstvu i osnovu prenosa u vanbilansno poresko računovodstvo.

Rok za prenos neplaćenih poreskih obaveza iz stava 2. ovog člana i sačinjavanje izveštaja iz stava 3. ovog člana je 31. decembar 2027. godine.

Član 40[s18]

Tehnički protokoli iz člana 8. ovog zakona koji su propisani novim članom 28g zaključiče se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Akt iz člana 8. ovog zakona koji je propisan novim članom 28ž stav 3. kojim se uređuju procedure čuvanja, zaštite i sigurnosti podataka, kao i postupanje u slučaju njihove povrede, doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Akt iz člana 16. ovog zakona kojim se uređuje plaćanje poreza u stranoj valuti doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Akt iz člana 29. ovog zakona kojim se uređuje izgled službene uniforme poreskog službenika na jedinstvenom mestu za pružanje poreskih usluga, kao i poreskog službenika koji postupa po zahtevima poreskih obveznika za izdavanje poreskih uverenja doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 41[s18]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a primenjuje se od 1. januara 2025. godine, osim:

1) odredaba člana 8, člana 9. st. 1-3 i člana 35. stav 1. ovog zakona u vezi sa uvođenjem evidencije fizičkih lica u poreske svrhe, koje se primenjuju od 1. januara 2026. godine;

2) odredbe člana 16. stav 2. ovog zakona u vezi sa plaćanjem poreza u stranoj valuti od strane nerezidenta, koja se primenjuje od 1. januara 2027. godine;

3) odredbe člana 17. stav 1. ovog zakona u vezi odlaganja plaćanja dugovanog poreza, koja se primenjuje od 1. januara 2026. godine;

4) odredbe člana 24. ovog zakona u vezi sa novim članom 115g i odredbe člana 30. ovog zakona u vezi sa brisanjem vanbilansnog poreskog računovodstva, koje se primenjuju od 1. januara 2027. godine;

5) odredaba člana 2, člana 7, člana 9. st. 4. i 5, člana 11. st. 1. i 2, člana 12, člana 13, člana 17. stav 2, člana 18, člana 19, člana 20, člana 25, člana 26, člana 29, člana 33. st. 1-4. i člana 35. stav 2. ovog zakona u vezi sa nadležnošću organizacionih jedinica Poreske uprave, koje se primenjuju od 1. januara 2026. godine.

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji

("Sl. glasnik RS", br. 109/2025)

Član 10[s19]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".